

Gorenjski Glas

PETEK, 30. OKTOBRA 2020

LETO LXXIII, št. 87, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Pomagajte nam, držite se ukrepov

V Sloveniji smo z več kot dva tisoč okuženimi v enem dnevu dosegli nov rekord. Delež pozitivnih je blizu 35 odstotkov, kar petina okužb je bila v sredo v gorenjski statistični regiji. Po deležu na število prebivalcev je bilo v preteklih dneh največ okuženih v Železnikih, Škofji Loki in na Jesenicah.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – »Zdravstveni delavci se ne bomo predali, do konca bomo stali ob bolnikih. Ampak državljani, prosimo, pomagajte nam, držite se ukrepov. Točno veste, kaj je treba početi. Tudi tisti, ki ne verjamete v virus. Ljudje umirajo, tu ni več heca,« je poudaril doc. dr. Aleš Rozman, direktor Klinike Golnik in član strokovne svetovalne skupine na ministrstvu za zdravje. Samo v nekaj preteklih dneh je umrlo trideset bolnikov s covidom-19.

Gorenjska je še vedno regija z največ okuženimi, a gredo tudi druge regije po isti poti. »Pričakujemo vse večji pritek v bolnišnice; vsakih šest, sedem dni se nam število hospitaliziranih podvoji. Konec prihodnjega tedna imamo lahko že tisoč hospitaliziranih bolnikov, teden kasneje dva tisoč. Takšni rasti ne bomo mogli več slediti,« je opozoril doc. dr. Rozman.

Z ministrstva za infrastrukturo so sporočili, da začasni odlok prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in

storitev potrošnikom ne velja za usposabljanja na področju prometa, za registracijske organizacije, tahografske delavnice in tehnične preglede. Vlada pa je s strokovno svetovalno skupino na včerajšnjem posvetu preučila ukrepe za omejevanje epidemije. Odločitev do zaključka časopisne redakcije ni bila znana, glede na pretekle izjave pa je pričakovati podaljšanje veljavnih ukrepov in odločitev o tem, kaj bo s šolo prihodnji teden.

▶ 2. stran

Vstopna covid točka v Splošni bolnišnici Jesenice / Foto: Gorazd Kavčič

Največji delež okuženih

Na Gorenjskem ima ta čas največji delež okuženih prebivalcev občina Železniki. Okužbo so potrdili pri treh odstotkih ljudi, a okuženih naj bi bilo še precej več. Do ponedeljka zvečer so zaprta vsa pokopališča v občini.

▶ 6. stran

V enem od dveh šotorov, postavljenih pred zdravstvenim domom na Racovniku, so vzpostavili covid točko, namenjeno pregledom okuženih pacientov. / Foto: Gorazd Kavčič

Priloga:

deželne
novice

Aktualne novice o koronavirusu na

www.gorenjskiglas.si

NUDIMO VARNE IN ENOSTAVNE NAKUPE IZ DOMAČEGA FOTELJA

Ker spodbujamo odgovorno vedenje, so vse naše poslovalnice do nadaljnjega zaprte. Vse, kar v tem času potrebujete, vam bomo preko spleta ali telefona zagotovili v naši poslovalnici ETIS v Kranju.

Nudimo vam:

- Varen nakup bele tehnike, malih gospodinjskih aparatov, vrečk za sesalnike, kave Illy, čistil, praškov in rezervnih delov za domače mojstre
- Svetovanje na daljavo
- Dostavo do vrat vašega doma
- Varen način plačila brez kontakta

Za vse informacije in naročila smo vam na voljo na etis.kranj@etis.si ali na 051 235 505 in 04 235 50 50.

www.etis.si

ETIS 30 LET

#ostanidoma,
za vse ostalo poskrbimo mi.

GORENJSKA

Prve zaloge cepiva ponekod že pošle

Večina ambulant NIJZ ima zapolnjene termine cepljenja proti gripi vsaj do konca novembra, posamezne tudi že v decembru. Prve dostave cepiva pa so že pošle v zdravstvenih domovih Kranj, Škofja Loka in Jesenice.

6

KRONIKA

Na spletu mrgoli goljufov

Izteka se evropski mesec kibernetne varnosti, v katerem so ponovno v ospredju kibernetne goljufije, ki so se s pandemijo koronavirusa še pomnožile. Gorenjski policisti so pred kratkim obravnavali dve spletni goljufiji.

10

CG+

Nisem bolna, živim z rakom

»Rešitve vedno iščem znotraj sebe, ne s čarobno paličico,« je v oktobru, mesecu, ki simbolizira ozaveščenost o raku dojke in boju proti njemu, povedala Mojstrančanka Petra Miklič, ki ima osebno izkušnjo s to boleznijo.

14

CG+

Ko je poklic tudi delo za dušo

Arhivistka v Zgodovinskem arhivu Ljubljana Škofjeločanka Nataša Budna Kodrič je prejela letošnje Aškerčevo priznanje za obsežno publikacijo o zakoncih Terpinč. Terpinčevi so si v Kranju ustvarili družine in premoženje.

15

VREME

Danes dopoldne bo pretežno oblačno, popoldne se bo zjasnilo. Jutri in v nedeljo bo pretežno jasno, po dolinah bo zjutraj megla.

☀️ ☁️ 3/17 °C

jutri: pretežno jasno

Obvestilo za naročnike

Zaradi ponovne razglasitve epidemije covid-19 se vračamo v pomladanske čase. Pošta Slovenije je začasno ukinila jutranjo dostavo časopisa, kar pomeni, da ga dobivate z redno pošto. Poštariji zaradi zaščite pred okužbo na delo prihajajo z zamikom, da niso hkrati v istem prostoru. Upamo, da boste to sprejeli z razumevanjem, tako kot ste spomladi.

Ponovno smo zaprli okenca za sprejem strank v drugem nadstropju poslovne hiše na Nazorjevi ulici 1 v Kranju, da ne boste v dvigalu iz-

Lahko ji oddate tudi gradivo za objave osmrtnic, zahval ali malih oglasov, pripišite telefonsko številko, da vas bo naša uslužbenka kasneje poklicala. Na voljo vam je tudi nabiralnik pred vhodom v poslovno hišo.

Osmrtnice, zahvale in male oglase lahko oddate na elektronski naslov malioglas@g-glas.si, za naročnine vam je na voljo naslov narocnine@g-glas.si. Naši uslužbenki lahko od 8. do 15. ure pokličete na telefonski številki 04/201 42 47 in 04/201 42 41.

postavljeni nevarnosti okužbe in da se morebitna okužba ne bi prenesla na našo tehnično ekipo, ki pripravlja časopis in priloge, novinarska ekipa pa tako ali tako dela od doma in na terenu.

Ob vходу v poslovno hišo vam je še naprej na voljo recepcionarka Špela, lahko plačate naročnino, le položnico prinesite s seboj. Recepcija je odprta vsak dan od 8. do 16. ure, ob sredah do 17. ure in ob petkih do 15. ure.

Tako kot spomladi pri polžnicah za oktobrsko naročnino neplačil ne bomo upoštevali, da ne boste izgubili 10-odstotnega popusta za redno plačilo.

Epidemija je bila razglašena za trideset dni, kako dolgo bo trajala, bo odvisno od spoštovanja ukrepov, kar se bo pokazalo v treh do štirih tednih. Če se ne bo obrnilo na bolje, nam bo epidemija odnesla še veseli december.

Gorenjski glas

Dežurna lekarna znova na Jesenicah

Jesenice, Kranj – Dežurna lekarna za Zgornjo Gorenjsko od sobote, 31. oktobra, ponovno deluje na Jesenicah, in ne več v Lekarni Zlatorog na Bledu, kjer je bila začasno zaradi prenove Lekarne Jesenice. Kot so sporočili iz uprave Gorenjskih lekarn, Lekarna Jesenice izvaja redno dežurno službo ob nedeljah in praznikih med 9. in 17. uro. Dnevna dežurna služba je ob nedeljah in praznikih organizirana tudi v Lekarni Škofja Loka od 9. do 17. ure. V Kranju na Bleiweisovi cesti 8 pa je zaradi epidemije ukinjena nočna služba, nujna zdravila lahko prevzamete vsak dan od 6. do 21. ure.

Obročno plačilo ali odlog le pod rednimi pogoji

Kranj – Finančna uprava (Furs) je v zadnjem času, po razglasitvi epidemije, prejela številna vprašanja davčnih zavezancev glede obročnega plačila oziroma odloga plačila davkov. V Fursu jim pojasnjujejo, da to možnost lahko izkoristijo, a le pod rednimi pogoji.

Prosimo, držite se ukrepov

◀ 1. stran

Sistem testiranja na koronavirus bo dopolnjen z antigenimi oziroma hitrimi testi, kajti sedanji sistem ni več vzdržen, je povedala vodja strokovne svetovalne skupine prof. dr. Bojana Beović. Število testiranih v enem dnevu se je povzpelo že čez sedem tisoč, zato se podaljšuje čas odzema in čakanja na izvid. Velik del PCR-testov bodo tako nadomestili antigeni testi, ki jih bodo lahko opravili tudi v zdravstvenih domovih. Po besedah predstojnika Inštituta za mikrobiologijo in imunologijo prof. dr. Miroslava Petrovca antigeni test sicer ni potrditev diagnoze, pove pa, ali je bolnik kužen ali ne, kar bo pomagalo, da bodo bolnike razporedili in jim nudili diagnostiko, kot jo potrebujejo. Tudi za antigeni test bo potrebna napotitev osebnega zdravnika.

Dostop do zobozdravstvenih storitev

Zobozdravniki sprejemajo paciente, nujno pa je, da se ti na obisk zobozdravnika telefonsko naročijo in ne prihajajo nenapovedano v ordinacije. Če pacienti kažejo znake covid-19, se morajo pred obiskom zobozdravnika testirati na okužbo. Na testiranje jih lahko naroči tudi zobozdravnik. Za obravnavo nujnih zobozdravstvenih storitev pa naj se pacienti obrnejo na dežurno zobozdravstveno službo.

Obnavna onkoloških bolnikov

Z Onkološkega inštituta Ljubljana sporočajo, da še naprej neprekinjeno izvajajo obravnavo onkoloških bolnikov, in jih pozivajo, da tudi ob morebitnem nadaljnjem slabšanju epidemije ne opuščajo zdravljenja. Kot so poudarili, so onkološki bolniki ranljiva skupina, ki je bolj ogrožena za težji potek bolezni. Po podatkih Registra raka pa je danes že v vsaki četrti slovenski družini en član, ki je zbolel za rakom. Zato pozivajo tudi vse državljanke k solidarnosti in doslednemu spoštovanju vseh epidemioloških ukrepov.

Gorenjska v minulih dneh

V ponedeljek so v Sloveniji potrdili 1499 novih okužb s koronavirusom, v torek je število poskočilo na 2605. V sredo je bilo 2488 okužb ob 7202 opravljenih testih. Hospitaliziranih je bilo 660 bolnikov, 109 jih je bilo v intenzivni negi.

Ob večerajšnji kontroli prometa so policisti preverjali tudi spoštovanje omejitve gibanja med občinami. / Foto: Gorazd Kavčič

Na širšem Gorenjskem je bilo v ponedeljek in torek največ okužb (nad dvajset v posameznem dnevu) v Kranju, Kamniku, Domžalah, Radovljici, Škofji Loki, Železnikih, Domžalah, Medvodah, na Jesenicah in Ble-

Gorenjci v najslabšem položaju. Tudi zasebna druženja in skupinski športi so se nadaljevali. Direktorica ZD Kranj Lili Gantar Žura, dr. med., je bila v soboto na hišnem zdravniškem obisku nekje na območju Kranja.

»Bolezen je res čudna in je še ne poznamo do podrobnosti. Drugačna je od bolezni, ki smo jih poznali doslej. V obdobju od 12. oktobra do sedaj ni bilo urejenega nadomestila za osebe, ki so imele visoko rizični kontakt, posledica tega je bila, da so varčni, vztrajni Gorenjci hodili na delo. Osebno mislim, da je ta dejavnik največ prispeval k temu, da smo ta trenutek Gorenjci v najslabšem položaju.«

du. Po deležu na število prebivalcev v občini pa je največ okuženih v Železnikih, Škofji Loki in na Jesenicah.

V sredo jih je bilo od vseh potrjeno okuženih 19,64 odstotka iz Gorenjske statistične regije, od tega 132 v Kranju, 66 v Škofji Loki, 51 v Trzinu, 48 v Radovljici, 31 na Jesenicah, 26 na Bledu, 19 v Bohinju ...

Zakaj je tako slabo na Gorenjskem

Epidemiologinja doc. dr. Irena Grmek Košnik iz kranjske območne enote NIJZ o tem razmišlja: »Takšno stanje je zaradi bolezni same. Kar osemdeset odstotkov oseb namreč preboleva blago ali zmerno bolezen. Če se ne počutiš tako slabo, običajno hodiš okoli. Bolezen je res čudna in je še ne poznamo do podrobnosti. Drugačna je od bolezni, ki smo jih poznali doslej. V obdobju od 12. oktobra do sedaj ni bilo urejenega nadomestila za osebe, ki so imele visoko rizični kontakt, posledica tega je bila, da so varčni, vztrajni Gorenjci hodili na delo. Osebno mislim, da je ta dejavnik največ prispeval k temu, da smo ta trenutek

Kot je povedala: »Iz sosednjega stanovanja pa je bilo slišati večje število ljudi, ki so imeli zabavo.«

Okužbe tudi v kranjskem zavetišču za brezdomce

V Zavetišču za brezdomce na Sejmišču v Kranju imajo 17 uporabnikov in štiri zaposlene. V sredo so imeli po besedah vodje zavetišča Romine Purič okuženih sedem uporabnikov in enega zaposlenega: »Skupaj z vsemi pristojnimi institucijami smo naredili načrt, kako se bomo z boleznijo spopadli. Ker nimamo prostorskih možnosti za vzpostavitev con, je trenutno celo zavetišče tretirano kot okužena gospodinjstva skupnost. Uporabnikom je odredjena izolacija in znotraj hiše je bivanje organizirano skladno s potrebami bolnih uporabnikov ter možnostmi, ki jih imamo. K sreči okuženi uporabniki nimajo hujših simptomov.« Skrbi pa jih, kako bo, če se zdravstveno stanje poslabša. »Uporabniki so ukrepe sprva sprejeli zelo slabo, zdaj je situacija umirjena. Najbolj moteča je seveda izolacija, vsi težko čakajo, kdaj bodo lahko spet zapustili

zavetišče,« je pojasnila Puričeva. V torek popoldne je Civilna zaščita pred zavetišče namestila šotor. »Šotor je namenjen zaposlenim oziroma nujnim zunanjim obiskovalcem, da si namestimo in odstranimo potrebno zaščitno opremo. Zaposleni se namreč po zavetišču gibljemo z vso potrebno zaščitno opremo,« je dodala Puričeva. Razdelilnica hrane deluje nemoteno, je zagotovila: »Uporabniki sicer ne jedo v razdelilnici, ampak samo prevzamejo obrok.«

Samoplačniška testiranja

Samoplačniške odvzeme brisov na koronavirus izvajajo v okviru Zdravstvenega doma (ZD) Jesenice, cena je sto evrov. »Pri nas opravimo takšne brise tako kot vse ostale znotraj 24 ur. Seveda pa mora biti za samoplačniške brise jasen vzrok (šoferji, tranzit, športniki pred mednarodnimi tekmami), drugače pa takih testiranj ne delamo,« je pojasnil direktor ZD Jesenice prim. Saša Letonja. Prav tako sto evrov stane samoplačniško testiranje v Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo (BGP) Kranj. Izvajajo ga ob ponedeljkih, sredah in petkih, izjemoma za večje skupine tudi ob drugih terminih. Odvzem brisa opravijo naslednji možni dan testiranja po prijavi (če se npr. nekdo prijavi v torek, ga na bris predvidoma naročijo v sredo). Glede na zasedenost laboratorijev se na izvid čaka približno 24 ur, najkasneje ga testiranec prejme naslednji dan do 17. ure. »Prijavite se lahko po telefonu, z aplikacijo doZdravnika, na spletni strani BGP Kranj ali po e-pošti. V izogib stikom izvide lahko vročimo elektronsko, možno pa jih je prevzeti tudi osebno na triažni točki BGP Kranj,« so še pojasnili.

Predvidevanja za prihodnje tedne

»Če bomo sledili navodilom, se bo stanje prej ali slej umirilo. Sedaj, ko se je življenje skoraj ustavilo, bomo v nekaj dneh prišli do platoja, ki bo trajal slab teden, potem bo krivulja za od dva do štiri tedne šla navzdol. Po literaturi namreč izbruh traja od 10 do 12 tednov. Verjetno pa vse do cepljenja ne bomo normalno zaživeli oziroma nikoli več ne bo tako, kot je bilo. Morda pa nam je bolezen tudi pokazala, kaj smo doslej delali narobe oziroma nam je postavila novo lestvico vrednot,« sklenimo z razmišljanjem epidemiologinje Irene Grmek Košnik.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **DARIO FLAJS** iz Kamne Gorice.

Ob koncu tedna praznika

Konec tedna, 31. oktobra in 1. novembra, praznujemo državna praznika: dan reformacije in dan spomina na mrtve.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Dan reformacije je verski praznik v spomin na 31. oktober 1517, ko je nemški duhovnik Martin Luther na vrata cerkve v Wittenbergu pribil liste s 95 tezami, v katerih je zahteval prenovo Cerkve. Njegova zahteva, da naj vsak vernik sam bere Sveto pismo v svojem maternem jeziku, je na območju današnje Slovenije pomembno vplivala na razvoj književnosti s Primožem Trubarjem, ki je leta 1550 izdal prvo slovensko knjigo, Katekizem, dodal ji je tudi Abecednik. V prepričanju, da je reformacija pomembno prispevala h kulturnemu razvoju Slovencev, je bila sprejeta odločitev, da je dan reformacije tudi slovenski državni praznik. Praznujemo ga od leta 1992.

Dan vseh svetih je katoliški praznik, ki ga praznujejo povsod po svetu, v čast in spomin vseh svetnikov. V Sloveniji je 1. november

Na pokopališča se odpravimo v dneh in urah, ko je tam pričakovati manj gneče. / Foto: Gorazd Kavčič

postal državni praznik in se zdaj uradno imenuje dan spomina na mrtve. Na ta dan obiskujemo grobove in se s cvetjem ter prižiganjem sveč poklonimo umrlim.

Oba državna praznika sta tudi dela prosta dneva,

letos sta prosta že zato, ker sta padla na soboto in nedeljo. Letos pa ju zaradi epidemioloških razmer tudi praznujemo drugače. Proslava ob dnevu reformacije ne bo, razen na spletu, na pokopališčih za 1. november ne bo

skupnih obredov, obiske grobov pa bo razredčila tudi omejitev gibanja med občini. Občinski štabi Civilne zaščite priporočajo, naj se ljudje na pokopališče odpravijo v dneh in urah, ko se pričakuje manj gneče.

k

KOMENTAR
DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Drugačen dan spomina

Za našo kulturo je značilno, da ob dnevu spomina na mrtve, za vernike vseh svetih, obiščemo grobove svojcev, prinesemo cvetje in sveče in se na pokopališču udeležimo skupnega obreda. To je običajno tudi priložnost, ko se srečamo s sorodniki in znanci, ki jih morda vidimo samo ob tej priložnosti. Če je bilo v preteklosti na grobovih veliko cvetličnega razkošja, s katerim smo se pohvalili pred drugimi, če je bila to tudi priložnost za razkazovanje imenitnih oblačil, če smo z desetninami sveč založili grobove, pa zadnja leta praznik v vseh pogledih postaja nekoliko bolj minimalističen. Deloma je k temu pripomogla kriza preteklega desetletja, deloma so se prišla tudi okoljska priporočila, naj ne pretiravamo s svečami, za katerimi ostajajo kupi plastike in s katerih predelavo močno obremenjujemo okolje.

Kot vse kaže, bo letošnji praznik še bolj minimalističen, ne le po cvetju in svečah, ki jih bomo prinesli na grobove, pač pa tudi glede množičnih obredov in obiskov ob tej priložnosti. Čas epidemije in ukrepi, ki jih moramo spoštovati, da zavezimo skokovito širjenje okužb, namreč občutno zaznamujejo letošnji praznik. Slab teden pred njim je vlada zaprla meje občin, še prej omejila gibanje med statističnimi regijami, in kdor je želel urediti grob na pokopališču zunaj svoje občine, je potreboval dokazilo. Dneve pred omejitvijo gibanja med

občinami so lahko izkoristili tudi tisti, ki so želeli obiskati grobove svojcev na pokopališčih zunaj domače občine, zdaj to ni več mogoče. Za zdaj veljajo priporočila, naj ob koncu tedna obisk grobov v domačem okolju razporedimo tako, da na pokopališčih ne bo prevelike gneče. V največjih žariščih okužb, denimo v Škofji Loki, so izdali posebno odredbo, ki določa, da se na pokopališčih obveščajo obiskovalci o doslednem upoštevanju ukrepov in da se z namenom preprečevanja širjenja okužb zapre tekoča voda ter umakne iz uporabe vsa posoda za zalivanje in prenašanje vode. V železnih celih razmišljajo o morebitnem zaprtju pokopališč.

Vladni predstavniki in strokovnjaki, ki vsak dan znova z malih ekranov pozivajo k doslednemu spoštovanju ukrepov, da zavezimo hitro širjenje koronavirusa, pravijo, naj ostane doma. Temu se pridružuje tudi Cerkev, ki napoveduje, da bodo letos na pokopališčih z enega mesta blagoslovili grobove brez navzočnosti vernikov. Odsvetujejo tudi tradicionalno obiskovanje sorodnikov in prijateljev, pač pa naj zasebno ali s člani svoje družine obiščemo samo grobove v domači župniji oziroma občini. Tam lahko prižgemo svečo z mislijo na vse ostale svoje pokojnike. To je še najmanj, kar lahko storimo, da se omeji epidemija, prepreči prenapolnjenost bolnišnic in reši človeška življenja.

Šefic predsednikov svetovalec

Kranjčana Boštjana Šefica je predsednik republike Borut Pahor imenoval za svetovalec za nacionalno varnost.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Nekdanji predsednik svetovalec za to področje Uroš Krek je namreč oktobra nastopil delovno mesto v Generalštabu Slovenske vojske.

Boštjan Šefic je bil od leta 1988 zaposlen v Republiškem sekretariatu za notranje zadeve in kasnejšem Ministrstvu za notranje zadeve, nato je opravljal naloge v Varnostno-informativni službi, zatem pa vrsto let v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji (Sova). V tem času je opravljal različne operative in vodstvene naloge, v zadnjih letih dela v Sovi pa je bil od februarja 2000 do oktobra 2003 vodja kabineta direktorja,

Boštjan Šefic / Foto: Tina Dokl, arhiv GG

nato krajši čas vodja operacij, nato namestnik direktorja agencije, kjer je ostal vse do konca septembra 2007. Aprila 2013 ga je vlada imenovala za državnega sekretarja na Ministrstvu za notranje zadeve, kjer je ostal

do konca njenega mandata, v mandatu 2014–2018 ga je ponovno imenovala za državnega sekretarja na istem ministrstvu. V tem obdobju je ob neposredni pomoči pri vodenju ministrstva nadomeščal ministra

oziroma ministrico. Ukvarjal se je zlasti z izzivi na področju zagotavljanja pogojev za delo policije in njene usmerjanja ter nadzora, zakonodaje, migracij in vzdrževanja ter razvoja socialnega dialoga. Od septembra 2018 do marca 2019 je bil svetovalec ministra za obrambo, ko se je predvsem posvečal izzivom kadrovske krepitve Slovenske vojske. Boštjan Šefic je prejemnik državnega odlikovanja red za zasluge in dobitnik najvišjih priznanj Slovenske obveščevalno-varnostne agencije ter bronaste tega znaka Civilne zaščite. Za prispevek pri osamosvojitvi in obrambi Republike Slovenije je dobil priznanje, imenovano za Slovenijo.

V bolnišnici potrebujejo prostovoljce

URŠA PETERNEL

Jesenice – V Splošni bolnišnici Jesenice na pomoč kličejo prostovoljce. »Že v času pred razglasitvijo epidemije smo bili v bolnišnici

kadrovsko podhranjeni, bolj izrazito pa se to odraža sedaj, ko smo covid bolnišnica in ko zbolevalo tudi naši zaposleni. Vse razpoložljive zdravstvene kadre potrebujemo za oskrbo pacientov. Primanjkuje

nam kader za vstopne točke bolnišnice, kjer se meri temperatura pacientom, ki vstopajo v posamezno stavbo, za usmerjenje pacientov, pomoč v lekarni ... Vsak prostovoljec bo v veliko pomoč,

zanjo pa se vam že najprej iz srca zahvaljujemo,« so zapisali. Vsi, ki bi želeli pomagati kot prostovoljci, se lahko obrnejo na Marijo Mežik Veber, GSM 031 641 518 in marija.mezik-veber@sb-je.si.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Porodi v koronačas

V teh posebnih časih je posebno tudi delo na porodnem oddelku Splošne bolnišnice Jesenice. Doslej so imeli eno porodnico, ki je bila okužena s koronavirusom, a porod je potekal brez zapletov, tako mama kot dojenčica nista imeli nobenih težav.

URŠA PETERNEL

Jesenice – V času epidemije so tudi na ginekološko-porodniškem oddelku Splošne bolnišnice Jesenice morali prilagoditi način dela. A kljub temu se iz porodnega bloka še vedno sliši jok novorojenčkov; letos so imeli že nekaj več kot 600 porodov, kar je le dvajset manj kot v enakem obdobju lani.

Potem ko partner v določenem obdobju epidemije ni smel biti prisoten pri porodu, je zdaj lahko, a le, če je zdrav, ves čas pa mora nositi tudi masko. Partnerki se lahko pridruži, ko je ta sprejeta v porodno sobo, ob njej pa lahko ostane ves čas poroda, vse dokler mama in otrok nista premeščena na oddelek.

Po besedah Kovačičeve vseh porodnic ne testirajo za

porodnicam predstavljala velik izziv. Porodnice so težko sprejele, da jih partner ne more spremljati pri porodu, povrhu vsega pa jih je še osebje obravnavalo v vsej zaščitni opremi. Zdaj smo se že vsi navadili na novo situacijo in je tudi porodnicam lažje, saj so bolj pripravljene na našo obravnavo. Prav zato nam je bilo pri covid-19 pozitivni porodnici

Dobra volja zaposlenih na ginekološko-porodniškem oddelku kljub popolni zaščitni opremi ...

Po besedah diplomirane babice Silvije Kovačič je delo nekoliko bolj naporno kot sicer, saj jim primanjkuje kadra. Sicer pa porodi potekajo normalno, porodnica mora nositi masko, ki pa jo v aktivni fazi poroda lahko sname. Tudi babica pri porodnici, ki ne kaže znakov okužbe, ne uporablja kompletne zaščitne opreme, temveč le masko in vizir oziroma očala.

COVID-19, temveč zgolj tiste, ki kažejo znake morebitne okužbe. A doslej so imeli le en porod s covid-19 pozitivno porodnico. To je bilo še v spomladanskem valu epidemije in porod je bil posebna izkušnja za vse, tako za porodnico kot za osebje. A k sreči je vse potekalo brez zapletov, tako mama kot novorojenka nista imeli nobenih težav.

»V začetku je epidemija vsem nam in tudi

zelo pomembno, da ji kljub vsemu zagotovimo čim bolj normalno obravnavo in čim lepšo izkušnjo poroda. Razložili smo ji vse postopke in v kakšni opremi bomo. Vse skupaj je sprejela z veliko mero razumevanja in zelo pozitivno,« je opisala Kovačičeva.

Za porodnice z znaki okužbe imajo sicer pripravljeno posebno porodno sobo in ločen del na oddelku.

V domu okuženi stanovalci z demenco

V Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice je virus vdrl na dva oddelka, kjer bivajo stanovalci z demenco. Okuženih je 31, k sreči večina nima simptomov.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Potem ko so v jeniškem Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja pred tedni zabeležili prvo okužbo s koronavirusom in širjenje uspešno zajezili, je pred dnevi virus ponovno vdrl v dom, tokrat na dva oddelka, kjer bivajo stanovalci z demenco. V torek so tako imeli 31 okuženih, oba oddelka so spremenili v rdečo cono, šest zdravih stanovalcev pa so začasno premestili.

Po besedah v. d. direktorice doma Karmen Arko večina obolelih k sreči sploh nima simptomov, nekateri imajo le nekoliko povišano temperaturo in kašljajo, sicer pa je potek bolezni blag. Nihče od stanovalcev ne potrebuje bolnišnične oskrbe, prav tako k sreči nobeden od stanovalcev zaradi covid-19

Dom in Občinski štab Civilne zaščite Jesenice prosita za pomoč prostovoljce, ki bi pomagali pri stiku s svojci, opravljali lažja fizična dela za pomoč stanovalcem, družabništvo in posamične sprehode stanovalcev. Dobrodošli so tudi usposobljeni posamezniki, ki bi lahko pomagali pri negi stanovalcev. Prostovoljci bodo dobili vsa potrebna zaščitna sredstva in podporo. Pogoji so polnoletnost, starost do 55 let ter da je prostovoljec zdrav. Vsi, ki so pripravljeni priskočiti na pomoč, lahko to sporočijo na kontakta Občinskega štaba Civilne zaščite Jesenice: GSM 031 300 292 ali e-naslov: korona@virus.jesenice.si.

doslej ni umrl. Se pa virus hitro širi in ga je težko zamejiti, pravi Arkova. V domu sproti testirajo tako stanovalce kot zaposlene, med katerimi imajo prav tako več okuženih in so doma v izolaciji. Kot povsod tudi pri njih primanjkuje zlasti bolničarjev negovalcev in medicinskih sester. Zaposleni delajo

v dvanajsturnih izmenah, v domu pa so zadovoljni, da imajo dobro domsko zdravnico Majo Robič.

Sicer pa je domski vsakdan v tem času prilagojen situaciji, stanovalci se zaradi svoje varnosti zadržujejo po svojih oddelkih, kjer se kljub temu vsakodnevno izvajajo različne aktivnosti.

Kontaktne številke občin za zagotavljanje informacij občanom in oskrbe onemoglih/starejših v samoizolaciji

OBČINA	TELEFONSKA ŠTEVILKA	E-NASLOV
BLED	041 658 052 vsak dan 04 575 01 00 - od pon. do pet.	obcina@bled.si marko.mencinger@bled.si aljosa.azman@bled.si
BOHINJ	04 5770 100	pomoc@obcina.bohinj.si
CERKLJE NA GORENJSKEM	04 28 15 800	oskrba@cerklje.si
DOMŽALE	031 699 224	domzale.ozrk@ozrks.si
GORENJA VAS - POLJANE	04 51 83 117	cz@obcina-gvp.si
GORJE	04 575 18 00	obcina.gorje@gorje.si
JESENICE	031 300 292	korona@virus.jesenice.si
JEZERSKO	04 2545 110	obcina@jezersko.si
KAMNIK	051 374 207	civilna-zascita@kamnik.si
KOMENDA	031 313 506	info@zmsk.si
KRANJ	080 1885	mok@kranj.si
KRANJSKA GORA	04 5809 809	cz@kranjska-gora.si
MEDVODE	01 361 95 14	cz@medvode.si
MENGEŠ	01 724 71 00	obcina.menges@menges.si
NAKLO	04 277 11 22	civilna.zascita@obcina-naklo.si
PREDDVOR	04 275 10 21	civilnazascita.preddvor@gmail.com
RADOVLJICA	04 537 23 39	obcina.radovljica@radovljica.si
ŠENČUR	04 2519 100	obcina@sencur.si
ŠKOFJA LOKA	04 51 12 397	info@skofjaloka.si
TRŽIČ	04 5971 510, 041 771 069 041 369 860	obcina@trzic.si
VODICE	041 384 197	skunst55@gmail.com
ŽELEZNIKI	04 500 00 00	uprava@obcina.zelezniki.si
ŽIRI	04 50 50 700	obcina.ziri@ziri.si
ŽIROVNICA	04 5809100	obcina@zirovnica.si

LEKARNA V BOROVLJAH Z BOGATO TRADICIJO
A-9170 Borovlje/Ferlach • Glavni trg/Hauptplatz 16
T: 0043 4227 2225 • E: adler@apothekeferlach.at
pon. - pet., 8:00 - 12:30 in 14:30 - 18:00, sob., 8:00 - 12:00

- Naročila za zdravila sprejemamo tudi po telefonu in e-pošti • Ekspresna dobava zdravil tudi iz NEMČIJE • Bachovi cvetni pripravki in Schüsslerjeve soli

www.apothekeferlach.at
GOVORIMO SLOVENSKO

V vrtcih je ta teden le peščica otrok

Večina vrtcev je ta teden zaprta. Poteka le nujno varstvo, k organiziranju pa občine pristopajo različno.

ANA ŠUBIC

Kranj – Zaradi poslabšanja epidemiološke slike so s tem tednom vrata zaprli tudi vrtci, pri čemer pa je ministrstvo za izobraževanje županom omogočilo, da s sklepom določijo izjemo in organizirajo delovanje vrtca v minimalnem obsegu za starše, ki nujno potrebujejo varstvo otrok. Nujno varstvo je namenjeno otrokom, katerih starši opravljajo za de-

prijavljenih več kot dvesto otrok, je do nedelje zvečer število upadlo na 126. »Dejansko pa imamo prisotnih manj kot 70 otrok, kar je okoli 3,5-odstotka otrok, vpisanih v vrtece v kranjski občini,« je razložila Dolinarjeva.

Vrtec Škofja Loka v tem tednu obiskuje zgolj en odstotek vključenih otrok. Prijavljenih je bilo okoli 15, a jih je denimo v torek prišlo deset. Dežurna enota je v vrtcu Kamnitnik, varstvo pa

Ta teden so k majhnemu številu pripomogle tudi šolske počitnice,« je dodala.

V Vrtcu Jesenice oz. enoti na Koroški Beli je bilo v ponedeljek in torek prisotnih sedem oz. osem otrok od 17 prijavljenih. »Delovanje smo organizirali za starše, ki morajo v tem tednu opravljati delo na delovnem mestu, delodajalec pa jim dela ne more omogočiti na daljavo, pri čemer velja, da delo na delovnem mestu

Vrtci ta teden večinoma samevajo. / Foto: Gorazd Kavčič

lovanje družbe in države pomembna dela, npr. v zdravstvu, civilni zaščiti, vojski, policiji ... Če bodo tudi drugi starši, ki ne najdejo varstva za otroka, bodo njihovo potrebo preverili in o njej odločili vrtci oz. lokalne skupnosti, je minuli petek dejala ministrica Simona Kušec. Preverili smo, kako so se zagotavljanja varstva ob ne povsem natančnih navodilih lotili na Gorenjskem.

Zahtevajo potrdilo delodajalca

V Kranju so omogočili varstvo za vse otroke, katerih starši morajo biti nujno na delovnih mestih. Ob tem sta oba starša morala priložiti potrdilo delodajalca, s katerim izkazujejo upravičenost do nujnega varstva otrok, je pojasnila ravnateljica Kranjskih vrtcev Tea Dolinar. V skladu s sklepom župana so najprej organizirali varstvo v Čira Čari in Najdihovci, a je zaradi velikega upada otrok odprta le Najdihovca. Če so še v petek imeli

omogočajo otrokom, katerih starši opravljajo dela, pomembna za delovanje družbe in države. V vrtec so sprejeli vse otroke, katerih starši so imeli stisko z varstvom in so to izkazali s potrdili delodajalcev, je povedala ravnateljica Janja Bogataj.

V Radovljici dopolnili odredbo

V občini Radovljica je župan Ciril Globočnik v petek izdal odredbo, da bodo za vse starše otrok, ki nimajo varstva, tega zagotovili v vrtcu v Lescah, a je nato v ponedeljek sprejel dopolnitev, da so do varstva upravičeni le zdravi otroci, katerih starši so dolžni opravljati delo, nujno za družbo in državo ter ne morejo delati na daljavo. Ravnateljica Vrtca Radovljica Marja Čad je v torek povedala, da je prijavljenih le devet otrok. »Sprejeli smo vse, za katere so starši precehnili, da varstvo potrebujejo. Prinesli so tudi potrdila delodajalcev. Pripravljeni smo bili na vsaj dve skupinici več.

opravljata oba starša, in sicer v poslovnem času vrtca, kar izkazuje s potrdilom delodajalca,« je pojasnila ravnateljica Vanja Kramar.

V Kamniku odprti vsi vrtci

V občini Kamnik pa so se odločili, da bodo nujno varstvo izvajali v vseh vrtcih oz. v vsaj eni enoti posameznega vrtca. V torek je bilo denimo v Vrtcu Antona Medveda (v enoti Pestrna) osem otrok in v treh zasebnih vrtcih skupaj še dodatnih sedemnajst. Nujno varstvo v tem tednu zagotavljajo otrokom, katerih oba starša sta zaposlena v enotah zaščite in reševanja ter službah, pomembnih za oskrbo prebivalstva (gasilstvu, sektorju energetike, prometa, preskrbe s pitno vodo, financ, varovanja okolja, informacijsko-komunikacijskih omrežij in sistemov ter prehrane). Otroci staršev, ki ne delajo v t. i. ključnih poklicih, tako ta teden niso mogli sprejeti.

Natečaj, ki podpira poslovne ideje z družbenim učinkom - Finance4SocialChange

KOOPERATIVA 103, Z.O.O., ROBIN FOOD, SO.P., MOJ CE'KR, BO-MA, BOJANA NOVAK, S.P., ZAVOD GOSTINSTVO IN TURIZEM NA PLANOTI, SO.P., KODA UNIKAT, D.O.O., CHILLI WINE, D.O.O., RECOSI, D.O.O., SO.P., ZAPOSLOTVENI CENTER AVANTUS, D.O.O., ZAVOD KNOF, SO.P., SO PODJETJA, KI SO SE S SVOJO POSLOVNO IDEJO PRIJAVILA K SODELOVANJU V OKVIRU MEDNARODNEGA NATEČAJA ZA NAJBOLJŠO POSLOVNO IDEJO Z DRUŽBENIM UČINKOM, KATERE RAZGLASITEV BO PREDVIDOMA MARCA 2021 POTEKALA V BUDIMPEŠTI.

Tekmovanje, organizirano v okviru projekta Finance4SocialChange, bo v okviru druge faze izvedbe mednarodnega natečaja zbralo 30 najboljših družbenih podjetij iz Bolgarije, Moldavije, Avstrije, Nemčije, Slovenije, Hrvaške, Madžarske, Slovaške, Ukrajine in Romunije, ki bodo novembra 2020 nastopila v polfinalu. Najboljša štiri podjetja bodo dobila priložnost, da se udeležijo finala in osvojijo nagrade, ki jih UniCredit nudi v podporo svoji poslovni dejavnosti. UniCredit je glavni partner projekta in s skupno 30.000 evri podpira tekmovanje v socialnem podjetništvu. UniCredit je med pionirji na področju bančništva z družbenim vplivom in se močno zavzema za izgradnjo pravičnejše in bolj vključujoče družbe s spodbujanjem pobud s pozitivnimi družbenimi rezultati povsod, kjer banka deluje. Poleg finančne nagrade imajo socialna podjetja tudi priložnost, da se povežejo z vlagatelji, strokovnjaki banke UniCredit Social Impact Banking in ustreznimi poslovnimi partnerji iz celotne regije. Udeležencem pa je na voljo tudi mentorstvo s strani lokalnih strokovnjakov, v okviru organizacije posameznih projektih partnerjev.

Socialna podjetja, ki sodelujejo na natečaju, so bila izbrana po merilih, ki jih je določila Nemška agencija za financiranje socialnih podjetij (FASE), kjer so bili ocenjeni socialni in okoljski vidiki poslovnih idej ter učinkovitost poslovnih rešitev pri reševanju socialnih ali okoljskih problemov, merljivost doseženih rezultatov in trajnost socialnih podjetij za delovanje na trgu. Iz Slovenije so se tako v drugo fazo natečaja uvrstila tri podjetja.

V okviru projekta Finance4SocialChange smo pod vodstvom Centra za socialne inovacije Univerze v Heidelbergu pripravili in izvedli tudi spletni izobraževalni program, v okviru šestih modulov in podpornih regijskih delavnic, namenjen vsem željnim več znanja s področja družbeno odgovornega podjetništva, financiranja družbenih inovacij, merjenja družbenih učinkov. Izobraževalni program, ki smo ga poimenovali »Social Impact Investment Design Academy«, je v pomoč podjetjem tudi pri pripravi in sodelovanju na mednarodnem natečaju, del izobraževanja je dostopen na spletu, na povezavi <https://air-mooc.teachable.com/>.

Regionalna razvojna agencija Gorenjske – BSC Kranj je v letu 2018 začela izvajati projekt Finance4SocialChange. Projekt je financiran z evropskimi sredstvi iz programa Interreg Podonavje in je namenjen spodbujanju razvoja družbenih podjetij v območju Podonavja. V njem sodeluje 13 partnerjev iz 10 držav območja Podonavja in pridruženi partnerji.

Več informacij o projektu Finance4SocialChange:
Franja Gabrovšek Schmidt,
franja.gabrovsek.schmidt@bsc-kranj.si

Prve zaloge cepiva ponekod že pošle

Večina ambulant Nacionalnega inštituta za javno zdravje ima zapolnjene termine cepljenja vsaj do konca novembra, posamezne tudi že v decembru. Prve dostave cepiva pa so že pošle v zdravstvenih domovih Kranj, Škofja Loka in Jesenice.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Kot smo že poročali, je z nedavno sprejetim petim protikoronskim svežnjem zakonskih ukrepov pomoči cepljenje proti sezonski gripi za zavarovane osebe brezplačno. »Preskrba s cepivom proti gripi vsako leto poteka tako, da Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) spomladi pozove izvajalce cepljenja, naj pošljejo svoja naročila glede cepiva proti gripi za naslednjo sezono. NIJZ na osnovi njihovih naročil in ocene posvetovalne skupine za cepljenje oblikuje končno naročilo, ki se vsako leto odda približno pol leta pred začetkom cepilne sezone. V maju, ko se je naročilo cepivo proti sezonski gripi, odločitve o brezplačnem cepljenju še ni bilo. Za letošnjo sezono je NIJZ naročil 270 tisoč odmerkov cepiva (skoraj trikrat več, kot smo imeli povpraševanj s strani izvajalcev cepljenja), kar je skoraj sto tisoč več kot leto prej. Do sedaj smo prejeli 250 tisoč odmerkov cepiva, predvidoma v sredini novembra jih prejmemo še dvajset tisoč,« je pojasnil Samo Belavič Pučnik iz NIJZ.

Večina ambulant NIJZ v devetih območnih enotah ima zapolnjene termine cepljenja vsaj do konca novembra, posamezne tudi že v decembru. Ker pa

je z vidika zaščite proti gripi zelo pomembno, da se cepljenje opravi čim prej, da se čim prej vzpostavi tudi zaščita pred gripo, bo NIJZ del cepiva, ki so ga načrtovali za izvajanje cepljenja v njihovih ambulantah, odstopil drugim izvajalcem, ki bodo lahko hitreje izvedli cepljenje. »Za cepljenje svojih opredeljenih pacientov v prvi vrsti skrbijo osebni zdravniki, ki ga organizirajo na nivoju svoje ambulante ali na nivoju zdravstvenega doma. Tudi sicer v največjem deležu cepljenje izvajajo na primarni zdravstveni ravni, medtem ko cepljenje na NIJZ v posamezni sezoni opravi le okoli 15 odstotkov oseb, ki se odločijo za to (tisti, pri katerih njihov osebni zdravnik ne izvaja cepljenja ali pa se za cepljenje na NIJZ odločijo zaradi logistike...),« je pojasnil Pučnik.

V ZD Kranj, Škofja Loka in Jesenice je prva zaloga cepiva že pošla. Novo pošiljko pričakujejo v novembru. Občane, ki so se že naročili, prosijo, da spremljajo njihovo spletno stran ali za informacije pokličejo svojega osebnega zdravnika. V ZD Škofja Loka za naročilo za cepljenje pokličite po 10. novembru. Tudi v ZD Kranj so že poslali povpraševanje po dodatnem cepivu. »Če nam ga bodo dostavili, bomo cepili naprej,« je povedala direktorica Lili Gantar Žura.

Največji delež okuženih

1. stran

ANA ŠUBIČ

Železniki – V Železnikih se koronavirus širi z bliskovito hitrostjo. Če so še 1. oktobra imeli potrjenih le pet aktivnih okužb, jih je bilo sredi meseca 40 in minuli torek že 203, kar predstavlja tri odstotke vseh občanov. Okužil se je tudi podžupan Matej Šubič, župan Anton Luznar je v samoizolaciji. V enem od dveh šotorov, ki so jih v ponedeljek postavili pred zdravstvenim domom na Racovniku, so predvčerajšnjim vzpostavili covid točko, namenjeno pregledom okuženih pacientov. Cilj je, da ti ne pridejo v zdravstveni dom, je povedal Branko Košir, eden od družinskih zdravnikov. »Delali bomo v vojaških pogojih. Borimo se, vse dajemo od sebe,« je dejal, zaskrbljen, kako bodo držali tak tempo. »Zdravniki smo tako obremenjeni, da bomo pregledovali le še nujne primere, vse drugo bomo preložili.«

Košir ocenjuje, da je v občini Železniki trenutno okužena približno desetina oz. od šeststo do tisoč občanov. »Za vsakega, ki ga srečaš, je treba računati, da je lahko pozitiven,« je opozoril. Domačini znajo povedati, da naj bi bil eden od virov okužb vadba aerobike. Prav tako naj bi eno od športnih društev vztrajalo pri treningih, čeprav so že imeli potrjene okužbe. Za nameček so v Železnikih sredi oktobra na hitro organizirali še birmo.

Košir opaža, da so krajanje še vedno premalo dosledni

pri uporabi mask, ki bi jih morali nositi tudi na prostem, če ne gre za rekreacijo na zeleni površini z minimalno razdaljo treh metrov. Kot vzrok za naglo širjenje okužb je navedel tudi neupoštevanje varnostne razdalje, potekale so razne prireditve, zasebna družjenja in rojstnodnevne zabave, v gostilnah so si krajanje dajali duška še tik pred njihovim zaprtjem, nekatere so kljub karanteni opazili v trgovinah in med ljudmi ... Vse to po mnenju Koširja kaže na nespoštovanje starejših. »Premalo je človeške empatije, da bi se zavedali, da nisimo problem mi, mlajši od 60 let, pač pa naši starši, babice.« Virus se tako že širi tudi med starejšimi, nekaj bolnikov iz Železnikov so pretekle dni že sprejeli v bolnišnico. »Ne bo dolgo, ko bomo imeli prve smrtne žrtve,« je prepričan Košir.

V Železnikih so jo sicer ob prvem valu koronavirusa odnesli zelo dobro – imeli so zgolj dve okužbi, od tega eno pri osebi, ki že vrsto let ne živi v njihovi občini. Misleč, da bo tako tudi tokrat, so domačini drugi val vzeli preveč enostavno, je ocenil poveljnik občinske civilne zaščite (CZ) Aleksander Hajdinjak. »Druga težava pa so razni vplivneži, ki iščejo pet minut slave in z lažno propagando begajo ljudi, da virusa ne jemljejo resno,« je pristavil.

Zaprtje pokopališč

Zaradi vse več obolelih so znova vzpostavili Center za občinsko pomoč, preko katerega omogočajo dostavo prehranskih paketov in zdravil, a doslej ni bilo veliko potreb. Župan je že pred dobrim

Zdravnik Branko Košir / Foto: Gorazd Kavčič

tednom izdal odredbo o prepovedi uporabe otroških in športnih igrišč, na zadnjem koordinacijskem sestanku med občino, civilno zaščito, zdravniki, šolo, vrtcem in direktorji večjih podjetij pa so se odločili, da v dneh ob 1. novembru zaprejo še vsa pokopališča v občini, s čimer želijo preprečiti še večje širjenje okužb. Skladno z odredbo so pokopališča zaprta danes od 8. ure pa do ponedeljka, 2. novembra, do 21. ure.

Vse težje zagotavljajo redno proizvodnjo

Virus se je razširil tudi v podjetja, kjer po besedah predsednika uprave Domel Holdinga Matjaža Čemažarja opažajo, da se je večina zaposlenih okužila v prostem času, zato so na koordinacijskem sestanku apelirali na župana in Civilno zaščito, da z občinskim redarjem in rednim nadzorom spremljajo izvajanje vladnih preventivnih ukrepov na javnih točkah, kjer se zbira več občanov. »V Domelu smo uvedli vse možne preventivne ukrepe, izvajamo redni nadzor nad njihovim

spoštovanjem in redno informiramo zaposlene o stanju. Imamo krizno skupino, ki obravnava vsak individualni primer in se na podlagi okoliščin in ocenjenega tveganja odloča o izolaciji posameznika ali celotnega tima. Redno komuniciramo z medicino dela in osebnimi zdravniki, ki nam pomagajo pri odločitvah,« je pojasnil.

V Domelu so do srede zabeležili že več kot 50 okužb, poleg tega so imeli blizu sto zaposlenih v karanteni. Ob tem imajo vse večje težave z zagotavljanjem redne proizvodnje. Ta teden, ko so počitnice, so na pomoč poklicali študente, študente in dijake, za prihodnji teden pa načrtujejo prerazporeditve rezijskih delavcev, ki razumejo stisko in so pripravljeni pomagati v proizvodnji. »Ker imamo do konca leta zares veliko naročil in smo na dobri poti, da izgubljeno v pomladanskih mesecih nadomestimo, se trudimo po najboljših močeh, da zagotavljamo pogoje za varnost in zdravje zaposlenih, s katerimi bomo zadovoljili kupce,« je še dejal Čemažar.

Popolna zapora ceste

Kamnik – Na državni cesti Podlom–Kranjski Rak–Luče velja začasna sprememba prometnega režima. Do 11. decembra bo cesta za promet od ovinka za naseljem Kališe do parkirišč na Kranjskem Raku zaprta, saj bodo sanirali zemeljski usad. S kamniške strani bo v času popolne zapore možen obvoz čez Krivčevo in Šunce na Kranjski rak ter na Veliko planino in obratno.

Nova volilna komisija

Radovljica – Karmen Vnučec bo še naprej vodila občinsko volilno komisijo, je sklenil radovljiški občinski svet. Njen namestnik bo Jakob Demšar, člani komisije pa Irena Frelih (namestnik Janez Zupan), Matilda Reš (namestnik Ervin Bec) in Zvonka Fajfar (namestnica Petra Frelih).

Pripravljeni na več okuženih

V prejšnjem tednu so prve okužbe s koronavirusom zabeležili tudi v Centru za usposabljanje, delo in varstvo Radovljica. Dnevno varstvo so že organizirali v stavbi nekdanje radovljiške knjižnice.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Potrjeno okužene, za zdaj štiri uporabnike, imajo tudi v Centru za usposabljanje, delo in varstvo (CUDV) Radovljica. Direktorica dr. Irena Ceglar je povedala, da so nameščeni v tako imenovani rdeči coni v osnovni enoti centra, kjer je prostora za okoli dvajset namestitev. Prav tako je »rdeča« tudi ena od bivalnih enot v Radovljici, kjer so potrjeno okuženi vsi stanovalci.

»Načeloma se za zdaj vsi počutijo dokaj dobro, tudi kadrovske za zdaj še

zmoremo, kljub temu da je nekaj zaposlenih že ostalo doma,« je povedala. Ker pričakujejo, da se bo število okužb tudi pri njih še povečevalo, se za pomoč pri zagotavljanju strokovnega zdravstvenega osebja dogovarjajo z Zdravstvenim domom Radovljica, občina pa je za selitev dejavnosti dnevnega varstva iz CUDV že uredila stavbo nekdanje radovljiške knjižnice.

Varstveno-delovne centre, ki delujejo v okviru CUDV Radovljica v Radovljici in na Jesenicah, so s ponedeljkom zaprli, zdaj pa se pripravljajo

na to, da bi v radovljiškem uredili rdečo cono za potrebe uporabnikov, ki živijo v petih bivalnih enotah, ki delujejo v okviru CUDV Radovljica.

Župan Radovljice Ciril Globočnik je tudi že izdal odredbo o zaprtju pešpoti, ki vodi neposredno mimo CUDV Radovljica. Gre za odsek pešpoti od Radovljice do Šobca. Tako kot v aprilu, ko je bila pot že zaprta, je namen ukrepa zaščititi uporabnike in jim omogočiti varno gibanje na njihovem dvorišču, na kar so omejevali v času epidemije, je poudaril.

V stavbi nekdanje radovljiške knjižnice so uredili prostore za dnevno varstvo uporabnikov centra za usposabljanje, delo in varstvo.

Namesto odpadkov zelenica

Občina Domžale je križišče Pelechove in Igriške ulice preuredila v t. i. zeleno križišče.

JASNA PALADIN

Preserje pri Radomljah – »Zeleno zato, ker na njem odslej ni več smeti, pač pa je tam zelenica. Na omenjeni lokaciji so se vrsto let odlagali vsi mogoči odpadki, ki v krajevno vpadnico ne sodijo. Nekdaj je na tem mestu stal ekološki otok, ki ga je JKP Prodnik vsaj dvakrat tedensko praznil in čistil, a situacija je postala neobvladljiva in sčasoma je na tem mestu nastala prava deponija,« pojasnjujejo na Občini Domžale, kjer so se odzvali na pobudo Krajevne skupnosti Preserje pri Radomljah. Krajsani so tako nasuli območje, ga zasadili ter zelenico ogradili in s tem preprečili nepravilno odlaganje odpadkov.

»V enem tednu je bilo na to lokacijo navoženih okrog 120 kubičnih metrov

Križišče v Preserjah pri Radomljah je dobilo zeleno podobo. / Foto: Občina Domžale

odpadkov vseh vrst, s kamionom pa smo jih od tam na Center za ravnanje z odpadki Dob morali odpeljati šestkrat. Zato smo krajsani stopili skupaj, najeli delavce in stvari uredili. Hvala občini

za pridobljeno dovoljenje,« pa je ob zelenem križišču povedal predsednik Krajevne skupnosti Preserje pri Radomljah Janez Hribar.

Na občini ob tem poudarjajo, da je ekoloških otokov

dovolj, kosovnih odpadkov pa tam ni dovoljeno puščati, zato naj jih občani odpeljejo v Center za ravnanje z odpadki Dob, ki je med tednom odprt v popoldanskem času, ob sobotah pa ves dan.

V načrtu gradnja v Vašah

Osnutek Odloka o občinskem podrobnem načrtu za to območje je trenutno v fazi javne razgrnitve.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – V Vašah v medvoški občini je v načrtu gradnja novega naselja. Svetniki so na zadnji seji s podanimi pripombami sprejeli osnutek Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za to območje. Od 22. oktobra do 23. novembra je javno razgrnjen, 3. novembra pa bo prek videokonference organizirana javna obravnava.

Celotno območje je nezazidano stavbno zemljišče. Na 6045 kvadratnih metrih je načrtovanih 12 gradbenih parcel za stanovanjske objekte, dovoz, igrišče in parcela za zbirno mesto za komunalne odpadke. »S tem osnutkom smo načrtali urbanistično in infrastrukturno ureditev. Pravna podlaga za to je sprejeti Občinski prostorski načrt, ki za to območje določa pripravo Občinskega podrobnega prostorskega načrta,

dopušča dvostanovanjske objekte, poseben pogoj pa je, da mora biti 25 odstotkov celotne površine namenjenih otroškimi igriščem, zelenicam. Načrt vsebuje dve variantni rešitvi, obe sta možni. Ena zazidalna situacija omogoča dvojčke, druga samostojno stoječe stavbe,« je svetnikom pojasnila Judita Thaler iz podjetja Urbi.

Med razpravo je bil izražen tudi pomislek glede povečanja števila prebivalcev medvoške občine, ki ga prinesejo nove gradnje. »Dejstvo je, da je naša občina ena izmed tistih, kjer je pritisk priseljevanja največji. Znano pa je tudi to, da sam nisem navdušen podpornik brezcilnega povečevanja števila občanov, če ob tem nimamo najprej rešene družbene in komunalne infrastrukture. Zato menim, da je pomembnejše, da se posvečamo kvaliteti, ne kvantiteti,« meni župan Nejc Smole.

Zaprtje klavnice izkoristili za redni remont

Klavnica podjetja Meso Kamnik zaradi devetih okužb med zaposlenimi do prihodnjega tedna ne obratuje, poslovanje družbe pa poteka nemoteno.

JASNA PALADIN

Kamnik – Koronavirus ni prizanesel niti kamniškemu podjetju Meso Kamnik, kjer so skladno z navodili NIJZ odkrili devet okuženih zaposlenih in jih preventivno umaknili z dela na klavni liniji. »Klavnica bo zato zaprta deset dni, še prihodnji teden, ta čas pa bomo izkoristili za redni remont, ki bi ga sicer opravili v prihodnjem mesecu. Podjetje drugače normalno posluje, le odkup živine za zakol smo omejili, tudi oskrba z mesom in

vsemi izdelki ta čas poteka nemoteno,« nam je včeraj zatrdil direktor Mesa Kamnik Miha Rozman in poudaril, da je normalno odprtih tudi vseh osem njihovih prodajal.

Pa zaradi epidemije čutijo upad povpraševanja? »Niti ne, podobno je kot spomladi, živilska industrija večjih upadov ne zaznava. Se pa pozna, da ljudje ne kupujejo več vsak dan, ampak občasno naredijo večje zaloge, zato zaznavamo večja nihanja. Vse skupaj je bolj nepredvidljivo,« nam je še povedal Rozman.

Jenkovo nagrado bo prejel Brane Mozetič

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Letošnjo Jenkovo nagrado za najboljšo pesniško zbirko preteklih dveh let prejme Brane Mozetič za pesniško zbirko Sanje v drugem jeziku. Slavnostna podelitev nagrade bi sicer morala biti v Kranju v torek, 27. oktobra, na

dan, ko se je pred 185 leti v Podreči rodil pesnik in pripovednik Simon Jenko, a je zaradi aktualnih epidemioloških razmer prestavljena na december oziroma za nedoločen čas – do takrat, ko se bodo razmere izboljšale in bo ponovno mogoče zbiranje do petdeset ljudi v zaprtih prostorih.

Digitalno je varno pred okužbami in okolju prijazno

Pojav novega koronavirusa je precej spremenil naše obnašanje in vrednote. Skrb za lastno zdravje in zdravje naših bližnjih je postala ena najvišjih priorit. V tem obdobju pa smo bolj kot do zdaj postali pozornejši tudi na vpliv, ki ga naše ravnanje pušča na okolju, saj okoljske spremembe človeštvo postavljajo pred nove izzive.

Da se prilagodimo novim okoliščinam, nam ni treba življenja obrniti na glavo. Nekateri rešitve, ki dobro odgovarjajo na obe potrebi (varnost pred virusom in okoljski problem), so že dolgo z nami, zato ni presenetljivo, da so tokrat v naša življenja vstopile skozi glavna vrata. To so digitalne tehnologije, ki omogočajo, da nemoteno delujemo tudi takrat, ko moramo omejevati fizične stike. Ker se z njimi zmanjšujejo poti in uporaba papirja, pa zmanjšujejo tudi obremenitev okolja.

»Tako je tudi v bančništvu,« pravi **Irma Kušter**, vodja NLB Poslovalnice Kranj, in nadaljuje, da se je uporaba digitalnih bančnih tehnologij v zadnjem času močno povečala. Niso le nadomestile vsakodnevnih bančnih opravkov in jih iz poslovalnic preselile na splet, ampak so naše življenje še olajšale. »Za odpiranje bančnega računa smo denimo še nedolgo nazaj morali na banko, kjer so bančniki lahko opravili osebno identifikacijo v skladu z veljavnimi predpisi. Zdaj nov bančni paket NLB Digitalni z vključenim bančnim računom lahko odpremo kar prek video klica, 24 ur na dan, vsak dan v letu. Bančni svetovalci (z imenom in obrazom) na video klicu bodo prek kamere opravili identifikacijo na daljavo in uredili vse za odprtje bančnega računa. Varno, brez fizičnih stikov v poslovalnici in brez papirnate dokumentacije,« še pojasni Kušterjeva.

Dokumente za katerokoli bančno storitev podpišemo kar na telefonu

Za veljavnost nekaterih bančnih storitev pa je vendarle potreben naš podpis. Zaradi tega je bilo včasih za ne-

Irma Kušter, vodja NLB Poslovalnice Kranj

katere storitve, čeprav smo jih lahko naročili v spletni ali mobilni banki, treba obiskati poslovalnico. »Zadnja nadgradnja mobilne banke Klikin pa je omogočila tudi oddaljeno podpisovanje dokumentov s kvalificiranim digitalnim potrdilom, ki zagotavlja enako veljavnost kot lastnoročni podpis. Tako lahko že od poletja v mobilni banki Klikin spremenimo limit na računu ali kartici, naročimo novo plačilno kartico, takoj dobimo Hitri kredit, odslej pa so podprte tudi vse ostale NLB storitve.« Hitro, enostavno, varno in okolju prijazno zagotavlja Irma Kušter in vas lepo povabi k uporabi digitalnih poti, ki bančništvo le še poenostavijo. Za vsa dodatna pojasnila pa se lahko 24 ur na dan, vse dni v letu obrnete tudi na NLB Kontaktni center prek telefonske številke 01 477 20 00, video klica ali spletnega klepeta.

Tadej Pogačar prvi na svetovni lestvici

VILMA STANOVNIK

Kranj – Naša kolesarska asa Primož Roglič in Tadej Pogačar ostajata na vrhu lestvice Mednarodne kolesarske zveze (UCI), vendar je ta teden prišlo do menjave na prvem mestu.

Prvič v karieri je najboljši kolesar sveta postal Tadej Pogačar s Klanca pri Komendi, ki je po zmagi na Touru, nastopu na svetovnem prvenstvu, valonski puščici in dirki Liege–Bastogne–Liege že končal sezono. Komaj 22-letni Pogačar, član ekipe UAE Team Emirates, ima na vrhu lestvice UCI 3970 točk, s čimer je 31-letnega Rogliča, ki

sicer trenutno nastopa na španski pentlji, potisnil na drugo mesto. Primož Roglič ima namreč trenutno 3945 točk. Tretji kolesar sveta je Rogličev moštveni kolega pri Jumbo-Vismi Belgijec Wout van Aert, ki ima 2700 točk.

Tudi na lestvici držav je prva Slovenija, sledita pa Francija in Belgija. V seštevku osmih najboljših kolesarjev vsake države ima Slovenija 9479 točk, kar je za 152 točk več od drugouvrščene Francije. Točke za to lestvico so ob Pogačarju in Rogliču prispevali še Luka Mezgec, Matej Mohorič, Jan Polanc, Jan Tratnik, Janez Brajkovič ter Marko Kump.

Kolesarski as s Klanca pri Komendi Tadej Pogačar / Foto: Tina Dokl

Zbrala se bo rokometna reprezentanca

Kranj – Slovenske rokometne reprezentance po daljšem premoru znova čaka pestro dogajanje. V kvalifikacijah za Euro 2022 bodo najprej v četrtek, 5. novembra, ob 19.15 v celjski Dvorani Zlatorog gostili Poljsko, tri dni kasneje pa bodo gostovali v Turčiji. Kvalifikacije bodo nadaljevali v začetku prihodnjega leta, ko se bodo 6. in 9. januarja dvakrat pomerili z Nizozemsko, zaključili pa jih bodo spomladi, ko bodo 28. aprila gostovali na Poljskem, 2. maja pa gostili Turčijo. Izbranci selektorja Ljubomira Vranješa bodo v začetku prihodnjega leta, med 13. in 31. januarjem, nastopili tudi na svetovnem prvenstvu v Egiptu, med 12. in 14. marcem se bodo v Berlinu merili še v kvalifikacijah za nastop na poletnih olimpijskih igrah v Tokiu. Selektor Vranješ je na svoj spisek za novembrska nastopa uvrstil tudi dva Škofjeločana, Jureta Dolenca in Darka Cingesarja. Reprezentanca se bo to nedeljo zbrala v Zrečah in začela priprave. Trenirala bo ob upoštevanju strogih navodil Evropske rokometne zveze.

Radenko Mijatović ostaja na čelu nogometašev

Brdo pri Kranju – Tudi v naslednjih štirih letih bo predsednik Nogometne zveze Slovenije Radenko Mijatović. Bil je tudi edini predsedniški kandidat na volilni skupščini, ki je potekala virtualno. Dobil je 27 glasov, toliko delegatov pa je tudi glasovalo. »Glede na to, da ni bilo drugih kandidatov, je bilo to pričakovano,« je povedal Mijatović in dodal, da funkcija zahteva veliko dela. Mijatović je prvi mandat nastopil 15. decembra 2016, takrat je nasledil Aleksandra Čeferina, zdaj predsednika Evropske nogometne zveze. »Živimo v nepredvidljivih časih. Želimo si igrati nogomet, a ne za vsako ceno. Vse bo odvisno od epidemiološke slike in ukrepov države, prisluhnili bomo tudi klubom,« je ob izvolitvi med drugim povedal Radenko Mijatović, ki se je nato tudi že odločil, da bo izvršnemu odboru NZS predlagal razrešitev Primoža Glihe z mesta selektorja mlade reprezentance do 21 let. Za predlaganje razrešitve se je odločil, ker težave trajajo že dlje časa in so pripeljale do tega, da je zaupanje med igralci in selektorjem porušeno.

Domžalski nogometaši so tekmi preložili

Domžale – Med tednom je bil na sporedu deveti krog Prve lige Telekom Slovenije. Tekmo Aluminij – Domžale so preložili, prav tako pa je preložena tudi tekma desetega kroga med Bravom in Domžalami, ki je bila na sporedu 2. novembra. Tekmi sta preloženi zaradi okužb s covidom-19 v ekipi NK Domžale.

Odlične predstave Kranjčank

Košarkarice Triglava so minuli konec tedna premagale državne prvakinje, v sredo zvečer pa so bile v domači dvorani na Planini boljše od ekipe Akson Ilirija.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Košarkarice kranjskega Triglava so minuli konec tedna poskrbele za največje presenečenje v prvi SKL za ženske, saj so v gosteh premagale aktualne državne prvakinje Cinkarno Celje. Boljše so bile s 70 : 73. »K zmagi je najbolj pripomoglo dejstvo, da so dekleta do konca igrala odločno in požrtvovalno. Borila so se celo tekmo, v tesni končnici pa so zadela nekaj ključnih metov in zasluženo zmagala. Zmaga je zame pomembna predvsem zato, ker smo dokazali, da smo na prvi poti,« je povedal trener Gašper Sluga, ki si je želel, da dekleta enako požrtvovalno nastopijo tudi na sredini tekmi v domači dvorani na Planini, kjer so v sredo gostile Akson Ilirijo. Že pred tekmo so sicer veljale za favoritinje, to pa so z zmago s 76 : 52 tudi upravičile.

Košarkarice Triglava so v sredo premagale Akson Ilirijo. /Foto: Gorazd Kavčič

»Po zmagi v Celju sem želel, da stopimo nazaj na trdna tla in da tudi na tekmi, ko smo veljali za favorite, dekleta igrajo po najboljših močeh in vlogo favoritinj res upravičijo. Je pa res, da so na tekmi več priložnosti dobile mlajše igralke,

nosilke igre pa so se malce odpočile in nekaj moči prihranile za novo srečanje, saj nas že v soboto čaka nov obračun v Slovenskih Konjicah,« je po sredini tekmi povedal trener Sluga, ki je vesel, da imajo toliko kvalitativnih igralok. Do tega tedna

so imeli tudi srečo, saj so bila dekleta zdrava, po slabšem počutju, ko nekaj dni ni bila z ekipo, pa je bila ena od deklet na testiranju na covid-19 pozitivna. »Težko rečem, kako bo naprej, upamo na najboljše,« je še povedal Gašper Sluga.

SŽ Olimpija slavila v Kranju

Odpovedi zaradi koronavirusa se vrstijo tako v mednarodnih hokejskih tekmovanjih kot domačem prvenstvu, iz jeseniškega kluba pa sporočajo, da je bila ta teden večina igralcev na testiranju pozitivna.

JOŽE MARINČEK

Kranj – V članskem državnem hokejskem prvenstvu bi morali v torek odigrati tri tekme, vendar je bila odigrana le tekma v Kranju. Hokejisti Triglava so gostili SŽ Olimpijo. Ljubljanci so povedli že po pol minute igre, ko je po podaji nekdanjega igralca Triglava Mihe Logarja zadel Jan Drozg. Tri minute kasneje so gostje izkoristili številčno premoč, zadel pa je Miha Logar. Kljub hitremu vodstvu favoriziranega moštva se Kranjčani niso vdali. Zaigrali so bolje in bili enakovredni tekmeči, a ploščica kot začarana ni in ni hotela v mrežo. V drugi tretjini je SŽ Olimpija še enkrat izkoristila številčno premoč, Nik Simčič pa je zadel za končni rezultat 3 : 0. V zadnji tretjini so bili domačini celo boljši, a plošček ni šel v mrežo.

Tekmi v Zalogu med hokejisti Slavije in MK Bled ter v Celju med moštvoma True Celje in SIJ Acroni Jesenice zaradi okužb igralcev s koronavirusom nista bili odigrani.

Na tekmovalni lestvici vodi SIJ Acroni Jesenice z 12 točkami, SŽ Olimpija je z devetimi točkami in tekmo manj

Hokejisti SŽ Olimpije so v Kranju zanesljivo zmagali, čeprav so se domačini iz Triglava izkazali zlasti v drugem delu tekme. /Foto: Gorazd Kavčič

druga, HK Triglav je s šestimi točkami peti, Hidria Jesenice je s petimi točkami na šestem mestu, MK Bled pa s tremi točkami na zadnjem, osmem mestu.

Včeraj bi hokejisti morali odigrati tudi dve tekmi rednega dela v Mednarodni hokejski ligi (IHL). Kranjski Triglav bi moral gostovati v Zalogu, a je bila tekma že v sredo odpovedana, na sporedu pa je ostala tekma Hidria Jesenice – MK Bled, a se do

zaključka naše redakcije še ni začela.

Hokejisti v Alpski hokejski ligi (AHL) imajo jutri na sporedu tekmo rednega dela. Hokejisti vodilnega kluba na tekmovalni lestvici SŽ Olimpije bi morali gostovati, a je tekma z ekipo Rittner Buam zaradi okuženosti italijanskega moštva prestavljena.

Moštvo SIJ Acroni Jesenice bi moralo jutri gostiti Feldkirch, v nedeljo pa še Die Adler Stadtwerke Kitzbühel.

Obe tekmi bodo morali preložiti, saj so včeraj iz jeseniškega tabora sporočili, da je bilo na testiranju kar enajst igralcev pozitivnih na koronavirus, zgolj trije testi pa so bili do včeraj negativni. Vseh rezultatov testov do včeraj še niso prejeli, do nadaljnega pa so v samoizolaciji. Le tisti člani ekipe, ki so zdravi in nimajo simptomov, bodo po navodilih trenerjev opravljali individualne treninge na suhem.

Gradnja novih stanovanj

Direktor Stanovanjskega sklada Republike Slovenije Črtomir Remec je po rodu z Lancovega, prav v zadnjem času pa sklad več projektov načrtuje tudi na Gorenjskem.

VILMA STANOVNIK

Lahko poveste nekaj o sebi, od kod ste doma?

V mladosti sem veliko časa preživel na Gorenjskem, v Radovljici oziroma na Lancovem blizu sotočja Save Bohinjke in Dolinke, prečudovitem okolju, ki je obdano z izjemnim naravnim bogastvom Triglavskega narodnega parka in Blede. Čeprav že dolgo živim v Ljubljani, po srcu še vedno ostajam Gorenjec in se rad vračam v ta konec zame najlepše Slovenije.

Kaj ste delali, preden ste pred petimi leti postali direktor Stanovanjskega sklada RS?

Predem sem nastopil funkcijo direktorja Stanovanjskega sklada RS, sem deset let vodil razvojni inštitut v tovarni Trimio Trebnje, kjer sem si pridobil veliko izkušenj in znanja na področju montažne in energetske učinkovite gradnje ter ciljnega vodenja projektov.

Nacionalni stanovanjski program naj bi ponudil lažjo pot do primerne stanovanja tudi za mlade. Kakšne so potrebne v Sloveniji in predvsem na Gorenjskem?

Potrebe po javnih najemnih stanovanjih po vsej Sloveniji, torej tudi na Gorenjskem, so mnogo večje, kot je ponudba. Tovrstnih stanovanj močno primanjkuje, na tej točki pa s svojimi aktivnostmi nastopimo mi. Zagotavljamo stanovanja za vse generacije, po vsej Sloveniji. To, kar počnemo, je veliko širša aktivnost kot samo pridobivanje novih najemnih stanovanj. Z gradnjo

Direktor Stanovanjskega sklada Republike Slovenije Črtomir Remec

novih sodobnih sosesk želimo zagotoviti dostopna najemna stanovanja za vse generacije. Do leta 2025 je cilj nacionalnega stanovanjskega programa, ki mu intenzivno sledimo, deset tisoč novih stanovanj. Mogoče to res ne bo doseženo do leta 2025, zagotovo pa je lahko s takim trendom do leta 2030. Z vsemi projekti, ki jih izvajamo, uresničujemo cilje nacionalne stanovanjske politike o večanju stanovanjske mobilnosti prebivalstva, omogočanja lažje dostopnosti do stanovanj ter ustvarjanja uravnotežene ponudbe kakovostnih in funkcionalnih stanovanj. Vse do leta 2023 nameravamo skupno zagotoviti kar 2144 novih javnih najemnih stanovanj po celotni državi, in sicer v projektih, ki so vredni približno 286 milijonov evrov. Prizadevamo si, da se stanovanja za mlade, družine in starejše gradijo po vsej Sloveniji in da s svojo prisotnostjo poleg 125 občin, s katerimi že sodelujemo

na stanovanjskem področju, spodbudimo tudi druge občine za prijavo na naše razpise.

Že nekaj časa je v načrtu izgradnja soseske Ob Savi v Kranju. Kdaj bo po vaših pričakovanjih moč ponuditi stanovanja v njej in kakšne ovire lahko gradnjo preprečijo?

Trenutno pripravljamo dokumentacijo za gradnjo prve faze soseske Ob Savi v Kranju. Sestavljali jo bodo štiri večstanovanjski objekti s 159 javnimi najemnimi stanovanji in 28 oskrbovanimi stanovanji. Parkirna mesta bodo v prvi fazi objekta zagotovljena na zunanem parkirišču. Objekti bodo etažnosti od P+3 do P+4. Menim, da ni več ovir, ki bi gradnjo lahko preprečile, je pa res, da je začetek gradnje odvisen od aktivnosti kranjske občine pri rekonstrukciji Savske ceste in izgradnji novega mostu čez reko Savo. Gradnja večstanovanjskih objektov prve

faze je sicer predvidena v letu 2022, končala pa naj bi se najkasneje leta 2025.

Gradili boste tudi na Jesenicah, potreba po novih najemnih stanovanjih pa je tudi drugje po Gorenjskem. Kakšni so načrti?

Drži, pripravljamo tudi dokumentacijo za gradnjo dveh večstanovanjskih objektov na Jesenicah. Gre za projekt Partizan, skupno pa bo zgrajenih 43 novih javnih najemnih stanovanj. Objekta bosta imela skupno podzemno garažo z 59 parkirnimi mesti, preostala parkirna mesta bodo na zunanem parkirišču. Nadzemni del objektov bo etažnosti od P+2 do P+3. Na vzhodni strani je ob stanovanjskih objektih predviden javni park. Začetek gradnje večstanovanjskih objektov je predviden v letu 2022.

Naši načrti so veliki, kot vidite zdaj tudi na gorenjskem koncu. Stremimo k izdatnemu povečanju števila javnih najemnih stanovanj na območju celotne Slovenije.

So se zaradi epidemije covid-19 načrti glede gradnje spremenili?

Gradnja se v vseh projektih, ki jih trenutno izvajamo, kljub razmeram, epidemiji in omejitvenim ukrepom za zdaj odvija nemoteno in skladno s predvideno dinamiko. Prizadevali si bomo, da z dobro organizacijo in zaščitnimi ukrepi zagotovimo uspešno dokončanje vseh projektov, približno polovico že v naslednjem letu, in s tem bomo tudi najlepše zaznamovali tridesetletnico delovanja Stanovanjskega sklada RS.

S subvencijami do prevoznikov

Država bo letalsko povezljivost Slovenije s svetom spodbujala tudi s subvencijami stroškov letalskim prevoznikom. Še vedno pa so živa tudi razmišljanja o ustanovitvi novega nacionalnega prevoznika.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj, Ljubljana – Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je v ponedeljek objavilo javni razpis za spodbujanje ponovne vzpostavitve letalske povezljivosti Slovenije, s katerim želijo izboljšati letalske povezave z evropskimi in t. i. tretjimi državami. Povezljivost slovenskih letališč, kar v praksi pravzaprav pomeni zgolj brniško letališče, saj mariborsko in portoroško v zadnjem obdobju nista imela nobene redne linije, je namreč epidemija covid-19 precej poslabšala. Dodatno je na letalski promet čez Slovenijo vplival še zlom Adrie Airways lansko jesen, ki je pred tem k potniškemu prometu z brniškega letališča prispevala polovico letov. Slovenija je tako v celoti odvisna od tujih prevoznikov.

»Če je v začetku leta 2020 po jesensko-zimskem voznom redu poleg čarterskih poletov v Slovenijo redno letelo 12 tujih letalskih prevoznikov, jih je v septembru letelo le še devet, v oktobru pa le še šest. V letu 2019 je letelo v Slovenijo 17 tujih prevoznikov, nekateri tudi na več različnih linijah, večkrat na teden,« so v razpisu med drugim zapisali na gospodarskem ministrstvu. Pri upravljavcu brniškega letališča Fraportu Slovenija, se sicer v zimskem voznom redu nadejajo desetih letalskih povezav.

Na razpisu, na katerega se bodo letalski prevozniki

lahko prijavi v treh rokih, bo na voljo pet milijonov evrov, in sicer v prvem roku 1,5 milijona, v drugem 2,3 milijona in v tretjem 1,2 milijona evrov. Pri tem pa skupni znesek, dodeljen enemu prijavitelju, ne bo smel presežati dvesto tisoč evrov.

Prvi rok za prijavo je že 9. november, nato pa še junija in oktobra prihodnje leto. Na prvi rok se bodo sicer lah-

Pet milijonov evrov subvencij bo država namenila letalskim prevoznikom, ki bi ponujali lete iz Slovenije.

ko prijavi prevozniki, ki so lete v Slovenijo izvajali med marcem in septembrom letos, na drugi rok prevozniki, ki so oz. bodo v Slovenijo leteli od letošnjega oktobra do maja prihodnje leto, in na tretjega tisti z leti od junija do konca septembra prihodnje leto. Lete bodo morali prevozniki opravljati vsaj dvakrat tedensko vsaj dva meseca.

Po poročanju letalskega portala za območje držav nekdanje Jugoslavije Ex-yu aviation, naj bi vlada ponovno razmišljala tudi o ustanovitvi letalskega prevoznika skupaj z zasebnim partnerjem, za kar naj bi rezervirala sedemdeset milijonov evrov. Odločitev o partnerstvu naj še ne bi bila sprejeta, zanj pa se menda zanima več družb, tudi Croatia Airlines, poroča portal.

Začnimo varčevati, četudi le z nekaj evri

Oktober je mesec varčevanja, jutri, zadnji dan oktobra, pa je svetovni dan varčevanja. V Zvezi potrošnikov Slovenije svetujejo: »Pomembno je, da začnemo varčevati, četudi le z nekaj evri.«

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – »Oktober je mesec varčevanja, naj vas spodbudi k skrbi za vaš denar. A varčevanje v gospodinjstvu ne pomeni le skrbi za prihranke, ampak mnogo več: ste preverili, ali se zvestoba vašemu dobavitelju električne energije še splača, kupujete preveč in nato zavržete, morda nakup določenih izdelkov sploh ni potreben ... Izdatke načrtujte preudarno, tudi pri nakupu

prehranskih izdelkov. Testi potrošniških organizacij pogosto kažejo, da niti cena niti blagovna znamka nista merilo kakovosti, zato poiščite neodvisne informacije.« S temi besedami so v Zvezi potrošnikov Slovenije ob mesecu varčevanja začeli nasvete, kako in za kaj varčevati v različnih življenjskih obdobjih. Z varčevanjem je treba začeti čim prej, svetujejo in dodajajo: če že varčujete v banki ali hranilnici, preverite obresti za

vezavo denarja s pomočjo posodobljenega spletnega primerjalnika depozitov.

Kot ugotavljajo v Zvezi potrošnikov, so v različnih življenjskih obdobjih različne možnosti za varčevanje. Že otroci in mladostniki lahko kaj privarčujejo – morda del žepnine ali zaslužka od dijaškega in študentskega dela ter od pomoči v gospodinjstvu. »S prvo zaposlitvijo moramo začeti tudi z bolj resnim varčevanjem, vsaj delno moramo

že takrat razmišljati o bolj oddaljenem času. Če je le možno, del prihodka namenimo tudi dolgoročnemu varčevanju,« svetujejo v Zvezi potrošnikov in dodajajo, da mlade družine varčujejo za cilje, ki so si jih zastavile (lastna ali večja nepremičnina, avto, prenova stanovanja), začnejo ali nadaljujejo varčevanje za starost in v okviru možnosti začenjajo tudi varčevati za otroke. Če so poskrbele za osnovno finančno varnost, se

pri varčevanju lahko odločajo tudi za bolj tvegane in potencialno bolj donosne naložbe v delnice, sklade in druge alternativne oblike. »V srednjih letih praviloma zaslužimo največ in tudi največ prihranimo, po upokojitvi pa naši prihodki upadejo, še posebej, če prejemo le državno pokojnino,« ugotavljajo v Zvezi potrošnikov in dodajajo: »Poskušajmo še pred upokojitvijo poskrbeti, da ne bomo v starosti varčevali iz nuje.«

Dnevi bančnikov

Kranj – Letošnji dnevi slovenskih bančnikov, ki so bili doslej tradicionalno na Brdu, bodo letos zaradi epidemije novega koronavirusa potekali v obliki spletnega seminarja. Spletni dogodek, ki ga pripravlja Združenje bank Slovenije, bo v ponedeljek, 2. novembra, osrednja tema pa bo vloga bank v družbeno odgovornem razvoju. Bančnike bodo med drugim nagovorili Violeta Bulc, evropska komisarka za promet, Boštjan Vasle, guverner Banko Slovenije, ter ministra za finance Andrej Šircelj ter za okolje in prostor Andrej Vizjak. Srečanje bodo sklenili s pogovorom z naslovom Družbeno odgovorni razvoj, znanost in uporabnost ter vloga bank.

NIJZ sviri pred lažnimi sporočili o covid testu

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na spletu so se pojavila sporočila, v katerih je zlorabljen ime Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), so posvarili iz NIJZ. Sporočila ustvarjajo lažen vtis, da gre za njihovo uradno sporočilo. Sporočilo, ki govori o opravljenem testu na covid-19 in nagovarja k povratnici, je lažno.

Vsebinska lažnega sporočila je naslednja: »Spoštovani! Sporočamo vam, da je vaš Covid19 test negativen.

V kolikor dovoljujete, da Vaš test prikažemo kot pozitiven, prosim odgovorite na to sporočilo s ključno besedo DA. Skupaj zmoremo. NIJZ.«

Vsem, ki bi morebiti dobili podobno sporočilo, iz NIJZ sporočajo, da gre za prevaro, in priporočajo, da ga nemudoma zbršete. Po odvzetem brisu za covid-19 testirane obveščajo osebni zdravniki oziroma iz covid točke, kjer so bris odvzeli. NIJZ testiranih ne obvešča o rezultatih testiranja.

Ponujala pregled merilnikov krvnega tlaka

SIMON ŠUBIC

Golnik – Kranjski policisti so v sredo obravnavali prijavo občanke, da na Golniku ženska po domovih ponuja pregled merilnikov krvnega tlaka. Policisti, ki osebe niso izsledili, svetujejo previdnost, ker so se podobne

okoliščine, kot so na primer prodaja prtov, posod, medicinskih pripomočkov, nogavic ..., v preteklosti pojavljale tudi pri drznih tatvinah iz stanovanjskih hiš pri starejših občanah. Pazite na svojo lastnino in neznancev ne spuščajte v stanovanja in hiše, opozarjajo.

Spremembe na gorenjski avtocesti

Brezje – Policija obvešča, da bo do predvidoma sredine prihodnjega tedna promet na gorenjski avtocesti med priključkoma Brezje in Kranj zahod v delovni zapor na smernem vozišču proti Ljubljani iz odstavnega pasu preusmerjen na prehitevalni pas. Priključka Podtabor in Naklo imata znova tudi skrajšane zaviralne in pospeševalne pasove.

Brez voznškega dovoljenja in pod vplivom droge

Tržič – Tržiški policisti so v sredo zaradi vožnje brez voznškega dovoljenja zasegli vozilo vozniku, ki je bil tudi pozitiven na hitri test na prepovedane droge. Policisti so mu manjšo količino prepovedane droge tudi zasegli. Moškega zaradi kršitev obravnavajo v prekrškovnem postopku.

Vsiljivo beračila

Kranj – Na Primskovem v Kranju so policisti predvčerajšnjim obravnavali primer vsiljivega beračenja. Za prekršek so obravnavali državljanko Romunije.

Hodil po cesti

Škofja Loka – Škofjeloški policisti so v torek zjutraj obravnavali moškega, ki je hodil po vozišču in oviral promet, v nadaljevanju pa z nedostojnim in žaljivim vedenjem kršil še javni red in mir. Na javnem kraju tudi ni nosil maske ali drugega pokrivala za obraz. Policisti proti njemu vodijo prekrškovni postopek.

Vinjen mopedist padel

Zgornje Pirniče – V sredo okoli 17. ure se je v prometni nesreči v Zgornjih Pirničah poškodoval mopedist. Po ugotovitvah policistov je zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo in pod vplivom alkohola (0,58 mg/l) izgubil oblast nad mopedom in padel. V nesreči se je lažje poškodoval in so ga z reševalnim vozilom odpeljali v ljubljanski klinični center.

Tat »poskrbel« za kurjavo

Ljubno – Gorenjski policisti so ta teden obravnavali tudi nekaj vlomov in tatvin. Med drugim je na Ljubnem neznan storilec ukradel okoli deset kubičnih metrov drv. V Šenčurju je nekdo vlomil v stanovanjsko hišo ter odtujil denar in zlatnino. V Strazišču so policisti obravnavali poškodovanje vrat na objektu, na Bledu pa škodo na vozilu.

Na spletu mrgoli goljufov

Izteka se evropski mesec kibernetne varnosti, v katerem so ponovno v ospredju kibernetne goljufije, ki so se s pandemijo koronavirusa še pomnožile.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti so pred kratkim obravnavali dve spletni goljufiji. V enem primeru je ženska oškodovanca prepričala, da za zdravljenje bolezni potrebuje denar, pojasnjujejo na Policijski upravi Kranj. Oškodovanec ji je denar nakazal, kasneje pa je ugotovil, da je bil žrtev goljufije, saj je bilo od njega zahtevano še dodatno plačilo, da bi ob domnevni smrti prišel do njenega premoženja. V drugem primeru pa je storilec oškodovanko prepričal, da ji lahko uredi zaposlitev in status v tujini, ter jo pri tem ogoljufal za nekaj tisoč evrov. Da gre za goljufijo, je ugotovila, ko je storilec z njo po plačilu prekinil stike.

Zgoraj opisana primera sta le drobec v množici različnih oblik prevar, ki jih kriminalci izvajajo preko spleta. Z umetelnimi zvijačami in obljubami iz vas izzamejo denar ali pridobijo druge dragocene informacije, zato bodite zelo previdni pri komuniciranju z neznanci, ne dajajte jim svojih podatkov in ne nakazujte denarja, pozivajo na PU Kranj.

Jutri se sicer izteka osmi evropski mesec kibernetne varnosti, v okviru katerega opozarjajo predvsem pred kibernetnimi goljufijami, ki so se s pandemijo koronavirusa še pomnožile.

Foto: Gorazd Kavčič

Pri komuniciranju z neznanci na spletu ne izdajajte osebnih podatkov in ne nakazujte denarja, opozarja policija.

Kampanja poteka pod geslom »Pomisli, preden klikneš!« in spletne uporabnike spodbuja, naj se ustavijo in pomislijo, preden kliknejo, saj le tako lahko prepoznajo različne grožnje, pojasnjujejo v nacionalnem odzivnem centru za kibernetno varnost SI-CERT.

Zgornji nasvet velja tudi v primeru lažnih izsiljevalskih e-sporočil o objavi intimnih posnetkov na internetu, pred katerimi je pred kratkim posvarila policija. V zadnjem obdobju je namreč ponovno prejela več naznanil občanov, ki so prejeli elektronsko sporočilo, s katerimi jih neznanec obvešča, da je njihov računalnik okužen z virusom in uporabnika preko kamere na računalniku posnel pri samozadovoljevanju. Pošiljatelj v nadaljevanju prejemnika sporočila

nagovarja, da mora v dveh dneh plačati 1.200 evrov v kriptovaluti bitcoin in da bo v primeru neplačila posnetke posredoval njegovim prijateljem ali jih objavil na družbenem omrežju.

Policija opozarja, da gre za množično pošiljanje lažnih sporočil na naključne elektronske naslove oziroma za t. i. spam pošto. Prejemnikom tovrstnih izsiljevalskih sporočil svetujejo, da jim ne nasedajo, da ne odgovarjajo na tovrstno prejeto pošto in ne plačajo zahtevanega zneska. Prav tako ne odpirajte morebitnih datotek v priponekah, ne klikajte na povezave v sporočilu in ne posredujte svojih osebnih ali katerih koli drugih podatkov. Prejeto pošto ali osebo blokirajte oziroma jo dodajte na tako imenovano listo nezahelene pošte. Poskrbite za

posodobljeno protivirusno zaščito, če pa ste oškodovani, lahko dejanje prijavite policistom na najbližji policijski postaji.

Na odzivnem centru SI-CERT pa poudarjajo, da so od marca obravnavali rekordno število t. i. phishing prijav, največ avgusta, ko so odstranili kar 80 phishing spletnih mest, namenjenih kraji gesel. Še vedno so najbolj zaželena gesla za elektronsko pošto, saj goljufom omogočajo številne nadaljnje zlorabe, vendar so na obzorju novi trendi. Očiten je porast poskusov kraj števil kreditnih kartic, pojasnjujejo.

Največkrat so zlorabljena elektronska sporočila dostavnih podjetij (npr. DHL, Pošta Slovenije), ki obveščajo, da nas čaka paket, plačati moramo le še stroške dostave. Vendar nepremišljen klik na povezavo pelje na lažno spletno stran, kjer naj bi vpisali kreditno kartico. Posledično lahko goljuf pridobljene podatke zlorabi in kreditno kartico uporabi za nakupe na drugih spletnih mestih ter povzroči precejšnjo finančno škodo. Prav tako so po podatkih SI-CERT v porastu prevare z različnimi »investicijskimi paketi«, zato pozivajo k previdnosti pri vlaganjih v različne kripto naložbene pakete, ki se oglašujejo na agresiven in zavajajoč način.

V prometu ravnajmo preudarno

»Izkažimo spoštovanje in solidarnost do izjemnih naporov zdravstvenih delavcev z največjo mero odgovornosti v prometu,« pozivata agencija za varnost prometa in policija.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Ob slabšanju epidemiološke slike in rasti števila hospitaliziranih bolnikov sta Agencija za varnost prometa (AVP) in policija znova pozvali k preudarnemu ravnanju v prometu. »Zdravstveni delavci so namreč močno obremenjeni z obvladovanjem posledic hitrega širjenja okužb, zato ne izpostavljammo nevarnostim sebe in drugih, saj bi s

posledicami prometnih nesreč lahko dodatno obremenili bolnišnične kapacitete, zdravstveno osebje, delo policije, gasilcev in drugih služb,« sta sporočili.

Na slovenskih cestah smo med 1. in 25. oktobrom zabeležili 966 prometnih nesreč, v katerih so življenje izgubile štiri osebe, 34 je bilo hudo in 252 lažje poškodovanih. Kar 93 odstotkov prometnih nesreč lahko pripišemo človeštemu ravnanju, zato AVP in

policija vse udeležence znova pozivata k odgovorni, preudarni in strpni udeležbi v prometu. Kot so zapisali, so pred nami tedni, ki bodo za celotno družbo predstavljali resen preizkus. »Izkažimo spoštovanje in solidarnost do izjemnih naporov zdravstvenih delavcev z največjo mero odgovornosti v prometu. Ne izpostavljammo sebe in drugih tveganjem za nevarnost, ravnajmo samozaščitno,« pozivajo.

»Dan se je tudi zaradi prehoda na zimski čas skrajšal, vremenske razmere in s tem razmere na cesti so slabše. Vse to so pogoji, v katerih moramo biti še posebej previdni. Na pot se odpravimo le, če je to res nujno, ob doslednem upoštevanju določb veljavnih odlokov in spoštovanju cestnoprometnih predpisov. S tem, ko poskrbimo za lastno varnost na cesti, skrbimo za varnost vseh,« še poudarjajo.

S kombijem trčil v pešca

Kranj – Kranjski policisti so v torek v okolici Kranja obravnavali prometno nesrečo med pešcem in voznikom kombija. Povzročil jo je pešec, ki je nepravilno prečkal vozišče, vanj pa je pri vzratni vožnji trčil voznik kombija. Pešec se je v nesreči poškodoval.

Na avtocesti zapeljal v jarek

Kranj – V torek je voznik z avtomobilom na avtocesti zapeljal v jarek in uničil vozilo, ki ni bilo registrirano in je imelo nameščene druge registrske tablice. Voznik nima veljavnega voznškega dovoljenja, strokovni pregled na prepovedane droge pa je odklonil.

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Kruta resnica o Pšati

Zaradi vse večjega vpliva človeka je marsikateri vodotok onesnažen, življenje v njem pa osiromašeno. V kakšnem stanju je reka Pšata in kako bi jo bilo mogoče upravljati v večjem sožitju z naravo, so se spraševali udeleženci okrogle mize, ki so jo v Zavodu Revivo organizirali minuli teden.

ALEŠ SENOŽETNIK

Minuli četrtek so v Zavodu Revivo v okviru projekta Evreka II, ki ga podpira Evropski sklad za regionalni razvoj, organizirali dogodek EkoReka. V okviru dogodka so izvedli okroglo mizo, na kateri so z gosti spregovorili o možnostih bolj trajnostnega in ekološkega načina upravljanja naših rek, predvsem Pšate, ki je bila v središču pozornosti. Okrogla miza z naslovom Kruta resnica reke Pšate, ki jo je vodil Damjan Habe, je zaradi omejitvenih ukrepov, ki so v veljavi za preprečevanje širjenja koronavirusa, v celoti potekala na spletu.

V sklopu dogodka so si ogledali kratek film Ljubezen teče, ki dokumentira vpliv jezov na življenje v reki, predvsem rib, in na prenos rečnih sedimentov. Minulo soboto je bil namreč svetovni dan rib selivk, ki jim jezovi in druge vodne prepreke v veliki meri preprečujejo migracijske poti in bistveno pripomorejo k zmanjševanju ribjih populacij ali celo izumiranju vrst.

Kot je povedala koordinatorica svetovnega dne rib selivk Španka Pao Fernandez Garrido, del problema leži v tem, da današnje generacije ljudi ne vedo več, kako so bile nekdaj videti zdrave reke, zato večina nima

zavedanja, da je z rekami kaj narobe. Po besedah Fernandez Garridove so zaradi zajezovanja rek v Španiji že bili priča izumiranju vrst, ponovna naselitev pa bi stala milijone evrov. »Ponovno naseljevanje izumrlih vrst je izredno drago. Reke pa si po renaturaciji hitro opomorejo, in vrste, ki še niso izumrle, se vrnejo same. Zato ukrepajmo zdaj, dokler še ni prepozno, dokler si naše reke še lahko opomorejo,« je slovenskim sogovornikom na srce položila Pao Fernandez Garrido. Stanje se ponekod po Evropi vendarle izboljšuje. Po besedah španske naravovarstvenice so po zaslugi prizadevanj različnih organizacij v zadnjih letih na evropskih rekah podrla okoli pet tisoč jezov.

Kakšno pa je stanje v Pšati, ki teče skozi pet gorenjskih občin? Kot je dejala biologinja in naravovarstvenica Urša Koce, gre za bolan in osiromašen vodotok, a je še čas za njegovo ekološko obnovo, zaradi česar se je odločila ustanoviti iniciativo Tri ure za Pšato, s katero ljudi, ki živijo ob reki, nagovarja k aktivnemu vključevanju v njeno ponovno oživitve.

Tako pri upravljanju s poročjem Pšate kot tudi številnih drugih vodotokov pri nas so bile v preteklosti storjene nekatere napake, kar potrjujejo tudi krajska arhitektka iz družbe Locus Nuša Britovšek in hidrolog Simon Mrak. »Strogo gradbeništvo iz osemdesetih

Koliko je še življenja v Pšati, so se spraševali tudi udeleženci okrogle mize.

let se umika, saj smo v tem času spoznali, da tisto ni bila najustreznejša oblika urejanja voda. Še posebno mlajše generacije se danes zatekajo k drugačnim rešitvam, ki zagotavljajo pretočnost in hkrati povzročajo čim manj negativnih vplivov na okolje,« je dejal Mrak. Britovškova je poudarila, da različni deležniki v procesu sprejemanja prostorskih aktov na stvari gledajo drugače. Tako krajinarji poudarjajo pomen rečnih ekoloških koridorjev, medtem ko si denimo kmetje želijo čim ožji obrežni pas, ki ne krati prostora kmetijskim površinam. A kot dodaja, se vse več naročnikov zaveda, da so tudi naravovarstvene zahteve

pomembne, in jih pri načrtovanju upoštevata.

Deležniki so razpeti med ohranjanjem naravnega ekosistema in varovanjem življenja in premoženja prebivalcev. Med napakami iz preteklosti je poveljnik domžalske Civilne zaščite Marko Žagar poudaril poselitev preblizu vodotokom, s čimer smo rekam vzeli prostor, prebivalci pa imajo težave zaradi poplav. Kljub temu možnosti za revitalizacijo Pšate vidi po izgradnji načrtovanih zadrževalnikov na območju Komende in Cerkelj, ki bi omogočili bolj ekološko upravljanje reke.

»Renaturacija Pšate zame ne pomeni, da ji pustimo

prosto pot, ampak da v upravljanje reke vnašamo ekološke vsebine in rešitve,« meni Urša Koce. Ob tem dodaja, da je ena največjih težav Pšate in še mnogih drugih slovenskih rek v tem, da nima celostnega načrta upravljanja, temveč je to razkosano na odločitve posameznih občin.

Marsikaj pa lahko spremenimo tudi v vzgojo in izobraževanju mladih, ki bi se bolj zavedali pomena rek za naravo in ljudi. Tako so v okviru projekta Evreka II v mengeški osnovni šoli na to temo pripravil likovni natečaj, katerega glavna tema je bila prav reka Pšata. Najboljše slike so razstavljene v mengeški knjižnici.

Okrogli mizi se je pridružila tudi španska naravovarstvenica Pao Fernandez Garrido. / Foto: zajem zaslon

Zgodbe

Mojstrančanka Petra Miklič:
»Nisem bolna, živim z rakom.«
Stran 14

Pogovor

Škofjeločanka Nataša Budna Kodrič, prejemnica letošnjega Aškerčevega priznanja
Stran 15

Zanimivosti

Vladimir Hrovat iz Sore se v zadnjem obdobju veliko posveča ustni harmoniki. Stran 16

Od petka do petka

Poslanci so zavrnilo razpis posvetovalnega referenduma, na katerem bi se volivci opredelili do dodatnih 780 milijonov evrov za investicije v Slovensko vojsko. / Foto: Tina Dokl

Nekdanji minister za obrambo Karl Erjavec se je poravnal z Mihom Škerbincem, ki ga je lani razrešil z mesta poveljnika poveljstva sil Slovenske vojske. / Foto: arhiv GG

Tudi letos pred 1. novembrom, dnevom spomina na mrtve, poteka akcija Manj svečk za manj grobov. / Foto: Simon Šubic

Zavrnilo referendum o investicijah v vojsko

SIMON ŠUBIC

Zavrnilo referendum o investicijah v vojsko

Poslanke in poslanci so v sredo zavrnilo predlog za razpis posvetovalnega referenduma o zakonu o sredstvih za investicije v Slovensko vojsko v letih od 2021 do 2026, ki so ga vložili poslanci Levice. Ti zakonskemu predlogu nasprotujejo, ker predvideva 780 milijonov evrov dodatnih sredstev za vojaške investicije v prihodnjih šestih letih, od tega večino za nakup oklepnih vozil in za vzpostavitev srednje bataljonske bojne skupine. Po mnenju Levice, ki so jo podprli tudi v opozicijskih LMŠ-ju, SD-ju in SAB-u, bi se o takšni investiciji v času epidemije covid-19, ko denar potrebujejo predvsem v zdravstvu in sociali, morali izreči državljani na referendumu. Vlada na drugi strani poudarja, da je zakon nujen za vzpostavitev nujnih obrambnih zmogljivosti države, s tem pa takojšnje in učinkovito obvladovanje varnostnih situacij.

Poslanci odredili novo parlamentarno preiskavo

Državni zbor je v sredo na zahtevo opozicije odredil parlamentarno preiskavo za ugotovitev dejanskega

stanja in morebitne politične odgovornosti pri ukrepih, povezanih z epidemijo covid-19 in blaženjem njenih posledic. Nova preiskava zajema čas vlade Janeza Janše, medtem ko preiskava, ki na zahtevo koalicije že poteka pod vodstvom poslanke Alenke Jeraj (SDS), zajema tudi ukrepanje prejšnje vlade Marjana Šarca. LMŠ, SD, SAB in Levica so v zahtevi za uvedbo preiskave izpostavili sum nesmotrne porabe javnih sredstev ter kršenja človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Škerbinc in Erjavec sta se poravnala

Nekdanji minister za obrambo Karl Erjavec je sklenil sodno poravnavo z Mihom Škerbincem, ki je vložil tožbo potem, ko ga je Erjavec aprila lani na predlog tedanje načelnice Generalštaba Slovenske vojske Alenke Ermenc razrešil z mesta poveljnika poveljstva sil Slovenske vojske. Škerbinc je izgubil zaupanje Ermenčeve, ker naj bi govoril o njenem zdravstvenem stanju. Škerbinc je sicer trdil, da je načelnico poskušal le zaščititi. »Oba razumeva, da sva bila žrtvi spleta različnih okoliščin in interesov. Karlu Viktorju Erjavcu, kot bivšemu ministru, je žal za krivico, ki se je zgodila Mihi

Škerbincu. Istočasno pa je tudi sam Karel Viktor Erjavec trpel zaradi vseh zapletov, ki so se posledično zgodili njemu,« sta Škerbinc in Erjavec med drugim zapisala v poravnavi, sklenjeni 22. septembra in objavljeni v oktobrski Slovenski vojski. Škerbinc, ki je kmalu po nastopu Janševe vlade spet prevzel vodenje sil Slovenske vojske, je prek Facebooka sporočil zadovoljstvo, »da je prevladala modrost in da sva se z bivšim ministrom sodno poravnala«.

Vlada: ne gre za »policijsko uro«

Vlada je v odgovoru na pobudo za presojo ustavnosti uvedbe »policijske ure«, ki sta jo podala pravnik Andraž Terček in odvetnik Damijan Pavlin, ocenila, da 39. člen zakona o nalezljivih boleznih in odlok, s katerim je omejila gibanje v nočnih urah, nista v neskladju z ustavo. Preprečevanje širjenja nalezljivih boleznih je v ustavi naštet med cilji, zaradi katerih je z zakonom dopustno omejiti svobodo gibanja in pravico do zbiranja, poudarja. Na navodbe Terška in Pavlina, da lahko država gibanje v in po državi prepove samo, če razglasi izredno stanje, vlada odgovarja, da pobudnika zmotno menita, da je država

prepovedala gibanje v nočnih urah, sam ukrep pa tudi napačno imenujeta »policijska ura«. Po mnenju vlade gre za ukrep omejitve gibanja na podlagi prepovedi oziroma omejitve gibanja prebivalstva na okuženih ali neposredno ogroženih območjih iz zakona o nalezljivih boleznih, ki ga vlada lahko odredi v primeru, ko z ukrepi, določenimi v omejenem zakonu, ni mogoče preprečiti, da se v Slovenijo zanesejo in se v njej razširijo določene nalezljive bolezni.

Manj svečk in omejitev obiskov grobov

Fundacija Svečka tudi letos vodi ekološko-humanitarno akcijo Manj svečk za manj grobov. Ob tem priporočajo, naj ob 1. novemburu, ko se pričakuje gneča, omejimo obiske grobov, namesto tega pa naj se umrlih svojcev raje spomnimo na drugačne načine – s spominom in darom v dobrodelne namene. V fundaciji so pripravili zbiranje sredstev prek SMS-virtualnih svečk in UP-N-nakazil. Virtualno SMS-svečko prižgemo tako, da pošljemo SMS s ključno besedo SVEČKA ali SVEČKA5 na 1919, s čimer prispevamo en oz. pet evrov. Zbrana sredstva bodo namenjena Helikopterski enoti nujne medicinske pomoči.

Slovinci v zamejstvu (770)

Emina gora med najlepšimi

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Iz Koroške najraje pišem o veselih, spodbudnih rečeh. Ena takih je še sveža novica, da je bila Gora svete Eme ali po koroško Heme z votlino svete Rozalije v priljubljeni oddaji avstrijske radiotelevizije ORF »Devet krajev – devet zakladov« izbrana za tretji najlepši kraj v Avstriji. Noben koroški kraj še ni bil uvrščen tako visoko in zato so v dvojezični občini Globasnica še posebej ponosni. Slovenski župan Bernard Sadovnik v izjavah ne skriva navdušenja, saj se je trud v obnovo tako imenovane »Rozalkine votline« (sveta Rozalija je zavetnica proti kugi, ki je v srednjem veku razsajala v Podjunu), poti do nje in bližnjih vodnih izvirov z zdravilno močjo, ki so bili poškodovani in zato nevarni za obiskovalce, obrestoval.

Na goro, na kateri so arheologi odkrili ostanke cerkva, grobov in drugih stavb iz rimskih, poznoantičnih in zgodnje krščanskih časov, že nad 3000 let prihajajo romarji. Priznanje bo po županovem mnenju še povečalo zanimanje za Globasnico, za

Emino goro in vso Podjuno, številnejši turistični obisk pa je tudi priložnost za domače proizvajalce hrane, ki še posebej slovijo po izvrstnih suhomesnatih izdelkih. Ema je prepričala publiko, dodaja župan Sadovnik, ki je prejel za priznanje veliko čestitk,

Vrelec zdravilne vode pri Rozalkini votlini. Pravijo, da je še posebej zdravilna za oči. / Foto: Občina Globasnica

Emina gora je z ohranjenimi ostanki cerkva in drugih objektov pravi arheološki biser. / Foto: Občina Globasnica

in obžaluje, da v izbiri Emine gore niso povedali, da leži v dvojezični občini Globasnica.

Republika Avstrija je v ponedeljek, 26. oktobra, praznovala dan državnosti. Na ta dan leta 1955 je zadnji zavezniški vojak zapustil ozemlje nove republike. Osrednja svečanost na Koroškem je bila tudi letos na osrednjem celovškem pokopališču v Trnji vasi (Annabichl) pri

spomeniku žrtvam za svobodno Avstrijo. Svečanost, ki so se je udeležili najvišji predstavniki dežele in mesta Celovec, je organiziralo Društvo Memorial Kaernten – Koroška. Za glasbeni del sta poskrbela koroška Slovenca, glasbenika Roman Verdel in Anton Boschitz, program pa je povezovala profesorica na Dvojezični trgovski akademiji v Celovcu Mirjam Zwitter - Šlemic.

Po svetu

Imune države

Na svetu je 195 suverenih držav. Pridevnik suveren pomeni njihovo samostojnost in neodvisnost od drugih držav. Od teh 195 pa je samo 12 neodvisnih tudi od koronavirusa, ki naj se jih še ne bi dotaknil ...

MIHA NAGLIČ

So res brez virusa

Od teh dvanajstih držav, ki naj bi jih pandemija še ne prizadela, je deset otoških držav v Tihem oceanu, ki so izolirane že po svoji otoški legi v največjem od oceanov. Le dve sta večji in kopenski. Te države so: Kiribati, Marshallovo otočje, Mikronezija, Nauru, Palau, Samoa, Salomonovi otoki, Tongo, Tuvalu in Vanuatu. Seznam sklepa državi, ki sta po svoji oblasti avtoritarni, zato stroka dvomi, da so njuni podatki res zanesljivi – to sta Severna Koreja in Turkmenistan. Severna Koreja ima skoraj 26 milijonov prebivalcev, vendar trdi, da nima niti enega okuženega. Bila je prva država, ki je zaprla svoje meje – kar za tako izolirano državo morda niti ni bila ravno radikalna poteza. Severna Koreja kot sosed Kitajske, kjer je novi koronavirus izbruhnil decembra lani (nekateri sicer ocenjujejo, da že prej), je meje zaprla 21. januarja in jih ni odprla vse od tedaj. Obstajajo sicer manjše izjeme, a so oblasti za vse, ki vstopajo v državo, tako državljanke kot tujce, uvedle izjemno stroge ukrepe, vključno s karanteno, ki traja od enega do dveh mesecev ... Turkmenistan šteje dobrih šest milijonov

prebivalcev. Glede na to, da meji na Kazahstan, Uzbekistan, Tadžikistan, Iran in Afganistan, torej na države, ki se vse spopadajo z okužbami, se tudi tukaj poraja določena skepsa glede nične statistike. Še zlasti, ker Turkmenistan velja za eno bolj represivnih držav na svetu, hkrati pa ima tudi eno najnižjih stopenj pričakovane življenjske dobe. Stroka sumi, da oblasti prime-re okužb prikrivajo, saj so podobno v preteklosti počele že z novodobnimi izbruhom kuge in virusa HIV ... Od tihomorskih in še neokuženih otoških držav je največje Salomonovo otočje, ki ima skoraj sedemsto tisoč prebivalcev. To je ena najmanj obiskanih držav sveta, saj je tudi precej slabo povezana s svetom, čeprav lahko tja letite iz Avstralije, Papue Nove Gvineje in Vanuatuja. Vse od februarja, podobno kot številne druge tihomorske države, Salomonovo otočje za vstop v državo zahteva zdravniško potrdilo, potniki iz držav z okužbami pa morajo v 14-dnevno karanteno. Zanimiva je Tonga, ki ima 105 tisoč prebivalcev. Ta otoška država je svoje meje zaprla takoj, ko so o prvem primeru poročali iz 800 kilometrov oddaljenega Fidžija, edina izjema so bili tujci, ki so otok zapuščali in se vračali v domovino.

Popolno zaprtje je Tonga odredila 29. marca, sredi julija pa so oblasti prižgale zeleno luč za repatriacijske plete za Tongožane, ki so običajni na Fidžiju. Leti so bili omejeni na do 60 ljudi, pri čemer so vsi morali nemudoma po pristanku v strogo karanteno v isti hotel v mestu. Hotel straži policija, cesta, ki vodi do njega, pa je zaprta. Pri osmih prebivalcih se je sicer pojavil sum na koronavirus, a so bili nato vsi testi negativni ... Najmanjša od teh držav je Nauru, ki šteje le manj kot enajst tisoč prebivalcev. Z 21 kvadratnimi kilometri je tretja najmanjša država sveta in druga najmanjša po številu prebivalcev (za Vatikanom). Je tudi ena najmanj obiskanih držav, o primerih okužb pa ne poročajo ... (Vir: MMC RTV SLO)

Pisatelj kot pričevalec

Priznani izraelski pisatelj David Grossman, dobitnik mednarodnega bookerja za roman *Pride konj* v bar, je ob odprtju knjižnega sejma v Frankfurtu iz svojega doma v Jeruzalemu pisateljske kolege pozval, naj bodo »močne priče« pandemije covid-19 in »živa opozorila na vseh krajih«, kjer so zaradi krize ogrožene državljske in človekove pravice. »Večina

pisatelj in pesnikov, ki jih poznam – vključno z mano, je nerodno okornih, ko gre za ukvarjanje z realnostjo. Vemo pa, kako to opazovati ... Tega nam ne morete vzeti. In marsikaj je mogoče opaziti, marsikaj povedati z besedami ... Milijoni so izgubili – in še bodo izgubili – sredstva za preživetje. V mnogo državah bo srednji razred postal reven, revni pa bodo osiromašeni. Prikrivanje in morda lakota bosta spodbudila še več migracijskih valov.« Grossman pričakuje, da bo nadaljevanje pandemije povzročilo val nacionalizma, verskega fundamentalizma, ksenofobije in rasizma, hude škode demokraciji in državljskim pravicam, a bo vse to opazoval in zapisal literarni svet. »To rečem kot državljan sveta in tudi kot Izraelec, ki z globoko zaskrbljenostjo spremlja dogajanje v svoji državi.«

Maske kot cepivo

»Maske so cepivo, preden bo odkrito cepivo.« To je izjavil grški premier Kiriakos Mitsotakis, ko je za Ate-ne, Solun in nekatera druga območja razglasil policijsko uro in sporočil, da bodo zaščitne maske na najhujše prizadetih območjih od zdaj obvezne tako v zaprtih prostorih kot na prostem.

Foto: Wikipedia

Prebivalci otoške države Nauru so znani po svoji debelosti. Tle na sliki so na protestnem pohodu proti sladkorni bolezni, covid-19 se jih pa še ni dotaknil.

Foto: Wikipedia

Južnoafriška pisateljica in nobelovka Nadine Gordimer (1923–2014) in izraelski pisatelj David Grossman (1954), ko sta leta 2007 skupaj pričevala o svojih pogledih na ta svet

Foto: Wikipedia

Grški premier Kiriakos Mitsotakis (desno) in nekdanji španski premier Mariano Rajoy (v sredini) med enim od srečanj v Bruslju, 2017, ko koronavirusa še ni bilo

Nove knjige (560)

Sveti Coprijan

MIHA NAGLIČ

»Enkrat gresta po eni poti Kristus in sveti Peter, pride ta do ene oštarije in Kristus pravi Petru: 'Ti, pojdiva tu noter, bova dala za en polič vina.' Zdaj gresta v hišo, pravi Peter preke /proti/ Kristusu: 'Jaz nimam več denarja kakor za en polič, če kaj ti imaš?' Kristus mu odgovori: 'Nič.' Tisti polič vina spijeta, Kristus drugega pogreva: 'Jaz sem žejen, jaz bom še pil,' je rekel in reče po drugega iti. Peter reče na ušesa preke ženi: 'Nikarte ga ne nosite, ta nima nič denarjev, jaz pa tudi ne.' Kristus pa le truca /sili/ za vino in tolče s poličem ob mizo in pijeta do trdnice teme. Kristus reče Petru: 'Plačaj!' Peter mu odgovori: 'Saj sem ti povedal, da

ne morem, jaz nimam nič denarjev.' Kristus mu reče: 'Le sezi v mošnjo!' Peter seže po mošnjo, je imel tristo tolarjev v njej. Oštir to vidi in je rekel preke ženi: 'Ti, jaz jima bom denarje vzel, ko jih imata toliko.' Zdaj se začne ta Kristus in sveti Peter od hiše spravljati, birt gre pa naprej, da bi jima denar vzel. Ko Kristus in sveti Peter do njega prideta, birt jima govori: 'Denarje dajta sem!' Kristus pravi Petru: 'Udari ga s palico!' Peter ga udara pa konj grata /postane/ pa sta ga vzela in šla naprej; prideta do ene hiše, kjer sta ležala potem. Tisti birt ju je za konja vprašal, koliko hočeta zanj, ker mu je bil všeč. Kristus mu reče: 'Ne prodava ga ne v tabrh ne daja; če ga hočete, sto tolarjev boste dali od

leta, tri leta ga boste pa imeli žiher; tedaj prideva po nje-ga.' Ko tri leta pretečejo, spet prideta nazaj, vzameta konja in tistih tristo tolarjev in zdaj ga peljeta na njegov dom in Kristus reče Petru: 'Udari ga s palico!' Peter ga udara s palico in je gratal tak človek, kakor je popred bil. Kristus mu da denarje in reče: 'Tu imaš denarje, te brez skrbi uživaš, ko si jih zaslužil; one pa, ki si jih rajtal nama vzeti, niso bili tvoji, zato si bil pa štrafan, da boš vedel en drugikat, kako se denarji služijo.'« (str. 72)

Za kakšno knjigo gre? »Znanstvena monografija v

komentirani in s spremnim besedilom opremljeni izdaji predstavlja pripovedno izročilo, ki ga je proti koncu 19. stoletja v osrednjem slovenskem prostoru zbral prep-rost čevljar in trgovec iz Motnika – Gašper Križnik. Dragocen in doslej še neizkoriščen vir pravljic in povedk je po več kot sto petdesetih letih zdaj končno umeščen na zemljevid nesnovne dediščine in v mednarodni prostor.« Knjigo sta uredili Monika Kropelj Telban in Breda Podbrežnik Vukmir. Je poklon rojaku Gašperju Križniku z gorenjskega vzhoda.

Gašper Križnik, Sveti Coprijan, Pravljice, povedke in drugo pripovedno izročilo iz Motnika in okolice, Založba ZRC, Ljubljana, 2020, 456 strani

Uredili Breda Podbrežnik Vukmir in Monika Kropelj Telban

Zgodbe

Nisem bolna, živim z rakom

»Rešitve vedno iščem znotraj sebe, ne s čarobno paličico,« je pred dnevi, v rožnatem oktobru, mesecu, ki simbolizira ozaveščanje o raku dojk in boj proti njemu, povedala Mojstrančanka Petra Miklič, ki ima osebno izkušnjo s to boleznijo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Petra Miklič je prvič zbolela leta 2005, v svojem 31. letu starosti. »Zatipala sem bulico v desni dojk. Čisto slučajno, ker se prej nisem pregledovala. Bulica ni izginila in po kakšnem mesecu dni sem šla k osebni zdravnici, ki me je napotila h ginekologu v jeseniško bolnišnico. Po opravljenem ultrazvoku mi je bolnišnična zdravnica pojasnila, da so to redne mesečne spremembe, da imam še veliko gostega tkiva in naj ostanem pozorna. Sicer sem se počutila odlično. Bulica ni izginila, po nekaj več kot pol leta sem šla nazaj. Po ponovnem ultrazvoku so mi v jeseniški bolnišnici opravili še punkcijo, čez nekaj dni sem prejela klic, naj se oglasim. Diagnoza: rak na dojki. Nobenih posebnih občutkov nisem imela, ko so mi povedali za diagnozo, pa tudi kakšnega posebnega znanja o tem ne. Dotaknil se me je edino odziv staršev, ko sta mi po potrjeni diagnozi rekla: »Kaj? Ojoj ...« Potem se je vse hitro odvijalo. Napotili so jo na onkološko kliniko v Ljubljano. »Kirurg, ki me je operiral, mi je razložil, da imam že dve jedri. Po operaciji je bilo predvidenih šest kemoterapij, zadoščale so štiri. Dodaten sem eno leto prejemale intravenozno Herceptin, biološko tarčno zdravilo, takrat so ga ravno začeli uvažati za prvič zbolele. Ker gre

Petra Miklič na vrhu Triglava / Foto: osebni arhiv

za visoko hormonsko odvisnega raka, sem bila deležna še hormonskega zdravljenja,« je pojasnila Petra Miklič. Ko je zbolela, je bila njena hči stara štiri leta. Na bolniškem dopustu je bila skoraj dve leti. »Ves čas sem se dobro počutila, le po kemoterapijah sem bila nekoliko utrujena. Očitno je tedaj tudi zaradi moje mladosti moj organizem to bolje prenesel. Ko me je pred prvo kemoterapijo medicinska sestra podučila, kakšni so stranki učinki, kot je denimo izpadanje las, sem ji kar v šali odvrnila, da bom

vsaj prihranila pri frizerju. Potem je dejala, da mi ne bo hudega, če znam ohraniti tudi nekaj humorja. Zares hudo mi je bilo le ob misli, da bom nekaj dni po operaciji morala ostati v bolnišnici in da hčerke ne bo ob meni. Takrat sem se zjokala.«

Kar človek da v besedo, telo ne nosi

Kmalu se je pridružila Združenju Europa Donna Slovenija. »Nisem sicer imela potrebe, da bi morala poklicati na kakšen telefon, ker psihične stiske nisem doživljala. Pritegnil pa me je njihov program – izlet in druženje. Želela sem spoznati koga s podobno izkušnjo. Operirana sem bila aprila, izlet po Sloveniji je bil konec septembra (vsako leto je izlet pred začetkom rožnatega oktobra). Tedaj sem še prejemale kemoterapije, imela sem rutko na glavi. Spominjam se, da sem bila najmlajša na avtobusu, danes srečujem ženske s to diagnozo, precej mlajše od mene, kot sem bila jaz pred 15 leti. Sem pa na tem mojem prvem izletu z Europo Donna začela spletati nova prijateljstva. Pogovor in izmenjava izkušenj sta vedno dobrodošla. Saj veste, kako pravijo, da kar človek da v besedo, telo ne nosi,« je podelila Petra. Osebno je spoznala tudi srčnega človeka, predvsem pa srčnega človeka, žal pokojno Mojco Senčar, ki je veliko naredila za Združenja Europa Donna, predvsem pa, kot je poudarila Petra, za bolnice: »Da pride tak človek med nas, nas 'gor drži' in se iskreno

zanima za nas, je neprecenljivo.«

Ravno se je vpela nazaj v življenje, potem pa ...

... je leta 2010 rak napredoval. Začela jo je boleti desna rama, vse pogosteje, dokler je ni bolela ves čas, ne glede na to, ali je bila v gibanju ali mirovala. Protibolečinske tablete niso pomagale, osebna zdravnica jo je napotila na scintigrafijo skeleta. »Čez čas sem bila obveščena, da imam zasevek na desni lopatici. Rak dojke namreč lahko razseva vsepovsod. To mi je kirurg sicer povedal že po prvi operaciji, a takrat tega nisem dojela, in ko me je rama začela boleti, še pomislila nisem na to. Imela sem torej zasevek na kosti, bila sem obsevana enkrat in je bil takojšen učinek. Leta 2012 me je začelo boleti na desni strani medenice, ugotovili so, da imam nov zasevek na kosti (črevnica). Ponovno sem bila obsevana, znova so mi kot terapijo uvedli Herceptin. Takrat sem prvič vprašala zdravnico, koliko časa živijo ljudje z metastazami na kosteh. Povedala mi je, da zaradi metastaz samo na kosteh še nihče ni umrl. Razširiti se mora še kam drugam. Sem pa takrat prvič začela razmišljati o tem, kaj sama lahko storim zase, za svoje zdravje. Po pogovoru z domačimi sem uredila še nekaj pomembnih stvari in se s tem razbremenila. Vmes sem dobila še diagnozo revmatoidni artritis. Ampak če pogledam na splošno, sem se kljub vsemu večino časa dobro počutila.«

Samo glava ne še enkrat

Leta 2014 je prišla črna luknja, kot jo imenuje Petra. Dobila je zasevek v glavi. »S tem pa je bil večji problem, tri mesece sem bila zelo slaba, dolgo sem bila v intenzivni negi. Bolelo me je, tiščalo v glavi. Nisem imela energije, precej sem preležala. Ampak vsak tisti svetli trenutek v dnevu, ko je prišel, sem šla in malo hodila. En krog okrog hiše, nato dva ... In si dopovedovala, da nič ne traja večno in tudi to ne bo. Tako sem prebrodila to. A če je nekdo, ki bdi nad mano, potem ga prosim samo – ne še enkrat glava.«

Izjemnega pomena je zdrav življenjski slog

Svojo življenjsko izkušnjo Petra Miklič deli. »Ne rečem, da sem bolna, ampak da živim z rakom. Sprejmeš

ga zato, da ga odpraviš.« Predvsem želi, da ljudje spoznajo, kako pomemben je zdrav življenjski slog. »S svojim načinom življenja lahko dajem tak zgled. Pazim, kaj jem, in vzdržujem primerno telesno težo, veliko se gibam v naravi, gorah. Pomembno je, da izkoristiš in sprejmeš vse, kar ti je dano, in ne kompliciraš, ker tako najlažje živiš. Vsak je odgovoren za svoje zdravje, za to pa se lahko potrudiš, ko se imaš rad. Starša, ki sta mojo diagnozo najtežje sprejela, tudi moj oče se je spopadel z rakom na modih, kasneje pa še na pljučih, sta kar hitro začela spoznavati, da jaz na vse skupaj gledam drugače in je bilo potem tudi zanj lažje.«

Pohod za upanje

V rožnatem oktobru Združenja Europa Donna organizira številne aktivnosti, letos so zaradi novega koronavirusa nekoliko okrnjene oziroma prilagojene. »Kar nekaj let smo imeli Rožnati iz-

V rožnatem oktobru, mesecu ozaveščanja o raku dojk, pa v krajih po celi Sloveniji organiziramo tudi Pohod za upanje. Letos smo šli peš iz Mojstrane do slapu Peričnik,« je povedala Petra.

Pomirila sem se sama s seboj

Kako je danes? »Odlično. Od leta 2014 se rak ni razširil, terapija z biološkim tarčnim zdravilom bo pa dosmrtna. Še naprej sem veliko v naravi, kar je dobro, ker rakave celice ne marajo kisika.«

Dela po šest ur kot vzgojiteljica v vrtcu v Mojstrani. Lahko bi se upokojila že po prvem soočenju z rakom, pa je vztrajala, kajti želela je delati naprej. S človekovo minljivostjo na tem svetu je »rešila«, kot pove. »To sem sprejela in ni me strah smrti. Želim si le, da enkrat, ko pride moj čas, ne bi trpela bolečin. Uredila in podpisala sem listino o vnaprejšnji zavrnitvi zdravstvene oskr-

Petra predvsem želi, da ljudje spoznajo, kako pomemben je zdrav življenjski slog. »Vsak je odgovoren za svoje zdravje, za to pa se lahko potrudiš, ko se imaš rad.« / Foto: osebni arhiv

živ, s katerim smo spodbujali k zdravemu načinu življenja. Sestaviti je bilo treba rožnato pentljo iz sedmih delov – sedem športnih izzivov, ki so nam bili ponujeni (lokestrelstvo, veslanje, curling ...). Kasneje smo začeli s planinskimi pohodi, ki so bili vedno številno obiskani. Nekaj sem jih organizirala tudi v našem koncu.

be. Ne želim biti bilka. Bistveno je, da imamo ljudje pravico do dostojanstvenega življenja in prav tako do dostojanstvenega umiranja, smrti. Udeležujem se izobraževanj, dve sem obiskala tudi v organizaciji hospica. Tako resnično, a obenem lepo ti vse prikažejo. Pomirila sem se sama s seboj in s smrtjo.«

»Ampak vsak tisti svetli trenutek v dnevu, ko je prišel, sem šla in malo hodila. En krog okrog hiše, nato dva ... In si dopovedovala, da nič ne traja večno in tudi to ne bo. Tako sem prebrodila to. A če je nekdo, ki bdi nad mano, potem ga prosim samo – ne še enkrat glava.« / Foto: osebni arhiv

Pogovor

Ko je poklic tudi delo za dušo

Nataša
Budna
Kodrič

Arhivistka v Zgodovinskem arhivu Ljubljana Škofjeločanka Nataša Budna Kodrič je prejela letošnje Aškerčevo priznanje za obsežno publikacijo o zakoncih Terpinca.

IGOR KAVČIČ

O čem ste razmišljali ob tem, ko ste pred dnevi v ljubljanski mestni hiši prejeli Aškerčevo priznanje za svoje obsežno delo *Korespondenca Jožefine in Fidelija Terpinca (1825–1858)*?

Jo, nič posebnega. Pravzaprav se tega sploh ne spomnim. Pred tem mi je sodelavka rekla: »Ko boš stala tam na odru, se spomni vsega, kar si doslej naredila v arhivistiki, in uživaj v trenutku.« A nazadnje sploh nisem imela časa razmišljati, razen tega, kaj bom povedala v zahvalnem govoru navzočim.

Kaj vas je spodbudilo k raziskovanju korespondence zakoncev Terpinca? To, da sta v 19. stoletju zelo pomembna Slovenca, člana takratne slovenske gospodarske elite, danes v širši javnosti nezaznane? Vas je zanimal njun prispevek k slovenstvu v času marčne revolucije, mogoče tudi, da Fidelij izhaja iz Gorenjske, iz Kranja, ali da je bil med več gradov, ki jih je kupil, tudi Loški grad, ki kraši mesto, v katerem živite?

Do Fidelija Terpinca in njegove žene Jožefine sem prišla prav po tej poti, preko prve slovenske pisateljice Josipine Urbančič - Turnograjske. Sredi devetdesetih sem v Rokopisnem oddelku Narodne in univerzitetne knjižnice naletela na korespondenco med Josipino in njenim bodočim možem Lovrom Tomanom. Bila je v slovenščini, izjemno zanimiva, intimna, a tudi povedna v smislu zgodovinskih dogodkov, oseb ipd. V teh pismih sem pogosto naletela na »strička« Fidelija Terpinca in njegovo ženo. Postopoma sem ugotovila, da je bil Fidelij Terpinca pravzaprav bratranec Josipinine mame Jožefe. Oba sta bila rojena v Kranju, kamor se je ob koncu 18. stoletja priselilo kar nekaj bratov in sester Terpinca. Terpinčevi so prihajali z Bleda, v Kranju so si ustvarili družine in premoženje; bili so obrtniki oziroma trgovci.

Fidelij Terpinca je bil v svojem času pomemben kot trgovec in industrialec – ustanovil je papirnico v Vevčah in v Goričanah pri Medvodah, mecen, inovator v kmetijstvu, predsednik Kranjske kmetijske družbe, potnik in še kaj. V obdobju

po koncu avstro-ogrske monarhije je postal sinonim uspešnega Kranjca iz predmarčne dobe, narodnjak in član Bleiweisovega kroga staroslovencev, v socializmu pa eden prvih slovenskih kapitalistov in izkoriščevalcev delavskega razreda. Zato je njegov pomen z desetletji vse bolj padal in danes ga Slovenci skoraj ne poznajo več. A moj namen ni bila njegova revitalizacija. Želela sem le objaviti vir, ki je pomemben s stališča časa, v katerem je nastal, ki lahko prispeva k novim spoznanjem na področju zgodovinopisja, umetnosti, kulture, etnologije ipd.

Gre za zelo obsežno delo na skoraj štiristo straneh, pregledali in transkribirali ste kar 215 enot osebnih korespondence zakoncev Terpinca – v nemščini?

Treba je povedati, da je v Virih objavljen del korespondence, le družinska pisma. Nekaj manj kot sto pisem prijateljev, poslovnih partnerjev in znancev se še pripravlja za objavo.

Pisma so v nemščini, transkribirala sem jih precej let, saj na začetku nisem imela nobenih načrtov za objavo. To je bilo delo za dušo, ki sem ga opravila doma, ob koncih tedna, ob večerih. Šele pozneje, ko sem bila pri koncu s transkripcijo, se mi je zazdelo, da bi bilo škoda, če tega zanimivega vira ne bi ponudila tudi drugim uporabnikom. Kot arhivistka sem se odločila za objavo vira, saj so tovrstne objave pravzaprav ena glavnih nalog arhivov.

Ob najbrž nekoliko arhaični nemščini gre tudi za različne pisave širšega kroga korespondentov. Kako ste se spopadali z branjem?

Res je. Pri nekaterih sem se precej namučila. A sčasoma se privadiš vsem pisavam. Zares arhaična je bila nemščina starejših korespondentov, Jožefininih staršev Franca in Terezije Češko in Fidelijevega očeta Blaža. Na srečo so bila njihova pisma krajša in tudi ni jih bilo veliko.

Ste kje zasledili tudi omembe Bleiweisa ali Prešerna, ki sta med Slovenci najbrž najbolj znana Terpinčeva sodobnika?

Na žalost ne. Enkrat je omenjeno ime Smoleta, pa še pri tem gre verjetno za

Nataša Budna Kodrič ob prejemu Aškerčevega priznanja

Andrejevega brata. Andrej Smole je bil namreč Jožefinin nesojeni ženin. V drugem delu korespondence bo dvakrat omenjen Matija Čop kot zaročenec Jožefinine znanke Antonije Baraga, večkrat sta omenjena brata Janez in Matej Langus ter njegovi ženi. Janez Langus je s svojimi pomočniki poslikal sobe v fužinskem gradu in v Češkovi hiši na Mestnem trgu v Ljubljani.

Kar se Prešerna tiče, je treba vedeti, da v omenjenem času ni spadal med pomembnejše ljubljance, bil je nižji uradnik in »avangardni« umetnik. Kot tak seveda ni prihajal v stik s Terpinčevim krogom industrialcev, visokih uradnikov in plemstva.

Kaj vas je pri branju korespondence najbolj presenečalo?

Pisma odsevajo osebnostne značilnosti piscev. Fidelij se pokaže kot duhovit, a pozoren mož, Jožefina je inteligentna, dobrosrčna, a tudi razvajena in zahtevna. Jožefinin brat Valentin Češko, ljubljanski steklar in trgovec, poznejši Fidelijev poslovni partner, ima izjemen dar opazovanja in opisovanja vsega mogočega, od narave do dogodkov, osebnosti, zgodovine, njegova žena Nina (Ana) pa Jožefini sporoča ljubljanske novice in prigode v soseščini ...

Sicer pa so pisma razkrila veliko zmoto, ki so jo razširili poznejši zgodovinopisci in biografi: da naj bi Fidelij

popularizacija arhivskega dela v širši javnosti. Spominim se slikarice z Miško Mico v arhivu, ki sta jo pred leti najmlajšim namenili s kolegico soavtorico Barbaro Pešak Mikec?

Eno je naše arhivsko strokovno delo, ki navadno doseže in nagovarja ožji krog ljudi, predvsem raziskovalce. Zavedamo pa se, da javnost od vseh zavodov na področju kulture najmanj pozna prav arhive. Z Barbaro sva nalezeli na težavo, ko je bilo treba najinim otrokom razložiti, kje in kaj njuni mami delata. Obenem sva se zavedali, da večina odraslih ni bistveno bolj informirana o našem delu. Tako je nastala ideja o arhivski slikarici, pripomočku za otroke, iz katerih bodo zrastle o arhivih in arhivistiki podučene osebe. Spisali sva tri zgodbe o miški Mici in duhu Ferdiju, ki raziskujeta arhivsko gradivo in se seznanjata z arhivistiko kot vedo. Verjetno bi nastala še kakšna, a se je žal Barbara Pešak Mikec pred dvema letoma prezgodaj poslovila, z njo pa tudi ideje o novih prilogah arhivskih junakov.

Čez dve leti bodo minila tri desetletja, odkar se posvečate arhivskemu delu. Za človeka se v smislu znanja, izkušenj pa tudi let to zdi že kar dolga doba, za gradivo, s katerim se ukvarjate, pa velja nasprotno – tako kratkega obdobja arhiv najbrž sploh ne zajame?

Arhivistika kot veda in tudi kot praksa se je v teh tridesetih letih neverjetno spremenila. Predmet našega zanimanja niso več zapisi, ki jih čas sam po sebi »evidentira« kot arhivsko gradivo, torej kot nekaj pomembnega za znanost, kulturo, zgodovino ... Danes, v digitalni dobi, moramo arhivisti vnaprej določiti, katero gradivo bo imele takšen pomen čez trideset let, ko ga bomo prevzeli v arhiv, ne glede na to, ali je v fizični ali elektronski obliki. Vedno bolj postajamo uradniki, že od zakona o denacionalizaciji v devetdesetih se število uporabnikov z upravnimi vlogami iz leta v leto veča. Skratka, pred nami je vedno več nalog, ki jim kot zgodovinarji, umetnostni zgodovinarji, jezikoslovci, sociologi, torej družboslovci humanisti nismo več kos. Kako se bo naše sedanje delo z arhivskim gradivom izkazalo v daljšem časovnem obdobju, si pa ne upam napovedati.

Obstaja sicer Trpinčeva ulica v ljubljanskih Fužinah, kjer je živel v tamkajšnjem gradu, zakaj ne Terpinčeva?

Niti v virih niti v literaturi nisem pogosto naletela na obliko priimka Trpinca, čeprav se je kdaj pa kdaj tudi našlo. V preteklosti glede pravilnosti imen in priimkov niso bili zelo natančni. Ta ulica je bila poimenovana leta 1939 in le domnevam lahko, da pač ljubljanskim mestnim svetnikom oblika imena ni bila zelo pomembna. Večji del krivde gre gotovo tistemu, ki je ime predlagal v tej obliki.

Kot je zapisala žirija za podeljevanje Aškerčeve nagrade in priznanj, je publikacija tudi odlična promocija arhivske dejavnosti in dela s primarnimi viri. Kako pomembna se vam zdi

»Pisma so v nemščini, transkribirala sem jih precej let, saj na začetku nisem imela nobenih načrtov za objavo. To je bilo delo za dušo, ki sem ga opravila doma, ob koncih tedna, ob večerih. Šele pozneje, ko sem bila pri koncu s transkripcijo, se mi je zazdelo, da bi bilo škoda, če tega zanimivega vira ne bi ponudila tudi drugim uporabnikom.«

Zanimivosti

Kranj je majhen, a se ga je navadila

Tatjana Ovsenek je Beograjčanka, ki je svojega zdajšnjega soproga spoznala, ko je bila v Kranju na študijski izmenjavi. Pravi, da jo je na Gorenjsko pripeljala ljubezen. V Sloveniji živi že pet let, kot organizatorka porok pa si – tako kot verjetno vsi, ki delujejo v tej ali kaki podobni panogi – želi, da bi se epidemiološke razmere čim prej izboljšale.

ALENKA BRUN

Tatjana prihaja prav iz centra Beograda, glavnega mesta Srbije. Danes živi v Kranju. Prvič je bila v Kranju v času študijske izmenjave. »Naša fakulteta naj bi bila celo pobratena s Fakulteto za organizacijske vede v Kranju,« se spominja. »Tako sem tretji letnik naredila v Kranju, potem pa se vrnila domov, kjer sem dokončala študij.«

V tem času se je srečala tudi s slovenščino. »Bila sem edina študentka na izmenjavi, dali so me v slovensko skupino in sem se jezika pač morala naučiti. Na začetku je bilo kar težko, precej sem si pomagala s prevajalnikom na spletu, moram pa priznati, da so bili profesorji zelo razumevači. Sem se pa trudila, da bi čim več govorila slovensko, kar – sem opazila – je Slovence tudi navdušilo in so me zato, ker sem se naučila slovenskega jezika, še bolj spoštovali.«

Pa se je navadila živeti v Kranju, nas je zanimalo. Saj

je v primerjavi z Beogradom Kranj res majhen kraj. »Lahko rečem, da sem se navadila, ker imam sedaj tu moža in hčer ter svoj posel. Da bi Beograd nehala pogrešati, to pa se verjetno ne bo zgodilo nikoli. Manjkajo mi nekatere stvari. Recimo to, da greš v Beogradu lahko kadarkoli nekam ven jest, v kavarno na kavo ali tortico, da se vedno nekaj dogaja. V Kranju so s temo ulice prazne. Mi pa Kranj po drugi strani ustreza ravno zaradi njegove majhnosti: ni gneče v prometu, hitreje si po opravkih, ni mase ljudi. To mi je bilo vseh že, ko sem prišla na študijsko izmenjavo, saj sem lahko povsod prišla peš ali s kolesom.« Ji je pa soprog veliko pomagal, da je bil prehod po selitvi čim lažji. Vseeno pa so domači in prijatelji ostali v Beogradu. Nasmehne se, da bi šla takoj nazaj, ker utrip Beograda nosi s seboj, je odrasla z energijo tega velikega mesta. »Sreča je, da se v normalnih okoliščinah

Tatjana Ovsenek / Foto: osebni arhiv (Simon Gašparović)

lahko na obisk odpravimo večkrat na leto,« pove. Upa, da se bodo stvari kmalu normalizirale.

Povprašali smo jo tudi o slovenski hrani.

Tatjana zase meni, da ni tipična Srbkinja, ker ni ravno ljubiteljica mesa.

»Doma pripravljam tako srbsko kot slovensko hrano, ima pa soprog zelo rad srbske okuse. Od slovenske kuhinje pa sem takoj vzljubila štruklje in joto. Ti jedi sta mi pa res najboljši in ju doma tudi jemo. Kako se pripravita, sem se naučila od tašče.«

Danes je Tatjana lastnica agencije za organizacijo porok Chic Weddings. Z organizacijo porok se ukvarja dobrih osem let. Pove, da jo načeloma pari sami poiščejo in ji prepustijo organizacijo celotne poroke.

Koronasituacija je precej posegla tudi v njen poslovni svet.

Nadaljuje, da je vse življenje nekaj organizirala, vendar si tega nikoli ni prav zares

priznala. Ker jo je veselil marketing, je izbrala študij v tej smeri. Kmalu je ugotovila, da se pri večini izbirnih predmetov odloča za takšno in drugačno organiziranje in na koncu je začela sodelovati z eno od profesoric, ki je imela podjetje za organizacijo različnih dogodkov. »Po nekaj letih sem se odločila, da grem na svoje, in izbrala organiziranje porok.«

V svojem delu uživa in meni, da dokler bo tako, bo v njem tudi ostala. Sicer bi se morala ravno v času, ko jesen prehaja v zimo, ukvarjati z iskanjem novih lokacij, hodila bi na različne sestanke, razmišljala o razširitvi ponudbe za prihodnje leto, ker je zimski čas bolj mrtva sezona za poroke, a se je vse skupaj zaradi novega koronavirusa ustavilo ali preneslo na splet. Vseeno pa ima nekaj rezervacij za prihodnje leto, nam zaupa. »Manj kot lani, a so.« In v zvezi z njimi se mora ravno tako dogovoriti o vsem. Tako da nekaj dela ima.

Z ustno harmoniko v svet

Vladimir Hrovat iz Sore je profesionalni violinist, ki se v zadnjem obdobju posveča predvsem ustni harmoniki. Uvrstili so ga v svetovno knjigo o najboljših in izstopajočih imenih na svetu, ki je izšla junija letos – prav zaradi glasbenega ustvarjanja z ustno harmoniko in zanjo. Utrli ji je pot na koncertne odre.

MAJA BERTONCELJ

Slovenski violinist, ustni harmonikar in skladatelj, profesionalni violinist s še nekaterimi drugimi glasbenimi talenti, član Društva slovenskih skladateljev, piše orkestrsko, zborovsko, komorno in solistično glasbo ter seveda številne priredbe za ansambel ustnih harmonik ... To je le del zapiskov o Vladimirju Hrovatu. Če je bila večina njegovega glasbenega udejstvovanja na prvem mestu violina, se v zadnjem obdobju posveča predvsem ustni harmoniki. In to zelo uspešno.

Kot vodja Koncertnega ansambla ustnih harmonik Sorarmonica se je skupaj z društveno in ansambelsko desno roko Simono Perme znašel v peti izdaji zajetne knjige Najboljši od najboljših in izstopajočih na svetu – moški in ženske ... ameriške urednice Marjorie Lerner. Knjiga je izšla pri Times Square Press iz New Yorka v začetku junija letos. Ima 740

strani s tisoč imeni in 65 tematskimi področji. Na dveh straneh s tremi fotografijami navaja Hrovatove glasbeno-umetniške dosežke kot violinista, multiinstrumentalista, koncertnega solista na ustni harmoniki in skladatelja pa tudi kot vodje ansambla Sorarmonica s popotovanji in osvojenimi medaljami po Evropi in z gostovanjem na Tajvanu. Kot najpomembnejši dogodek leta 2019 je navedena koncertna praznina Vladimirjevega Simoni posvečenega Concerta S / za glavni in bal-konski solo ustnih harmonik, godala in tolkala. To je le še ena izmed potrditev njegovega uspešnega dela. Prejel je že številna priznanja in nagrade.

O njem bi lahko zapisali, da mu je bila glasba položena že v zibko. Rodil se je v Zagrebu v družini slovensko-hrvaškega rodu. Ko je bil star sedem let, so se preselili v Izolo, nato na Reko, od koder je prišel v Ljubljano, zadnjih enajst let pa živi

Vladimir Hrovat se je z ustno harmoniko srečal pri trinajstih letih in ji utrli pot na koncertne odre. / Foto: osebni arhiv

v Sori v medvoški občini. Dedek je bil orglavec, oče trompetist, akordeonist in uspešen glasbeni pedagog. Z glasbo se ukvarja od petega leta starosti. Končal je študij violine na Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer

je med podiplomskim študijem prejel tudi Prešernovo nagrado za umetniške dosežke. Kot violinist v skupini prvih violin je bil redno zaposlen v Simfoničnem orkestru Radiotelevizije Slovenija in bil ob enem dolgoletni član

komornega orkestra pri isti ustanovi. Poleg violine igra še celo vrsto drugih glasbil: akordeon (harmoniko), s katero je začel, klavir, bas kitara, tenor banjo ... »Kot koncertni solist sem se precej ukvarjal z mandolino, posebej pomembno mesto pri moji ustvarjalni dejavnosti, zlasti na področju tako imenovane resne glasbe, pa vsekakor zavzema ustna harmonika. Ta instrument igraš dobesedno z dušo. Ponuja številne mož-

pol pa ustna harmonika,« pravi Hrovat. Da se bo posvetil glasbi, je in ni bilo samoumevno. »Premorem tudi obilo ročno-tehničnih spretnosti. Moje močno področje je bila že v mlajših letih arhitektura. Šoli sem na enem izmed tekmovanj priboril celo zmago. Lahko bi rekel, da je bila pot v glasbo zame najlažja. Konec srednje šole sem eno sezono že igral v Operi, violino sem potem zgrabil le še bolj resno,« pove.

Z ustno harmoniko se je prvič srečal pri 13 letih in hitro ugotovil, da je uporabna tudi v resni glasbi. Na koncertne odre jo je postavil s pomočjo mandoline. Pol koncerta je bila mandolina, pol pa ustna harmonika.

nosti, ki so večini glasbenih poznavalcev še vedno neznanne. Z ustno harmoniko sem se prvič srečal pri 13 letih in hitro ugotovil, da je uporabna tudi v resni glasbi. Na koncertne odre sem jo postavil s pomočjo mandoline. Pol koncerta je bila mandolina,

Ustni harmoniki, za katero poudarja, da je resno koncertno glasbilo, želi dati pomembnejšo vlogo tako na koncertnih odrih kot na akademski ravni. Njegova želja je, da bi ta instrument prišel tudi v predmetnik glasbenih šol.

Epidemija

Koronavirus in mi

DAVOR TAVČAR

Po kosilu sem usposobil oksimeter in ga preizkusil. Špeli je pokazal 99, meni pa 98. Nataknil sem si gumijaste rokavice in masko ter napravico odnesel v prtljage k mami.

»Tule prižgeš, potem pa se takole uščipneš za prst. Tale oranžna črtica skače, če v redu meri. Ko začne pisati, pa pogledaš, koliko

kaže. Evo, 96 je še v redu, če pade na 90 ali manj, je pa kriza.«

Obljubila mi je, da si bo sama vsaki dve uri merila kisik v krvi in da naju bo takoj poklicala, če bi vrednost padla prenizko.

Ko sem se vrnil v stanovanje, sem odvrzel rokavice v koš, si razkužil roke in nazadnje snel še masko. Špela me je čakala na kavču s čajem v roki: »Ti, dajva midva futer kar na netu naročit', da ne teživa prijateljem!« V spletni trgovini sva naročila tedensko zalogo vsega, kar bi sicer običajno šla v dveh rundah iskat v najino priljubljeno trgovino.

Popoldan in večer sva v glavnem preživela ob brskanju po različnih spletnih servisih s podatki o covidu, kjer sva iskala in prebirala razpoložljive podatke o zdravljenju, simptomih, možnih zapletih, znakih, na katere je treba biti pozoren, in podobno, otroci pa so se tako ali tako zabavali po svoje. Mami sva na dve uri težila po telefonu glede počutja, vrednosti kisika, ali je kaj jedla in ali kaj potrebuje. Počutila se ni prav dobro, kisik je bil med 96 in 98, nekaj je jedla in nič ne potrebuje, so bili standardni odgovori. Saj vem, da naju je bila sita že po drugem klicu, ampak vseeno naju je skrbelo zanj in sva zato vztrajala.

Špeli je okrog 23.00 uspelo zaspati, meni pa je glava vedno bolj preigravala različne čudaške scenarije, ki so se napajali iz na spletu prebranih informacij, tako da me je zmanjkalo šele okrog enih zjutraj.

V soboto, 26. septembra, sva bila ob 7.15 že oba z maskami v našem malem električnem avtu na poti v ZD Škofja Loka. Špela je dežurnemu pred vrati povedala, da je napotena na odzvem brisa in odkazal ji je prostor, kjer naj počaka, da se ekipa pripravi. V Loki postopek še ni bil tako tekoč in rutinski, kot na primer v Kranju, kjer so vzorčili vsake tri minute ves dan.

Jaz sem medtem sedel v avtu, za vsak primer z masko na obrazu, in iz čiste ga dolgčasa slikal zastavo z napisom Triaža. A več, smo v obvezni karanteni, po drugi strani pa se moramo sami nekako teleportirati na odzvemno mesto. Nazaj grede naj me pa ustavi inšpektor in mi zaračuna štiristo evrov, ker se kljub karanteni vozim naokoli!? Špela je prišla na vrsto ob 7.45. V treh minutah so jo »obrisali« in potem sva se odpeljala naravnost domov. Ko sva ob 7.53 stopila v stanovanje, je priletelo sporočilo trgovca, da bo dostava naročenega blaga med 10. in 12. uro. Super! Špela je

začela pripravljati zajtrk za naju, mulci so bili še globoko v sanjah. »Upam, da mi čim prej sporočijo rezultat, da lahko potem vsaj v ponedeljek grem k zdravniku!« je rekla med zajtrkom in jaz sem ji pritrdil. »Tama-ladva« je zbudil vonj sveže opečenega toasta in kave; z »Mami, kaj to ješ?« sta se prislinila k nama in pripravila sva jima zajtrk. Hčerki sta bili ponoči najbrž dolgo za računalnikom in sta še spali.

Vstali sta šele malo pred 11. uro, nekaj minut preden je spodaj na stopnicah pozvonilo. Na dvorišču je bil nasmejan fant: »Dostava iz trgovine!«

»Pazite prosim, v karanteni smo, samo zložite na stopnice, pa bomo pobrali!«

»Ni problema!« je odvrnil in iz avta znosil tri polne škatle živil in ostalih naročenih artiklov, kar naj bi zadostovalo za naslednji teden, pomahal in odpeljal. S Špelo in hčerkama smo dostavljeno znosili v stanovanje in začeli počasi pripravljati kosilo. Med kosilom sva predstavila otrokom pravila življenja v karanteni. Kdo bo kaj pospravljaj. Kakšen bo higienski režim. Uporaba maske. Razkuževanje. Babi je »off limits«, nihče ne sme brez vprašanja k njej! Kako bo potekalo solanje od doma. Rekreatija na

dvorišču. Do kam smemo iti in kam ne. Zakaj ne smemo že prvi dan pojesti čisto vsega, kar smo dobili iz trgovine. Take reči. Tema je bila res široka in polna informacij, zato je čas do kosila minil kar mimogrede.

Po kosilu sva se s Špelo šla spočit v spalnico, ko je zazvonil njen mobilni. »Prosim? Špela Tavčar, ja, povejte!« Nekaj trenutkov je poslušala in se zasmejala: »A me vi mal' hecate?« Nato se je zresnila, samo še poslušala in me na poseben način pogledala. Takoj mi je bilo jasno.

Ne, no, tudi Špela? Sranje! Vstal sem s postelje in šel v dnevno, da bi se lahko v miru do konca pogovorila.

»Halo, mulci! Mami je tudi pozitivna, nič objemat, nič lubčkat!« Otroci so dokaj mirno sprejeli novo dejstvo, vsekakor bolj mirno kot jaz. Razen Špelinega prehlada sicer nihče od otrok ni kazal znakov okužbe, jaz si pa tako ali tako še nisem čisto do konca pozdravil vnetja sinusov in me je še malo bolela glava pa tudi nos se je še ves čas čistil.

Po glavi se mi je poleg preostanka bolečine od vnetih sinusov podilo še stotine vprašanj, ko je Špela končno prikašljala iz spalnice: »Karanteno sem vam uspešno podaljšala do 6. oktobra!«

»Ne sekiraj se, bomo že. A lahko objavim na FB, se mi zdi prav, da ljudje zvejo, da smo 'fasali' hudiča, pa tudi hitreje bodo vsi izvedeli, kot če jih kličeva?«

»Dajva, ja, ampak počakaj, da vseeno najprej povem našim!« in je že tipkala po mobilu.

Ob 15.00 sva novico spustila z verige na digitalno avtocesto. Začela so deževati sporočila – dobre želje, vprašanja, nekateri zapiši »olajšanja«, češ zdaj pa končno poznam nekoga, ki ima korono, in podobno. Bila pa so tudi drugačna sporočila, taka, spričo katerih te postane sram, da si pripadnik iste vrste živali, kot njihovi pisci. Tudi nekaj teoretikov zarote se je oglašilo, saj jim je najina objava postavila »teorije« krepko pod vprašaj.

Ob 18.00 je poklicala prijateljica Valerija Čarman: »Ti, zdeje ti bo Ivo nekej prnesu, a lohko prideš na dvorišče?« Podarila stam termometer za merjenje »od daleč«, paket kirurških mask in nekaj vrta za zdravje; pa smokije za crkljanje.

»Po moje bo tole dober teden, pa boš zdrava!« sem zvečer bodril Špelo, ampak prihodnost se je samo zlobno zarežala, saj je z nami imela drugačne načrte.

(Se nadaljuje)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Martin Naglič iz Žirov

PETER COLNAR

Ob priimku Naglič iz Žirov bi morda človek takoj pomislil, da gre pri imenu za pomoto. Publicist in filozof Miha Naglič je namreč kot uveljavljena »znamka« dolgoletni sodelavec Gorenjskega glasa. Vendar tokrat ne govorimo o njem, temveč o jezikoslovcu in pesniku Martinu Nagliču, ki se je rodil 1. novembra leta 1748 v Žireh in umrl v Ljubljani 15. novembra 1795.

Martin Naglič je v Ljubljani študiral filozofijo in leta 1768 postal jezuit. Od leta 1772 dalje je poučeval klasično filologijo na jezuitskem liceju v Ljubljani. Menda je bil med letoma 1768 in 1770 novic (redovniški pripravnik pred zaobljubo) na Dunaju, potem dve leti repetitor (kdor ponavlja s kom učno snov) humaniorum v Leobnu in repetitor filozofije v Gradcu.

V Ljubljano se je vrnil leta 1772 in bil v letih 1772–1773 učitelj na jezuitski gimnaziji. Tam je ostal učitelj tudi po ukinitvi reda vsaj do leta 1782. Službo je opustil verjetno zaradi jetike, saj ga leta 1789 ni bilo več med gimnazijskimi profesorji.

V jezikoslovnem krogu Marka Pohlina, Jurija Japlja in Blaža Kumerdeja se je navzel preroditeljske miselnosti, bil je tudi član komisije za revizijo prevoda Svetega pisma in leta 1781 postal član obnovljene Akademije operozov. V treh zvezkih Pisanic je 1781 objavil elegijo Nečemernost tega svejta. Rokopisno je ohranjenih tudi nekaj njegovih kritik in pisem.

Naglič je imel po vrnitvi v Ljubljano stike z Markom Pohlinom. Pod vplivom njegove besede in slovnice je sprejel preporodno

miselnost. Do preporodne aktivnosti se je povzpел prvič leta 1776, ko je dal Jurij Japelj ljubljanskim kapucinom pobudo za izdajo Hipolitovega slovarja. To namero je Naglič leta 1776 preprečil z dokazovanjem, da je delo za tisk prešibko. Očitku, ki je krivičen, je botroval odnos ob Pohlinovi napovedani izdaji slovarja.

Drugič so pripravile Nagliča do dejavnosti Devove Pisanice. Za njihovo drugo knjigo je napisal Nečemernost tega svejta. V treh distihih (elegični distih je pesniška oblika, sestavljena iz heksametra in pentametra) z revno vsebino opominja prijatelje, naj si brez ozira na slavno ime in posvetno blago nabirajo zaklade za drugi svet. Distihi so bili deležni časti, da jih je Denis leta 1785 ponatisnil v dodatku o šestomeru

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Poljanah nad Škofjo Loko se je 26. 10. 1850 rodil slovenski slikar Janez Šubic. Slikarstva se je začel učiti pri svojem očetu, študiral pa je na akademiji v Benetkah in Rimu.
- Na Jesenicah se je 26. 10. 1911 rodil gornik in fotograf Jaka Čop.
- V Kostajnici na Hrvaškem je bil 27. 10. 1539 ubit vojaški poveljnik in kranjski deželni glavar Ivan Kacijanar, ki je kranjskim četam poveljeval v boju proti Turkom. Rodil se je na gradu Kamen v Begunjah leta 1491 ali 1492.
- V Brodeh pri Škofji Loki se je 28. 10. 1830 rodil slovenski fizik Simon Šubic, avtor prve fizikalne razprave v slovenščini. Kot zaveden Slovenec ni dobil delovnega mesta v domačih krajih in so ga kot mnogo drugih skušali uporabiti kot nemškega civilizatorja drugih nenemških narodov. Že leta 1861, po koncu neoabsolutizma, so ga iz Pešte skupaj z drugimi »Nemci« izgnali iz Ogrske.
- V Trziču se je 30. 10. 1893 rodila zdravnica epidemiologinja Amalija Šimec. Bila je ena prvih akademsko izobraženih Slovenk in prva akademsko izobražena Tržičanka.

(heksametru). Ni znano, ali je Naglič napisal še kako pesem.

Martin Naglič je bil povezan tudi s Kumerdejem in

Japljem. Ti stiki so mu tudi pomagali, da je leta 1784 postal član komisije za revizijo Japelj-Kumerdejevega prevoda Svetega pisma.

Mladi prepotrebneži

GORAZD STARIHA

Eden takih pokvarjencev, ki so spravljali na vse, kar je nosilo krilo, je bil tudi Janez Čebul (21), po domače Pleškov iz Šenčurja. Samski kajžarski sin brez premoženja, na zelo slabem glasu kot pijanec, kvartopirec in pohotnež. Najprej so mu očitali, da naj bi posilil deklo Katarino Jekovc (30), ki jo je presenetil samo v gozdu. Sprva jo je hotel vreči na tla, nato pa se je zadovoljil samo s »šlatanjem«.

Spomladi 1856, v času setve, pa je posilil nedoletno Marjano Šimnovc, rojeno 27. 12. 1842. Ta mu je nekega dopoldneva, ko je bil sam, prinesla nazaj neki ključ. Čebul jo je objel, vrgel na posteljo, dvignil krilo, se povzpел nanjo in občeval z njo. Vse skupaj naj bi trajalo kake četrt ure. Jokala je, hotela kričati, pa ji je zagrozil, da jo bo premlatil, če ne bo tiho. Torej se ni branila. Seveda ji je zagrozil s pretepom tudi, če bi komu kaj povedala. Vendar se je Marjana vseeno zapupala svojemu gospodarju. Zdravniško so jo pregledali šele naslednje leto, ugotovili razširjenost nožnice, o himnu nobenega sledu. V času občevanja je bila stara trinajst let in pol, torej je šlo v vsakem primeru za posilstvo. Vendar Čebul ni hotel priznati in sodišče ga je zaradi nezadostnosti dokazov oprostilo. »Zgolj« izjava nedoletne žrtve in ugotovljena defloracija sta bili premalo za obsodbo.

Pri takšnem kriteriju sodišč glede kaznovanja posiljevalcev potrebnežem v 19. st. res ni bilo treba izgubljati časa s pretirano obzirnostjo. Župnik iz Leskovca pri Krškem je aprila 1845 pisno prijavil, da si je Franc Urbanč iz Gorice očitno zadal za nalogo, da posili vse nedolžne, na najboljšem glasu stoječe deklice iz svoje sosesčine. Dve takšni dejanji z žalostnimi posledicami naj bi v občini že imel na vesti, tretje pa naj bi bilo posilstvo

Jere Barbič (22), samske kmečke hčere iz Gorice.

Ob sv. Juriju tistega leta je kot dninarka delala v vinogradu. Med drugimi delavci je bil tudi Franc (22), samski kmečki sin. Zvečer, na poti domov, jo je Franc s silo zvlekel na poljsko pot in zagrozil: »Al bosh dala?!« Začela sta se ruvati, padla sta na tla, strgal ji je obleko in jo posilil. Ko je zadovoljil svojo strast, sta šla skupaj naprej domov, ker je ni hotel pustiti same. Naslednji dan je za posilstvo povedala staršem, ki sta to naznanila dekanu v Leskovcu.

Jera je dejala, da se med posilstvom ni mogla braniti, ker jo je medtem držal za roki. Je pa kasneje dodala, da je med ruvanjem izkoristil en trenutek »in ji ga z lastno roko vtaknil noter«, potem pa jo je spet zgrabil za roki in ji preprečil vsakršen odpor.

Sodni možje so najprej ugotovili, da ji ni grozil in da ni imela nobenih posledic na zdravju. Padar pa je še dodatno ugotavljal, da ni izkoristila trenutka, ko je imela prosto roko za obrambo (medtem ko ji ga je z eno roko »dajal noter«) in da četudi jo je že držal za obe roki, da bi lahko preprečevala dejanje s premikanjem telesa. Poleg tega, da, po njeni izjavi, tudi ni klicala na pomoč. Zelo očitno so se pri vseh posilstvih zelo trudili dokazovati, da se ženske niso dovolj branile ali da se celo niso hotele braniti – če celo na pomoč niso hotele klicati!

Vaš razgled

V poletnih mesecih so bili oblegani mnogi gorenjski turistični biseri, nekateri izmed njih z obogateno ponudbo. Na Straži pri Bledu atraktivno poletno sankališče omogoča adrenalinske užitke v obsevu narave, vendar pa drča, kot kaže, preči tudi bližnjo ogrado. Dodatna količina adrenalina je tako sicer zagotovljena, previdnost pri spustu pa vsekakor ni odveč. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

V obdobju koronavirusa so na redkih kulturnih ali športnih prireditvah, ki so v tem kriznem času epidemije sploh še dovoljene, zaradi zagotavljanja varnostne razdalje označeni oziroma preplepljeni sedeži v dvoranah – poleg mask in razkužil – postali že povsem vsakdanja stvarnost. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski priimki

Starman, gorenjski endemit, 1. del

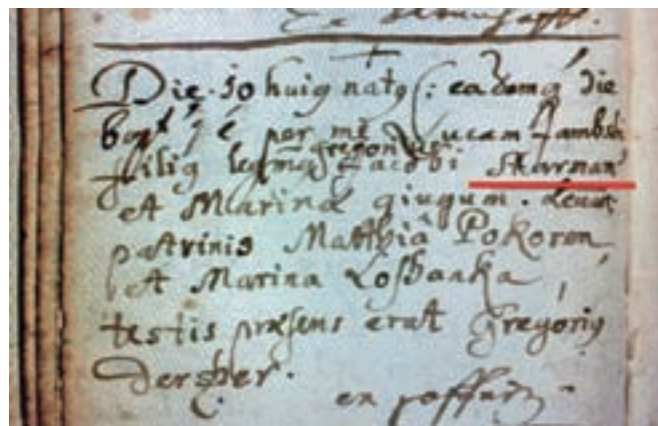
TINO MAMIC

Rodbina Starman ima svoje korenine na Gorenjskem. Še danes polovica vseh ljudi, ki v državi nosijo priimek Starman, živi na Gorenjskem. Drugod po svetu ga ne najdemo nikjer, zato je to izvorno gorenjski priimek. Pravi endemit.

Priimek je nemškega izvora in so ga na Gorenjsko prinesli priseljenci iz nemških dežel. Tako kot mnoge druge, danes povsem gorenjske priimke. Vsekakor so se Starmani na Gorenjsko priselili že pred več kot petsto leti. Leta 1560 tako najdemo v urbarju gospostva Loka priimek Starman omenjen trikrat.

Jezikoslovci za priimek Starman skupaj s Stantmanom iščejo zanimive razlage. Nastal naj bi zaradi zakupa

posestva, iz nemške besede Bestand, kar pomeni zakup oziroma najem. Priimek je torej dobil neki najemnik. Druga, malo manj verjetna je razlaga, da je priimek nastal iz nemške besede Star, ki pomeni škorec. Škorec je zelo razširjen ptič, ki zna oponašati druge ptice in dela veliko škodo na sadnem drevju. Njegove lastnosti bi težko prenesli na človeške. Tretja razlaga je, da gre za izpeljanko iz osebnega imena Star. Jezikoslovec dr. Silvo Torkar pravi, da so tako ime dali starši z željo, da bi novorojeni dolgo živel in dosegel starost. Smrtnost otrok je bila namreč v preteklosti visoka. Zato Torkar omenja možnost, da je Starman nastal tako kot primki Starin, Starič, Starc in Stare. Končnica je sicer nemška, a jo najdemo v uporabi

Starman, eden od starejših vpisov v matične knjige; 10. marca 1680 se je v Žabnici v župniji Stara Loka rodil Gregor Starman, sin Jakoba in Marije. Krstno knjigo hrani Nadškofjski arhiv Ljubljana (K 1671–1701 Stara Loka, zvezek 5, AD 1689)

tudi v slovenskih narečjih.

Četrta možnost pa se nam zdi najverjetnejša: da je priimek nastal iz priimka Stierman. Podobno je nastal denimo štajerski priimek Šterman. Stier je nemška beseda

za bika. V stari visoki nemščini je stior izraz za bika ali tele, ki izvira iz proto-nemščine: steuraz. V sodobnih jezikih se je beseda razvila v nemško besedo stier, angleško steer in islandsko

stjor. V nemških narečjih najdemo tudi besedi starr in stur. Priimek Starman je dobil človek, ki je bodisi imel doma bika bodisi je bil prodajalec goveda. V srednjem veku to pomeni premožnejšega človeka. Priimek je nastal verjetno v 15. stoletju v današnji Avstriji in se je že kmalu po nastanku razširil na Gorenjsko. Možno pa bi bilo, da je priimek nastal tudi na Gorenjskem, kjer so tako poimenovali prodajalca goveda, prišleka z Nemškega. V slovenščino bi Starman lahko »prevredli« v Bikovec ali Bikšek.

Raziskali smo rodovnik dveh znanih Starmanov, nekdanjih parlamentarcev, pokojnega odvetnika Danijela Starmana (1940–2014) in poslovneža Bojana Starmana (1950). Njunega daljnega

prednika Lovrenca Starmana smo našli v matičnih knjigah za Gorenjo vas v Poljanski dolini. Rodil se je okoli leta 1765 in se kot kovač naselil v Gorenji vasi, kjer si je z Elizabeto Eržen ustvaril družino. Po poroki (1790) so se jima rodili trije otroci: Janez (1791), Simon (1797) in Helena (1810). Od kod je Lovrenc Starman prišel, ni jasno. Verjetno iz okolice, saj najdemo Starmane tudi v bližnji okolici v 17. stoletju. Če je Lovrenc prišel s Sorškega polja oziroma iz Žabnice, kjer v 17. stoletju najdemo nekaj Lovrencov Starmanov, je še toliko bolj verjetno, da gre za nemške priseljence. V prihodnosti lahko pričakujemo, da bodo genetske raziskave pomagale ugotoviti, od kod je bil doma kovač Lovrenc Starman. (Se nadaljuje)

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
 Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**
 Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

- Oven (21. 3.–21. 4.)**
 V teh dneh vas čaka kar nekaj romantičnih trenutkov. Čustveno razpoloženje boste imeli na višku, zato boste za romantiko našli čas in vsi izgovori vam bodo prišli prav. Delovno boste izpregli, malo zaradi nastale situacije, malo pa zaradi želje.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**
 Ste človek načel in nikakor ne trpite neresnice. Bolje prva zamera kot zadnja. Ampak kljub temu vam ne uspe izpeljati nekega pomembnega pogovora. Kar se sedaj končno zgodi in spoznali boste, da ste si delali težave po nepotrebnem.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**
 Nehote se večkrat znajdete v brezizhodnih situacijah in potem se še prepričujete, da ste sami krivi za nastalo škodo. Ker vsi v vas iščejo oporo in odgovore, ste vedno v prvih vrstah. Čas je, da se malo umaknete in poskrbite najprej zase.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**
 Bodite pazljivi, da se ne zapletete v neki spor, ki ne bo čisto nič povezan z vami, ampak z nasveti lahko še poslabšate zadevo. Vsak ne vzame nasveta za dobronamernega. Čaka vas pomemben projekt, ki vam bo vzel veliko časa in truda.
- Lev (23. 7.–23. 8.)**
 Nenadno presenečenje vas čaka v obliki novice, ki vam bo vse postavila na glavo. Seveda v pozitivnem smislu. Veseli kot že dolgo ne se boste podali v nove zmage in čisto nič vam ne bo težko. Dobre volje se bodo našli vsi okoli vas.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**
 Radi ste vedno vsaj tri korake pred drugimi, ker vas na ta način nič ne more presenetiti. Morda zato, ker se na ta način potem ožete razočaranjem. Boljša polovica vas bo tako presenetila, da dogo ne boste prišli k sebi od sreče.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**
 Vedno bolj se boste začeli zavedati, da ste v resnici srečen človek. Kajti bolj ko ste se prepričevali drugače, bolj ste bili nesrečni. Sedaj se ploščča obrača in spoznanje osebnega zadovoljstva vas bo popeljalo v zanimivo dogodivščino.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**
 Kljub vložnemu trudu vam bo težko uspel projekt, ki vam veliko pomeni. Ne smete razmišljati samo negativno, saj s tem ne boste nič rešili. Kmalu bo prišla nova priložnost in takrat boste dali vse od sebe, da vam uspe, kot pričakujete.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**
 Obožujete svojo družino in vsakega posebej imate radi, ampak morate si vzeti tudi čas samo zase. Da se sprostite in si s tem naberete novih moči in energije. Tega vam nihče ne bo zameril, saj bodo tako imeli še več od vas.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**
 Zaradi omejenega gibanja boste prisiljeni svoj prostor poiskati v okolici svojega doma. Delu, ki ni povezano s službo, se radi ognete, tokrat pa vam bo to prav prišlo, da se zamotite in razmišljate pozitivno. Pa še veliko boste naredili.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**
 Vsaka odločitev v danem trenutku je prava in slabih odločitev sploh ni, saj ima vsaka stvar, ki se nam zgodi, svoj pomen. Tisti trenutek se to ne vidi, kasneje pa vedno pride do rezultatov. Ne obremenjujte se preveč, na koncu boste še veselili.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**
 Ko ste bili že prepričani, da se vam vse skupaj postavlja nazaj v normalo, se je skoraj začelo rušiti kot hiša iz kart. Malo bo treba počakati in vse se bo začelo dogajati, kot je treba. V tem času se razvajajte in naredite kaj več zase.

TA JE DOBRA

Kako deluje država
 Učitelj vpraša učence v razredu:
 »Otroci, kdo mi lahko pove, kako funkcionira država?«
 Seveda se prvi oglasi Janezek:
 »Država je kot čezoceanska ladja. Predsednik je kot kapitan, ministri pa posadka, ki vodi ladjo čez nemirne valove, nevihte in druge težave.«
 Učitelj reče: »Zelo dobra razlaga. Kaj pa ljudstvo?«
 »To so potniki!«
 »Kaj pa delajo oni?«
 »Bruhajo.«

Bogati sin v zaporu
 Bogatašev sin preživi noč v zaporu, ker je kalil nočni red in mir. Ko se vrne domov, pripoveduje očetu: »Zelo neprijetno je bilo tam notri, jesti sem dobil samo kruh.«
 Ata ga potrepnja po rami: »Lahko si ponosen nase, sine. To je prvi kos kruha, ki si si ga sam prislužil.«

Zakoplje naj se v delo
 Zdravnik svetuje pacientu, ki ni imel nobene volje do življenja: »Veste, kaj, najbolje bo, da se zakopljete v delo.«
 Pacient prestrašeno: »Ojoj, to pa ne bo šlo. Gospod doktor, to bi me pokončalo, v gradbenem podjetju sem namreč mešalec betona.«

Obujanje spominov
 Kranjčan Jože gre čez Slovenski trg in na klopici zagleda dobrega znanca Marjana. »Kaj pa ti tukaj?« ga vpraša tako mimogrede.
 »Ah, spomine obujam,« odvrne Marjan.
 »Aha. Pa si že prišel do tja, ko sem ti posodil petsto evrov?«

LAŽJI SUDOKU

2	9			6	7	1	
			3	1			5
	6			4	2		
3	4	6		8		1	5
8							9
	5	1		7		6	8
		7	1				9
6			5	7			
	1	8	2			4	3

Rešitev:

6	2	9	5	8	1	7	3
1	3	7	4	9	6	5	2
9	5	8	1	2	3	4	7
2	9	6	7	1	5	8	3
6	7	5	1	9	2	3	8
4	1	2	9	6	8	7	5
8	2	9	6	3	5	1	7
5	9	1	2	7	8	4	6
7	1	2	9	5	6	3	8

TEŽJI SUDOKU

1			2	9		8	
		5					
		4		3	6		2
	8			5		6	
	6		1			4	
	9	4				2	
7		2	4		3		
					1		
	1		9	5			

Rešitev:

6	2	9	5	8	1	7	3
1	3	7	4	9	6	5	2
9	5	8	1	2	3	4	7
2	9	6	7	1	5	8	3
6	7	5	1	9	2	3	8
4	1	2	9	6	8	7	5
8	2	9	6	3	5	1	7
5	9	1	2	7	8	4	6
7	1	2	9	5	6	3	8

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.gorenjskiglas.si

Muzej jaslic Brezje bogati zbirka preko 450 jaslic iz 67 držav celega sveta, ki je edinstvena ne samo na območju Slovenije, ampak tudi širše. Katalog obsega 302 strani, v njem je z barvnimi fotografijami in teksti predstavljenih 100 jaslic, ob tem je opisana zgodovina nastanka jaslic ter značilnosti različnih območij.

1450 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

GORENJSKI GLAS	SLOV. IGRALEC (BORUT)	BESEDNA PREAM-TANKA	GOLMAN ARSENALA (BERND)	ZELENIČA OB HISI	LAHKO OKRETNOST V GLASBI	SILICIJ	OJAČENJE	RANA (MANJŠ.)	GORENJSKI GLAS	KLIMAK-TERIJ	HVALNICA	ILUSTRATOR	NIKO NOVAK	GLAVNO MESTO GANE	PRETEP	
POLIHIS-TOR BARON JANEZ VAJKARD	9								MORJE-PLOVEC					13		
DEJAVNA MOČ					12				EDINA POTOMKA POKRAJINA V VIETNAMU	28						
ITAL. SLIKAR (RAFFA-ELLO)						TROPSKO SADJE SL. PESNIK (JOŽE)							ROGER VADIM REKA V ITALIJI			
JAZ PO LATINSKO				VERSKA SEKTA PRIREDITEV NA DVE LETI							GUADIANA (ANT. ZAPIS) VRH V PIRENEJH			3		
LOJZE ROZMAN	21		BELKASTA ŽIVAL SL. PIŠEČ (PRIMOŽ)					6		ŠVEDSKO SMUČISCE STAR GERMAN				PREDEL OB SEVERNEM TEČAJU	TOK, TULEC	
KATARINA (LJUBK.)					KOZAŠKI POGLAVAR PEŠČENA PLAŽA							JEZERO V KANADI SRBSKI LESENI NATIKAČI				
SISTEM VODOV ELEKTRIČ-NE NAPE-LJAVE						1			AFRIŠKI KOLONIALNI VOJAK LENUH (KNJIZNO) IGRALKA DAGOVER		30					
GORENJSKI GLAS	VIŠINSKA TOČKA NA ZEMLJE-VIDU	REKA V BOSNI MODNA UMETNOST					ŠOLSKA ZABAVA SRBSKI TRACAN							IZGOVOR ČRKE Q KRAJ V SREMU		
SIVA KOVINA (Co)			27				SL. DIRIGENT (RADO) PEVKA TROBEC	14						5		
POLDRAG KAMEN					PALICA, FIZOLOVKA GOZDNA PTICA						KANTON V ŠVICI ANJA RUPEL				ALUMINIJ	
ZVRST DŽEZA																
SESTAVIL: F. KALAN	KOŽNA BOLEZEN	GLAVNO MESTO MONGOLIJE	RIBIŠKA MREŽA NA PALICI	TANJA STARIČ	ITALIK, ITALEC	DRŽAVA V AFRIKI	VODJA DRUŽBENE SKUPNOSTI	10								
IGRALEC HOFFMAN	31						RUSKI VLADAR NEVAREN PLAZILEC									
REZTEG-LJIVA VRV				20			RIMSKI CESAR SVETILO NA ACETILEN									
YODNA ŽIVAL S KLEŠČAMI				ATLETINJA ZUPIN IZRODEK (KNJIZNO)			HRIB PRI BEOGRADU MERSKA KOLIČINA	19								
MANGAN			RODO-DENDRON VEDENJE, ALURA			7	100 KG. STOT SL. GRAFIK (ZDRAVKO)	16		SMUČAR KLANJEC				DODATEK JEDEM ZA OHRANJANJE KVA-LITETE	VESOLJSKO PLOVILO	
ABAKUS (KRAJŠE)					ŠVICARSKI DROBIZ ETNOLOG KURET											
OSTANEK KART PO DELITVI			4				TVORBA V PANJU ATLET BOLDON									
VNETJE UŠESA						29	PRIP. ZA KRMLJENJE ŽIVALI PEDRO OPEKA	32								
ZARJA				TANKA KRVNA ŽILA						TELUR ELEKTRIČ-NA MERSKA PRIPRAVA						
TROPSKA PAPIGA								11	SVIT (KNJIZNO) OUT (SL. ZAPIS)						17	
ZANKA, PAST																
DELEC ENERGIJE V JEDRSKI FIZIKI														BLAŽILEC SUNKOV PRI AVTU	MARIJA PO DOMAČE	
ALBERTO TOMBA							MUSLIM, DUHOVNIK SMUČARKA SCHNEIDER	15								
ASINARA NANULE RAPEN TRIBAL VATMETER	NIHAJOČE KOLESEČE V URI		ELAN NASELJE V OBČINI CERKLJE													
PRIPOVE-DOVALEC																
MESTO NA NIZOZEM-SKEM							OBDOBJE, EPOHA SMUČIŠČE V ZDA	2								
SL. PESNIK (JANEZ)																KRAMA
PERUNIKA	22						IVE ŠUBIC TV VODITELJICA ROŠ									
RICHARD GERE					TELESNA DRŽA TITAN											
CEVKA ZA ODVAJANJE SEČA																
OTOK OB SARDINJI								26								

SVETA DRUŽINA V KOLIBI, AFRIKA

JASLICE V MESTU, MEHIKA

Nagrade: 1. nagrada – darilna kartica želja v vrednosti 15 EUR, 2. in 3. nagrada: knjiga

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do ponedeljka, 16. novembra 2020, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32

Počitnice preživeli doma

Iztekajo se jesenske počitnice, ki pa so bile zaradi epidemije covid-19 drugačne kot pretekla leta. Osnovnošolci Ožbolt, Luka, Hana in Manca ter srednješolka Naja so nam zaupali, kako so jih preživeli.

MAŠA LIKOSAR

Voklo – Jesenske počitnice so prve počitnice v novem šolskem letu in za mnoge učence težko pričakovane. Letos, ko je novi koronavirus svet obrnil na glavo, pa šolarji bolj čakajo vrnitev v šolo, kot so čakali počitnice. Sestri Hana in Naja Podgoršek iz Voklega sta proste dni preživeli doma. »Gledala sem filme, posvetila sem se glasbi; ko je bilo lepo vreme, sem šla na sprehod. Če ne bi bilo epidemije, bi se družila s prijatelji v Ljubljani, šli bi na kavo, morda v kino. Tudi učila sem se, saj imamo naslednji teden že napovedane kontrolne naloge. Letošnje jesenske počitnice niso bile prijetne in upam, da bodo noveletne že bolj sproščene,« je povedala Naja, Hana pa dodala: »Počitnice so bile bedne in dolgočasne, sploh nimam občutka, da so bile, ker nisem smela nikamor iti. Če ne bi bilo koronavirusa, bi z družino uporabili turistične bone ali pa bi šla k prijateljici

Učenci so bili letos primorani jesenske počitnice preživeti doma, kjer so si čas krajšali s športnimi aktivnostmi, družabnimi igrami, ročnim ustvarjanjem in druženjem s sorodniki. Foto: Gorazd Kavčič

prespat. Tako pa sem bila primorana ostati doma, kjer sem gledala televizijo, risala, trenirala košarko na dvorišču in veliko jedla. Pomagala sem tudi mami, s sestro sva bili zadolženi za kuhanje kosila. Upam, da bomo šli po počitnicah v šolo, a močno dvomim, ker število okuženih še kar narašča.«

Manca Pušavec iz Vogelj je čas počitnic preživela z družino. »Šli smo na sprehod in

igrali družabne igre, kot je monopoli. Če ne bi bili omejeni in ne bi veljali vsi ti ukrepi, bi šli na morje. Pogrešam prijatelje in prijateljice, slišimo se le po telefonu in na socialnih omrežjih, kar pa še zdaleč ni isto kot druženje v živo. Pogovarjali smo se, da bi skupaj praznovali noč čarovnic, a žal ne smemo. Počitnice sem sicer čakala, kljub temu da sem bila že prej doma. Šolanje na daljavo je

namreč zelo naporno,« je izkušnjo jesenskih počitnic pojasnila Manca.

Ožbolt Molj iz Vogelj ter Luka Jenko iz Trboj sta se med počitnicami posvetila športu. »Večino časa sem bil zunaj, igral sem nogomet in se vozil s kolesom. Če ne bi bili omejeni na občini, bi se lahko s kolesom peljal še dlje. Šel bi tudi na Sv. Jakob. Ko je deževalo, sem bil v hiši. Počival sem, čas preživljal na telefonu, delal sem tudi za šolo. Počitnic se nisem tako veselil, kot sem se jih pretekla leta, pravzaprav so letos minile, kot da jih ne bi bilo,« nam je zaupal Ožbolt. Luka pa je še povedal: »Na srečo imam brata, s katerim sva igrala namizni tenis in nogomet. Delal sem vaje za moč in tekel, lovil sem ribe. Žal so odpadli treningi odbojke. Igral sem tudi harmoniko. Upam, da epidemije ne bo med zimskimi počitnicami in bomo šli lahko smučat. Naslednji teden bi šel raje v šolo, ker mi je doma dolgčas in pogrešam prijatelje.«

V gorah že zimske razmere

Toplotni preobrat, ko je v dolinah megla, vrhovi pa so v soncu, bo v hribe v prihodnjih tednih privabil veliko pohodnikov, a na planinski zvezi opozarjajo, da so razmere za hojo že zahtevnejše, prav tako tudi hribi niso varni pred koronavirusom.

JASNA PALADIN

Kranj – V sredogorju snega seveda še ni, je pa na vseh poteh veliko odpadlega listja, ki pokriva mokre korenine, luknje, voda pa ponoči zaradi nizkih temperatur zmrzne. »Pri hoji moramo biti zato še posebej previdni; poleg kakovostnih čevljev svetujem tudi uporabo planinskih palic za boljše ravnotežje,« svetuje strokovni sodelavec PZS in gorski reševalec Matjaž Šerkezi.

derežice,« še opozarja Šerkezi in dodaja, da se moramo pred odhodom v visokogorje pozanimati o stanju nevarnosti proženja snežnih plazov (na spletni strani Arso), da ne smemo pozabiti na topla oblačila in visoke pohodne čevlje (ne obujemo lahkih superg), da moramo še posebej skrbno izbrati planinsko pot, saj pozimi niso takšne kot poleti, da je priporočljivo hoditi s pohodnimi palicami, da se moramo dodatno zaščititi pred

V sredogorju snega ni, v visokogorju pa moramo že biti pripravljeni na zimske razmere. / Foto: Matjaž Šerkezi

Pred šestdesetimi leti prvošolci

Po šestdesetih letih, odkar so v Naklem skupaj sedeli v prvošolskih klopih, so se nekdanji učenci ponovno zbrali in obujali spomine.

SAMO LESJAK

Naklo – Prag tedanje petletke v središču Naklega je takrat prestopilo 32 učencev, enajst deklet in enaindvajset fantov iz Naklega in bližnje okolice. Šola še danes ohranja skoraj povsem enako podobo, kasneje po izgradnji nove šole pa so prostori stare zgradbe nudili zavetje predšolskim otrokom. Po postavitvi novega vrtca pred štirimi leti je to stavbo vzele v najem Waldorfska šola in tako ta častitljiva stavba še vedno služi prvotnemu namenu – poučevanju in vzgoji najmlajših. Večina učencev je tako takrat pet let preživela v tej stavbi, kasneje pa so se njihove življenjske poti razšle, zaneslo jih je v različne konce naše domovine pa tudi v tujino.

Srečanje po šestdesetih letih je bilo, čeprav je potekalo še pred uradno razglasitvijo epidemije, hočeš nočeš zaznamovano z letošnjo virusno problematiko. Pa vendar je šestnajst udeležencev, ki so se zbrali v prelepi lovski sobi Hotela Marinšek v Naklem,

Zbrani po šestdesetih letih: Anton Šprajcar, Jože Mohorič, Joži Režek - Vurkeljca, Vladka Ivanc, Janez Černilec, Miran Jošt, Bojan Rozman, Silvo Grašič, Viktor Škrjanc, Vili Bajželj, Marjan Komovec, Zorica Klenovšek - Cipek, Ljuba Ravnihar - Dermota, Breda Bratina - Vlašič in Olga Korenčan - Gostiša / Foto: Gorazd Kavčič

ob upoštevanju vseh varnostnih ukrepov lahko v miru obujajo spomine in podživljajo neštete zanimive anekdote iz razposajenih otroških let, pa tudi o dogodkih, ki so jim sledili.

Kot je dejal Jože Mohorič, je šlo za prvo uradno srečanje, idejo zanj je spomladal dal Janez Černilec, pri realizaciji pa mu je na pomoč poleg Mohoriča priskočila

tudi Vladka Ivanc in skupaj jim je uspelo zbrati vse pomembne podatke.

Nekateri se razumljivo srečanja niso mogli udeležiti, pa vendar so bili tudi oni prisotni skozi spomine na tisti čas. Prisotnost je v veliko veselje vseh potrdila njihova prva učiteljica in razredničarka gospa Vida Bolštar, ki sedaj živi v Pekrah na Štajerskem. Kljub visoki

starosti je še vedno zelo čila in komunikativna, žal pa so tudi njo okoliščine odvrnile od poti na Gorenjsko. Poslala pa jim je prijazno pismo, v katerem je na topel način opisala njihove prve korake šolske poti.

Kot je sklenil Jože Mohorič, so za vse pripravili tudi nekaj presenečenj ter daril, poslovlili pa so se z željo, da se ponovno srečajo.

LOTO

Rezultati 87. kroga – 28. oktobra 2020
1, 4, 8, 13, 24, 27, 31 in 10

Loto PLUS: **5, 13, 14, 30, 33, 34, 36 in 1**
Lotko: **4 9 0 7 9 3**

Sklad 88. krog za Sedmico: **480.000 EUR**
Sklad 88. krog za PLUS: **1.230.000 EUR**
Sklad 88. krog za Lotka: **400.000 EUR**

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

Naše potnike obveščamo, da bomo izvajanje dejavnosti nadaljevali, ko se sprostijo ukrepi. Ostanite zdravi!

www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

OBVESTILA

Mesečne meritve na društvu upokojencev odpadejo

Kranj – Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Kranj obvešča, da redne mesečne meritve vrednosti holesterola, krvnega tlaka in krvnega sladkorja na sedežu Društva upokojencev Kranj, Tomšičeva 4, zaradi razmer ob covidu-19 do nadaljnjega odpadejo.

PREDAVANJA

Energijska vrednost voda

Preddvor, Kranj, Jezersko, Cerklje, Tržič, Kranjska Gora – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj vabi na spletno predavanje Rezultati merjenja energije izbranih vodnih točk v Kamniško-Savinjskih Alpah in Karavankah. Izvedeli boste, katere vode izkazujejo povečano energijsko vrednost, s tem pa blagodejno delujejo na naše počutje in zdravje. Predavanje bo vodil priznani radiestezist Jože Munič (zavod Energijske poti Tolmin), ki je tudi opravil omenjene meritve. Predstavitel bo zaradi aktualne zdravstvene situacije potekala po spletnem programu Zoom v četrtek, 5. novembra, z začetkom ob 19. uri. Predavanje je del operacije LAS Bogastvo narave. Udeležba je brezplačna, obvezna pa je najava udeležbe. Na podlagi tega vam bodo poslali povezavo Zoom za predstavitel. Prosijo, da glede uporabe brezplačnega programa Zoom pomagata tudi vašim bližnjim, ki ga še ne poznajo. Najava udeležbe in več informacij na: info@ctrp-kranj.si, 040 303 752 ter FB-strani Centra.

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz

RADIO ZA RADOVEDNE

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM

V Šenčurju, na lepi lokaciji, oddamo dvosobno stanovanje v stanovanjski hiši, tel.: 031/517-726

20002476

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

DOMPLAN zemeljski plin po akcijski ceni 0,02020 €/kWh do konca leta 2020!

Več o akcijski ponudbi lahko dobite na spletni strani www.domplan.si

Domplan, d.d., PE Energetika Bleiweisova c. 14, 4000 Kranj T: 04/20 68 800 E: energetika@domplan.si I: www.domplan.si

NAJAMEM

POD Krvavcem najamem sobo, okoli 24 m², tel.: 040/853-550

20002426

IŠČEM

3-članska družina išče stanovanje, na lokaciji Naklo-Tržič, za daljši najem, tel.: 070/719-008

20002486

POSESTI

PRODAM

NA Kokrici prodam travnik, površina 9.329 m², tel.: 041/582-415, Aljaž

20002458

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

FORD Mondeo, karavan, letnik 2004, dizel, 285.000 km, modre barve, tel.: 040/711-603

20002416

KUPIM

ODKUP vozil v okvari ali poškodovanih. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Drolovka 23a, Kranj, tel.: 031/629-504

20002233

HYUNDAI Getz 1.3, letnik 2003 do 2004, cel za rezrez ali dele, tel.: 041/874-181

20002465

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

PLATIŠČA 13 za: polo, golf, fiat, jugo, hyundai, 14 za: opel, rover in 15 ter gume 185/65/15, tel.: 041/894-493

20002489

PLATIŠČA, rezervna, za zimske gume, 4 x 100 ET 45 J 5, cena polovična, tel.: 04/59-61-169, 031/262-046

20002462

ZIMSKÉ gume 205/60, R 16, s kovinskimi platišči, za Captur, 4 kom., tel.: 041/949-682

20002463

TEHNIKA

IŠČEM

AVTORADIO, ki deluje in ga ne potrebujete več, tel.: 041/220-856

20002491

STROJI IN ORODJA

PRODAM

PEČ za centralno: Buderus Logano G125, z gorilnikom Logatop BE (modri plamen – 95% izkoristek) in krmilnikom RC30 (regulacija ogrevanja, sanitarne vode in sončnih kolektorjev) in cisterno 2.700 l, tel.: 031/520-434

20002487

GRABENI MATERIAL

GRABENI MATERIAL

KUPIM

ODKUPUJEMO kostonjeve drogove (za elektrogospodarstvo), dolžine 9–11 m (tudi neobeljene). SES, d.o.o., Opearska ul. 22, Maribor, tel.: 041/865-596

20002472

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

20002159

25 m³ suhih mešanih drv, cena 1.100 EUR, tel.: 031/504-549

20002461

SUHA mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235

20002345

SUHA bukova drva, cena 58 EUR, možna dostava, tel.: 040/800-611

20002455

SUHA bukova in mešana drva, možna dostava, tel.: 031/253-521

20002457

SUHA bukova drva, cena 55 EUR, 20 m³, tel.: 04/51-46-136, 068/170-938

20002467

SUHA bukova in hrastova drva, možna dostava, tel.: 031/343-161

20002480

SUHE trske ali žamanje za podkurit, za centralno ali krušno peč, tel.: 041/986-986

20002494

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

SOBNO kolo orbitrek, lepo ohranjeno, tel.: 041/596-480

20002479

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikati, izjemne tehnične, umetniške, sporočilne, energetske vrednosti, tel.: 040/567-544

20002352

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936

20002164

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PRODAM

ODLIČNO ohranjeno električno bolnišnico posteljo s trikotnikom za dvig in jorgijem. Cena 450 EUR, tel.: 040/616-387

20002497

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

MLADIČE istrske goniče, stare 8 tednov, z rodovnikom, cepljene in čipirane, tel.: 040/624-078, Jure

20002433

KMETIJSKI STROJI

KUPIM

MOTOKULTIVATOR in priključke, tel.: 041/849-573

20002493

TRAKTOR, mulčar in frezo, tel.: 041/680-684

20002454

PRIDELKI

PRODAM

BELI in rdeči, jedilni in krmni krompir: marisbard, sora, desire, slavnik, tel.: 041/971-508

20002473

JABOLKA topaz, gemini, crimson, carjevich in orehe. Zabukovje 2, Kranj, tel.: 041/223-797

20002490

JEDILNI krompir, rdeči dezire in beli savinja 15 kg/5 EUR. Hotemaže 66, tel.: 041/397-063

20002495

KRMNI krompir, možna dostava, tel.: 031/599-318

20002474

KRMNO peso, tel.: 030/619-758

20002460

VRHUNSKA in kakovostna vina: sauvignon, rumeni muškati, lepo rdeče, merlot ... Možna dostava tudi v času corone, tel.: 041/650-662

20002469

KUPIM

KORUZO v storžih, tel.: 031/595-321

20002482

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

ČB bikca, starega 14 dni, tel.: 040/616-848

20002484

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113

20002162

KRAVO ciko, brejo 4 mesece, telico limuzin in ciko ter bikca – 5 mesecev, možna dostava, tel.: 041/211-602

20002485

LEPE bikce, čb, stare 4 mesece, za nadaljnjo rejo, tel.: 031/635-437

20002492

LISCE obeh spolov, mladiče za dopitanje, mešance, breje samice in meso, tel.: 051/444-154

20002464

MLADO brejo kravo in 6 mesecev staro teličko, tel.: 04/53-14-937, 031/648-534

20002475

OVNA JS, starega tri leta, kupljen na Jezerskem, cena po dogovoru, tel.: 041/568-480

20002466

PAŠNE krave in bikce. Piber, Sp. Gorje 38a, tel.: 041/933-341

20002456

TELIČO simentalco, pašno, in kravo simentalco s tetelom, pašna, tel.: 04/57-40-038

20002478

TELIČKO simentalco, staro 10 dni, tel.: 031/635-401

20002477

TELIČKO čb - LS, staro 1 teden, in čb, staro 4 mesece, tel.: 041/418-616

20002481

VISOKO brejo telico, čb, tel.: 041/275-447

20002468

KUPIM

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081

20002161

OSTALO

PRODAM

KVALITETNO seno in otavo v kockah, tel.: 040/652-647

20002498

ROČNO prešo, 30 l, za sadje, cena 90 EUR, tel.: 031/674-042

20002496

ZAPOSLOTVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSILIMO kuharja ali kuharico, nedelje proste. Andrej Marinšek, s.p., Glavna cesta 1, Naklo, tel.: 031/339-003

20002470

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net

20002160

PETER WOHLLEBEN
SKRIVNO ŽIVLJENJE DREVES

Kaj čutijo drevesa, kako se sporazumevajo – odkrivanje skritega sveta

V gozdu se dogajajo neverjetne stvari: drevesa se sporazumevajo med seboj. Ljubeče skrbijo za svoj naraščaj in negujejo stare, betežne sosede. Drevesa imajo občutke, čustva in spomin. Zveni neverjetno? Gozdar Peter Wohlleben je v čudovite zgodbe o neslutnih zmožnostih dreves vključil tudi najnovejša znanstvena spoznanja in lastne izkušnje. To je ljubezensko pismo gozdu.

15 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

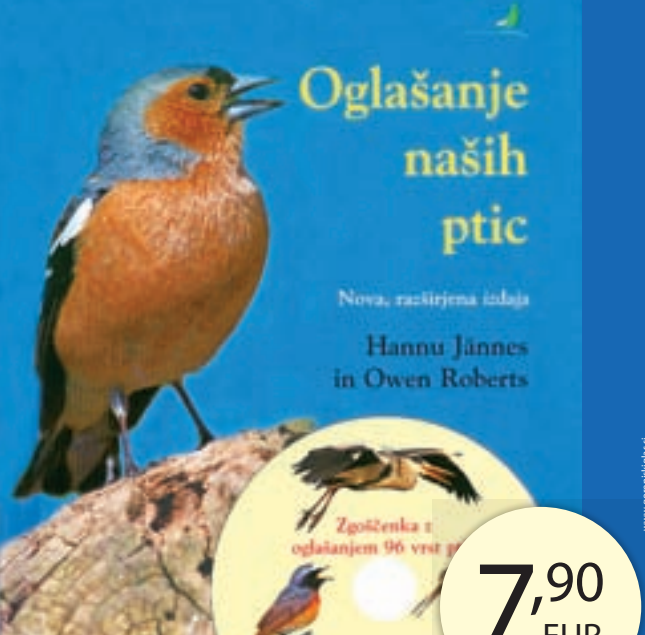
Mehka vezava, 526 strani

30 EUR
+ poština

Milena Miklavc
Ogenj, rit in kače niso za igrače
3. del
Moške zgodbe

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1, Kranj, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Oglašanje naših ptic

Nova, razširjena izdaja
Hannu Jännes in Owen Roberts

Zgoščenka z oglašenjem 96 vrst

7,90 EUR
* poština

Priložena je tudi zgoščenka z oglašenjem 96 vrst ptic. Redna cena knjige je 14,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1, v Kranju, jo naročite po telefonski številki: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

www.gorenjskiglas.si

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Stružovo 7, Kranj, tel.: 041/561-838

20002166

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki, ... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163

20002167

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali – možna izposoja, ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166

20002429

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871

20002163

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636 20001720

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 20002229

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 20002158

IŠČEM

V Radovljici iščemo pomočnico za 4-urno dopoldansko varstvo 75-letne ženske, ki zaradi demence potrebuje pomoč. Ponudbe tel.: 040/857-815 20002471

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

RAZNO

PRODAM

JABOLKA za ozimnico, nerjaveč sod za sok, vino – 64, 84 in 124 l, ter vrtno škropilnico, 10 l, tel.: 041/858-149 20002483

VEČ vpletenih steklenic, tel.: 041/721-625 20002459

www.gorenjskiglas.si

IŠČEM

ČE vam pod slivami rastejo novi mladi poganjki in so vam v napoto, jih pridem iskat, tel.: 041/220-856 20002488

STARO odpadno železo, pralne stroje, pipe, akumulatorje, računalnike. Odvoz brezplačen, tel.: 070/385-956 20002440

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 6. 10. 2020 v Gorenjskem glasu, je bilo podjetje **AVTOHIŠA VRTAČ**, d. o. o., iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW GOLF – **Andrej Skumavc**, Mojstrana, 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VWT-CROSS – **Vinko Peternel**, Poljane, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Alojz Hostnik**, Tržič.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasu z geslom: **OSNOVA OSVOJENA JED NAREJENA**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 13. oktobra 2020, so: **Marija Poličar** iz Naklega, ki prejme 1. nagrado – darilno kartico želja v vrednosti 15 EUR, **Božidar Jernej Malovrh** iz Kranja in **Bogomila Gartner** iz Sorice, ki prejmeta 2. in 3. nagrado, knjigo. Vsem nagrajencem čestitamo!

*Ugasnila je luč življenja,
se prižgala luč spomina,
ko ostaja v srcu tiha,
skrita bolečina.*

ZAHVALA

V 75. letu nas je zapustil dragi mož, oče, ata in stric

JOŽE JEŠE

z Jame pri Mavčičah

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za izrečena sožalja, darovane svete maše, sveče in darove. Hvala Tanji za pomoč in tolažbo, Zdenki pa za lepe besede ob slovesu. Zahvala g. župniku Janezu Šausu za lep obred, pogrebni službi Navček, pevcem in nosačem. Hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste se poslovili od njega, ga pospremili na zadnji poti in ga ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njegovi

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
a v naših srcih za vedno boš ostal.*

ZAHVALA

V 59. letu nas je nepričakovano zapustil dragi oče, stari oče, brat in stric

MARKO JELENC

po domače Francetov Marko iz Smoleve

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za pomoč in izrečena sožalja, podarjene sveče ter denarno pomoč. Hvala g. kaplanu in pogrebni službi Akris za lepo opravljen pogrebni obred, vokalni skupini Zupan za lepo zapete žalostinke in govornici za izrečene tolažilne besede. Hvala vsem, ki ste se v trenutnih razmerah od njega poslovili z mislijo in molitvijo.

Žalujoči vsi njegovi
Oktober 2020

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec

NIKOLAJ RUPAR

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Gorenjske elektrarne, d. o. o.

ZAHVALA

Tvoja trdnost in predanost, volja do življenja in vedrina ostajajo z nami.

Ob slovesu drage mame in babi

MIRE BERNIK

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, nekdanjim sodelavkam in sodelavcem, sosedom in znancem, za izraze sožalja in tolažbo, za darovano cvetje in sveče ter vso pozornost do pokojne mame. Zahvaljujemo se župniku g. Mateju Nastranu za pomirjujoče opravljen pogrebni obred, g. Jerneju Hostniku za doživeto zaigrane skladbe in pevcem Kvarteta Zupan. Hvala podjetju Akris. Hvala vodstvu in zaposlenim Doma starejših Škofja Loka za vso pomoč, skrb in predano delo. Iskrena hvala tudi reševalcema ZD Škofja Loka g. Cankarju in g. Kržišniku. Hvala vsem, ki ste bili v teh dneh žalosti v mislih, premišljevanju in molitvi z nami.

Sinova Jurij in Staš z družinama

OSMRTNICA

V 82. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče in ata

ANTON MRAVLJA

frizer iz Šutne

Od njega se bomo poslovili v petek, dne 30. oktobra 2020, ob 14. uri na pokopališču v Žabnici. Krsta bo na dan pogreba od 12. ure dalje pred mrliško vežico. Pogreb bo v ožjem družinskem krogu.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

*O, ko bi vam mogel povedati,
kako so nebeške poljane lepe
in kako rajске ptice milo žgole,
bi vam olajšal vaše žalostno srce in obrisal vaše bridke solze ... (J. Bitenc)*

V 37. letu se je poslovil od nas ljubljeni sin, brat in stric

BOŠTJAN SAJEVIČ

z Luž

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za sočutne besede tolažbe, za pisno in ustno izražena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter vse molitve in svete maše. Hvaležni smo osebjem VDC Kranj, v katerega je bil Boštjan vključen in kjer se je dobro počutil. Iz srca hvala prijateljem skupine Vera in luč Šenčur, še posebej ge. Agici za pomoč v težkih trenutkih in Simoni za ganljive besede ob slovesu. Hvala osebjem intenzivne nege na Golniku. Zahvala gre vsem, ki ste na kakršenkoli način pripomogli, da smo se od njega lepo poslovili. Posebna zahvala g. župniku in dekanu Urbanu Kokalju za sočutno izbrane besede tolažbe in lep pogrebni obred. Hvala ge. Petri Maček Zarnik za milo zapete pesmi ob kitari, nosačem in pogrebni službi Navček. Iskrena hvala vsem, ki ste Boštjana sprejeli in sprejemali takšnega, kakšen je bil, in ga imeli radi. Naj nam ostaneta v lepem spominu njegova milina in prisrčen nasmeh.

Žalujoči: mami Rafka in ati Jože, brat Luka in brat Gregor z družino

ZAHVALA

V 89. letu in 88. letu sta nas zapustila

MARIJA IN SREČKO ZORMAN

z Zg. Brnika

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom na Brniku, sosedom v Cerkljah in vaščanom z Možjance ter vsem prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane svete maše in sveče. Hvala tudi gospodu župniku za pogrebni obred, pogrebni službi Jerič in trobentaču za pesem. Hvala vsakemu posebej, ki je v teh težkih trenutkih pomagal in nam stal ob strani.

Žalujoči: Milena, Silva in Marjeta z družinami

Ko telovadnica začasno postane dom ...

Mineva že dvanajsti dan, odkar so v telovadnico šole Jela Janežiča preselili 32 okuženih stanovalcev Centra slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka. Kakšno je življenje v zunanji rdeči coni, sta nam zaupala dva stanovalca, eden je tam že od prvega dne, drugi od minulega petka.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Škofja Loka – V telovadnici, ki so jo pred tem opremili kot začasno prebivališče za okužene starostnike in v njej s pregradami uredili deset triposteljnih, sedem dvoposteljnih in eno enoposteljno sobo, zdaj že dvanajsti dan prebivajo stanovalci doma, ki so bili pozitivni na test koronavirusa. Med njimi sta tudi 89-letni Milan, sicer poldrugo leto stanovalec škofjeloškega centra, in nekaj let mlajši Vinko, ki v domu prebiva že sedem let.

»Imel sem nekaj povišano temperaturo, vzeli so mi bris in izkazalo se je, da je bil pozitiven. Kje bi se lahko okužil, ne vem,« je dejal gospod Milan, ki so ga v rdečo cono preselili prejšnji petek. Pravi, da je to že njegova tretja selitev letos. Najprej so ga januarja zaradi pljučnice odpeljali v bolnišnico na Golnik, pred kratkim v rdečo cono v domu in zdaj v telovadnico. V domu ima enoposteljno sobo in je vaje zaseb-

Vinko in Milan, začasna stanovalca rdeče cone v šolski telovadnici, v družbi medicinske sestre / Foto: A. H.

vrnili nazaj v dom. Težko že čakam,« je dejal stanovalec, ki si čas krajša z reševanjem križank in branjem, občasno tudi telovadi. Vsak dan sprejme nekaj klicev svojcev, tako da ni povsem odrezan od zunanjega sveta.

dejala, da je čisto premočena. Kaj ne bo, dvanajst ur v teh oblačilih,« je sočuten stanovalec.

Da so prijazni in da dobro poskrbijo za stanovalce, pritrudi tudi Vinko. »Zaščitene v skafandrih pa komaj prepoznaš, samo po glasu,« pravi sogovornik. Življenje v telovadnici se seveda razlikuje od njihovega vsakdana v domu, to okolje tudi najbolj pogreša in bi se tako kot predgovornik rad čim prej vrnil, upa, da bo to že prihodnji teden. Pravi, da ne počne nič posebnega, zunaj pred vrati pokadi kakšno cigareto. »Ne, prav nikogar ni mimo,« zatrdi Vinko, ki je kljub posebnim razmeram slišati optimističen.

Poleg ekipe zaposlenih, ki delajo tudi po dvanajst ur,

kot je že prejšnjič povedala direktorica centra Silva Košnjek, imajo zdaj v rdeči coni tudi prostovoljca Aleša. Od tri do štiri ure dnevno, ki jih imajo na razpolago svojci, da pokličejo starostnike v rdečo cono, je tam na voljo za posredovanje klicev. Aleš je že nekaj časa v medijih spremljal razmere, ki vladajo v škofjeloškem domu. Tam prebiva tudi njegova mama, vendar doslej na srečo ni bila okužena. Javil se je na poziv, da iščejo prostovoljce, saj je želel pomagati in zaposlenim, ki izgorevajo pri delu s starostniki, odvzeti vsaj nekaj bremena. Pred začetkom dela so ga usposobili, kako je treba uporabljati osebno zaščitno opremo, zdaj pa je že dodobra začutil utrip življenja v rdeči coni.

Center slepih, slabovidnih in starejših je ta teden dobil pomoč kadra iz Zdravstvenega doma Škofja Loka. Sodeluje sedem medicinskih sester ali diplomiranih medicinskih sester, pomoč sta s tremi sestrami zagotovili tudi dve zdravnici koncesionarki, je povedala direktorica CSS Silva Košnjek. Pomagajo tudi trije prostovoljci.

nosti, v telovadnici pa se je treba navaditi, da jih je več skupaj. »Gre za zasilno nastanitev, a bomo že preživeli. Da bi se le kmalu vrnilo zdravje in se bomo lahko

Pravi tudi, da osebje dobro skrbi zanje, med njimi pa se zaposleni ves čas gibljejo v zaščitnih oblekah. »Prav nič prijetno jim ni pod temi skafandri. Ena sestra je včeraj

Po pokojnino na banko le v nujnih primerih

SIMON ŠUBIC

Kranj – V bankah in hranilnicah upokojence pozivajo, naj danes, ko je dan izplačila pokojnin, poslovalnice obiščejo le v nujnem primeru. Upokojenci, ki imajo bančno kartico, naj dvig denarja raje opravijo na bankomatu, tudi sicer naj se izogibajo plačilom v gotovini. Upokojencem, ki uporabljajo spletno ali mobilno banko, svetujejo, naj opravijo bančne posle na daljavo. Banke in hranilnice bodo sicer danes večinoma odprte po običajnem delovnem času, nekatere pa bodo poslovalnice odprle že prej.

Pošta Slovenije pa sporoča, da bodo izplačila pokojnin na domu v največji meri

potekala brez fizičnega kontakta, na primernem mestu na naslovu prejemnika, o čemer bodo ti prejeli ustne napotke od pismonoše. Izplačilo pokojnin upokojencem, ki so gibalno ovirani in ne morejo prevzeti pokojnine na vhodu v stavbo, bo prilagojeno tako, da pismonoša osebi, ki prejemnika neguje oziroma živi z njim v gospodinjstvu, pusti enkratno pooblastilo za dvig pokojninske nakaznice na določeni pošti. Tam bo uslužbenec na poštnem okencu izvedel identifikacijo osebe s preventivno podatkov v osebnem dokumentu in nato izplačal pokojnino. Tudi pokojnine za oskrbovance domov se izplačujejo pooblaščenim osebam.

Obrazci za izredno pomoč že na voljo

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Peti paket protirobnih ukrepov, ki ga je državni zbor potrdil sredi meseca, med drugim omogoča samozaposlenim, družbenikom in kmetom uveljavljanje 1100 evrov mesečnega temeljnega dohodka ter delno povrnitev izgubljenega dohodka v znesku od 250 do 750 evrov v primeru karantene ali obveznosti varstva otrok. Iz finančne uprave (Furs) so sporočili, da je izjava za pridobitev mesečnega temeljnega dohodka za oktober, november in december

že na voljo, prav tako tudi obrazec za delno povrnitev izgubljenega dohodka v primeru karantene ali obveznosti varstva otrok. Tako izjave kot obrazca ni možno vložiti v papirnati obliki, ampak le preko spletnega portala ali mobilne aplikacije eDavki. Prvi rok za vložitev izjave oziroma obrazca je 31. oktober, sicer pa do konca leta. Vlogo za delno kritje izgubljenega dohodka v primeru karantene ali varstva otrok je treba vložiti v tridesetih dneh od vročitve odločbe o karanteni oziroma od pridobitve drugega ustreznega dokazila.

Teden solidarnosti Rdečega križa Slovenije

Ljubljana – Vsako leto od prvega do osmega novembra poteka projekt Teden solidarnosti Rdečega križa Slovenije (RKS), ko na vseh poslovnih enotah Pošte Slovenije pošiljkam dodajo doplačilne znamke, na vseh železniških in avtobusnih postajah v Sloveniji pa doplačilne vozovnice. Lani so v Tednu solidarnosti na ta način zbrali nekaj več kot 430 tisoč evrov. Predsednica RKS Vesna Mikuž je povedala, da z doplačilom poštne ali javnega prevoza v višini 0,17 evra vsakdo prispeva delček k solidarnosti. Do sedaj so v letu 2020 iz Sklada solidarnosti za nujno potrebne enkratne pomoči ob neurjih ali manjših nesrečah v Sloveniji, kot so požari ali zemeljski plazovi, namenili skupaj skoraj 110 tisoč evrov.

Zahvala

Deveti oktober letos je bil za naju z ženo najbolj grozen večer doslej, ob 22.30 je ogenj zajel kletne prostore, vse do vrha stanovanja. Beseda hvala je premalom, da se zahvaliva vsem, ki ste nama pomagali: gasilci, sosedje, nujna medicinska pomoč, prijatelji, sosedje, z njihovo

pomočjo je uspelo ohraniti dom in najini življenji. Zahvaljujeva se tudi vsem delavcem, ki nama pomagajo in opravljajo dela v hiši, da bova čim prej v svojem toplim zavetju. Še enkrat hvala vsem, ki ste nama nesebično priskočili na pomoč.

ANDREJ SITAR, ŠENČUR

vremenska napoved

Danes zjutraj in dopoldne bo zmerno do pretežno oblačno, popoldne se bo delno zjasnilo. Jutri in v nedeljo bo pretežno jasno, po dolinah in kotlinah bo zjutraj in del dopoldneva megla. Krepila se bo jutranja inverzija.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK
5/14 °C

SOBOTA
3/17 °C

NEDELJA
4/16 °C

